

MANUSCRIPTA

INSTITUTI OSSOLINIANI

II. 390

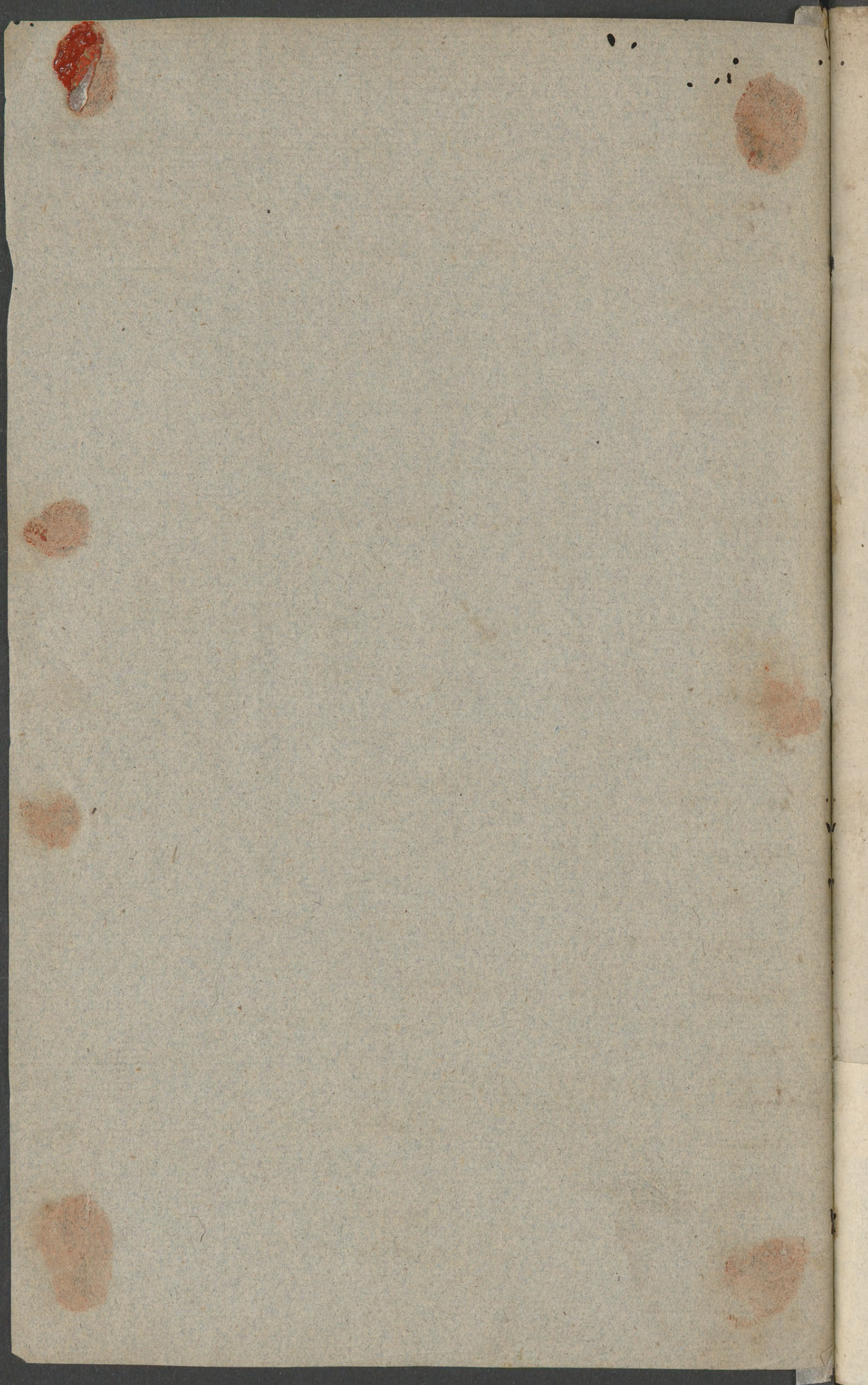
Dieta to napisany był w Dygimunta III
zdarzenia w królowa Konstancja Matronka Dygim.
Kępsita była Dobru Lyrice za 60000 — Skum
uwarat le nabył za sikodkine y RP niebezpieczne
jakon powody w tym Dieta wywarone muiaty mub
uwrene — gny konstytacia 1631 Vol 3 fol 667 post
a le Dobra sa na Skupie y kordy silachue mite y
wykupic — Kto był autorem Dieta doysie dotad
mowa — na Oprawa Litery sa litery A.X.O.
C.H.W.W.H.W.X.L.

Cesars magne les telly w Sidramodes
Luppe uia qvld w mudiato p dente
Macht, in pd mit ^{stern e cabile tly} nobile ^{cajca pany}
Dlecty uicnoy agrihif octruiky or y
hic qd tunc debet Markie. ^{qy p dcal}
in pme. ^{stammiert id nabhude vobran}
Luce viphela potentia p qvra brun
Cedunt suspali y flar ^{de abe cala}

15.
475.

Nr Inw 390

Dzieta se napisanym byti ze Zygmunta III
z tego darzenia, a królowa konstanta powrota
Metrka Zygmuntaowa kupita byta Dobra Zywiec
za 60000 fl. Kam Słachecki a pryncypalny Autor
Dzieta tego uwarat se nabyie za wskazliwie a Re
cy porpolitecy niebezpieczne, iakoz powody w tym
Dziele wywarone, musiaty uwytnie wywarone gdy
konstytucia R^o 1631 Vol: 3 fol 66y. postanowita.
je se Dobra kody Słachecki wykupic more — iakoz
wykupit je ze Krowowem A. P. Jan Wielopolski
kancelarz kod 1676. V. 5. fol. 358. — autor Dzieta nie
obciwut swego jmenia, idciw se wbył Drukownym albo
kawa bawien na Labor Sreber kawalnych, kiedniefz na ob
czarzenie pudsatkami Dziwiciu y Agnoscawkawalnych.
4. Kar: 178. — Pisarowi Dzieta byty dobre mane
prawa kraciwal — y wiele Siny uwaronych daktonychow
adwalcis — Styła miedobny, taki iednak iaki Pur
prawom przystoi. na. oprawie tej Szwarki sa Libry
A.X.O. CH WW HWYXL piewozetny Libry
mawry moga Apologia Słodra O. — rearte Libry
mogty byt dawddic zeku Szwarka nalerenta do Pnba
ateki Chodkiewora uwarowdy wientkogo Hekma
na Wielkoy — wielkoy Szwarka Libry kary —

№ Inw. 390

APOLOGIA

Pro libertate Reipublica & legibus Regni
contra callidos Noui Iuris Repertores.

Id est.

Dowodiasny z Praw y Statutow Koronnych
ze Naiasnieyszemu Krolestwu Polskiemu nie go-
dzisz ani priuatim ani publice w Koronie y Wiel-
kim Kieństwie Litewskim zadnego y zadnym sposobem
dosstawac dziedzictwa.

Nunquam inutilis est opera Ciuis boni

Sanctus Bernardus.

*Quisquis exterius oia considerat, idem interna despicit, praeterita
non respicit, praesentia non inspicit, futura non prospicit.*

Herbortus in praefatione ad lectorem in Statutis Regni

*Qui se in Repubica sinem non peregrinum semper esse haberi uolet necesse
est ut leges mores consuetudines patrias quam optime teneat.*

Aristoteles lib 5 Polit Cap 8

*Malum ab initio exoriens cognoscere non cuius est sed
Ciuilis uiri.*

Bibliotheca S. Woienski
Canonici Lepolienf.

Wojcicki

APOTEGIA

Pro libertate Republicae & legibus
contra alios Non Iuris Reptores

Joseph

Exordium & Praeambulum
de Libertate & de Reptore
de Libertate & de Reptore
de Libertate & de Reptore
de Libertate & de Reptore

Primum in his est species
Sanctus Bernardus

de Libertate & de Reptore
de Libertate & de Reptore
de Libertate & de Reptore
de Libertate & de Reptore

Antistes lib. John G. 8

Vortan
Franc

Dedicatio laboris.

Zacnemu y madremu Senatowi Polskie
mu Oycom Oyczyzny

Sławnemu y przewaznemu Rycerstwu
Koronnemu braciey swoiey Conciuis y
zyczliwy brat szerey oyczyznie miłości ca-
tego prawy swobod spolnych zatrzymania
vprzeymie winczuie cale zyczy y nato pracą
te chetliwie ofiaruie.

O Karle Piątym Mładzym Bogoboynym y piewalszym
Rzymskim Cesarzu piśte Historia Je gdy Deliberat utrum
restituere deberet Mediolanum Francisco Sfortia ultimo Du-
ci utraq; tunc sic fuit iudicium utrumq; in Deliberandū a snads
Machiavelista utroq; Dobroego Pana Conscien suā restitu-
tione alieni eliberare volentem I probroego onego pcedens his-
cia callida et pessima legidinter pretūne Iradicidiat. +

Historia
Francisci Sfortie

Aderat (inquit Historiens) qui eventū eorū rerū Cesarisq;
de Mediolano deliberandū avido expectabat Antonius de
Lena. Cesaris Exercitus Dux Peteromus qui etiā paulo li-
teris ad eū datis his verbis de Mediolano dederet fortitatur
Julius inquit Cesar q; narū literarū sullā dixerat quod

390

Dicta

775

Dictaturā deposuisset sed tu Caesar multo eris impudencior
 & Mediolani et Florentis amiseris Principatū nam multo certe
 his potius tu iustus quā patria tua Caesar exhiberet domina-
 tor. Jam quid satis superq̄ constitit semperq̄ constabat quo
 iure et Titulo hęc tu possideres. Cum Feuda Imperij Sabean-
 tur quod Alensani et Valodesi satis luculenter pro te est pro-
 nunciatur. Sed adijciam ego etiā illud Cū Regna et Pro-
 vincias hoc habent cū fundamentū quoddā proprietatis quod
 antiquit̄ ab alijs occupata sunt et fuerunt. Eundem enim
 quid Sabuerunt Romani Juris orbem Ferrarū possidendo?
 Quid Sabuerunt Gothi, quod Hispanias? Quid Frana quod
 Galhas? Quid Vandali quod Africa? quid Huni quod Hun-
 ganid? Quid Saxones quod Angliā occupauerunt. Vetus
 est est vnde proverbium. Ius Regū in armis est. +
 Quod si hęc vincebit te religio ut Mediolanū missū facias
 eadē te moueat ut relinquas Hispanias et conscientia pro-
 gentū rō hōr consulas non obeas causā Caesar ut de te
 iuste possint queri expertem te esse literarū nam reuera
possidē fieri libere modicas te scinisse cum Francorū Rege
capto rescivisti recuperare Burgundia Vide ergo nē Me-
 diolanū restituendo ignoras habeas literarum.
Agendo et audendo Res Romana creuit et tu cresces
 procul

procul dubio Si Regnum Regno Provincia Provinciam no-
rens et non duc atq; illuc mente et consilio vacillabis.

Niechay te tu hasdy osadz tali rai my nie wszyd y miejso
Inon tego Macchiavelisty ktory wshyniwszy sie Politiu
Ito starym Juristy przewrotaym Kasnodziem albo Kabi-
sta niezbojnym nie mowi pobojnemu Lann Cesarzu non can-
cupreses rem proxiimi tui. Ius suum cuiq; reddere summa iustit
ha est ale mowi bez wszyd y bez summa iustit wshyniwszy to wsh
de iesce micy. Ius Regum in armis est cresces procul dubio
Si Regum Regno Provinciam Provinciam iunxeris Nie mo-

Alar Cap 8 wi niezbojny Kasista Cesarzu Quid prodest Somni situ-
tum mundum luere et animas patriae detrimentum ale mowi.

Herb J Prind Audendo res creunt Romana et tu cresces. A tu vednabi har
Cap 357 detestanda pueritas me miata meysca v Para pobojne.
go. Aloni daley Historia. Valuit haec Epistola aliquand
apud Caesarem plus tamen valuit ratio Quae efficit ut tand
Franciscus Sportis Principatui restitueret.

Historia ta dla tego sie tu przywodzi ze wshyniwszy Cesaris w
Iunie wta sie walias today non ex consilio Luis Antonij de
Lena nie podajna et hadery w Polsce miebywata smiatore
nesciens

Nesciens abstinere a rebus neq; debito modo gaudere concessis.
 Laudabilia Statuta in abusu damnabilem deducens libro 29
ta to przed sig a by Stars Slacsecki Jomay Bemein Prunicyey
 y wylyngowaniam dobr rego wymschyla Jgubita y Jgruta
 wyzwata Nobilitatem potissima Regni sing posthorem
 Militarem ordinem qui primas in Regno sui habet partes ar. Herb T Spor
 mata Regni militat in qua honor Regni et defensio totius f 449
 Regni dependet. O bym je esse prywatne misdi ludzmi Herb T Dymid
 w jmo wy y terof na Seymie publice przy padajz Deliberanc f 141
 Pa. Sig to prawo rasye moxi Koronre. Cum non oibz Her: J. Delb 29
 quod oes concernit.

Umyslnem w ty Apologis Jnost y sprwadzitem (adhibita Her J Statuta
 tamen Methodica distinctione) i alio by wteda Poczet Bro. f 469
 wa Statuta, Pr. Jywileia Constitucii Stare y nowe Jnyctawie
 Jstoria domow y rdechy kelture w tasnie do Jusstey tey na
 lety Jktorych kasdy na oho obachy J wyhu powanie dobr Sla.
 clechich w Koronie na Krolewiczon Jed Allen a Jalya y dwa
 ciat ta Jywiecha by rannicy bym prawa rasygo bych stego
 puretem chyba rasyng Antony de Lasa obronione byd?
 nie moze bo rest profecialio w syflicia fundamentalnym
 x prawom na litorych Angna w cardini by Prawa y osobu
 dy Koronre Jarysty. Podaj

Con
dar
Gsta

Hom

Podaj tedy Apologię te sudi quid mirerna sed genuina
 patriam legum interpretatōe contextu me dila iaku ego ludi
 wysolud rossad hon y gębolicz dawcipow informowaria
 ani pradsun pta iaku nadęty albo prymatna iaku potębę
 vniędfrony ale by dli woscia sama zndi Bog Oydytne pr
 uning Jacyzfony.

Con 1609 de
 clam ant de non
 Gestad obē Rep
 Podaj też tobie Jacyz Senacie Polsli w fauorem et patri-
 am huius Itey miary Je prawo Koronne dato to singulari-
 ter Lademum Slawickowi iesluby co przed się wpiętego lni nam
 semm catosci Epęy y wolnosci by dli widziat wolno mu do
 manaric sig wolnosci y catosci praw sioyęd y na Senat to stō
 Jyc poriauer. Do Jurniem ci Jec będę nie uden lityry Jęste
 Nie tobie oracęm sed nobis est datur nosse mysteria Regni aler
 sig iā hi m Jurnem mię propisnie bo rfeę ta tali rasna iest Je
 sig rey ludy będ discursu isphoma domaca a bywato tefę to
 quod et Obiter quandoq; oportuna locutę A obyęteę Alęv
 casę qui sibi nimis sapere videntę do będę S Chisostum na.

Hom 1 in psal 50 ps at. Multi in iuuentute Philosophia ostendemus et inde
 recte lapsi sunt.

Tobie tedy Jacyz Senacie Polsli te prosta dreysha ale sise
 ra y Jdarę Bog Oydytne podęte Jęz pracię moię ofiaruiey
 Jdd aaron

oddawam. Ty bo wrem Jaeny Senacie restes vnas onym onurem
Spartanishim misdy Krolea a poddaniem postano widnym o
ktorym pisze Historia.

Georgg Zalus nodawca stawny w Sparcie napsod postano. On dymy in ma

Stulecy rady w spartanishim misdy Krolea a poddaniem postano. On dymy in ma
nusa respecto
maius Regio
ziet Spartanu Regem polym stanoit tepsy Rady libere Efori
nabywat gdy byt pyfany od mied Jan swoyeb co by to bynit od.

ponediat? Ego inter Regem et Plebem onuro condico ne Plebs
rebelliet vel Rex vester tyranniet

Jako tedy w Sparcie tak vnas w Polsce Rada Koronna ni w
sego ni est redno nur misdy Podarem a Krolea ktoryby
Krolewsha ppedliwost hamovat a nam tepsy Podarym Je
by swey woli nie dopuscal. Toz y napsy Polski Orator opimus Onedumy in Oni

Quid sit Rex Rex inquit Polonis nihil aliud est quam os quoddam Regni. Legibus ad pueros

vestri vobiscum conuictu libere ac limo vro suffragio ut
is prorsus nihil agat nihil moliatz ac ne loquatur quid nisi id
quod ex interno sensu vro publice sit pfectu Senator aut quem
Alarores Priden libertatis atqz custodem esse voluerunt ea
vnde Regi adiungite ut Custos is sit et iudex illig cupiditatu
ac ut in sententijs dicendis Regi pcat quid illo pro communi
vra salute agendu dicendumue sit.

Senator.

Alas Jaeny Senacie Polski Inuerciatu Officy et Consuetu Heu Dum
tut in legu volunare quidquid stinerint elle exero aut

Senato

sensu sua Alti Regis et Lepit avabile et damnosum fca.
studied et re fiat me opponat et illud auerta. Alas v statu
tas koronnych proba Regioru factura et faciendura.

Confirmatio Episcopi
inno f 255

Quicquid contra leges et ius id irritum et inane.
Alas Jacny Senacie Polstii Krolewskie stowa Krolewskie obe
trice Krolewskie uproszenie przyrzecia Krolewskie Japre obse
wane Je mi prjecio prawo mi privalim mi bez Rady tro
rey chyni mi mijsi Rex Senatoru suod Consilio negligat
magna nos commisturos esse ut non communicato in Sen
toribz vno consilio vlla de re quicquid statuam. Tali es An
gust obowiazat y Kent Kerasnyszy Pan rasi.

Her Tsernd
fol. 429

Alas Jacny Senacie Polstii przyrzecia dy prjedhom sypas liby
pawinost swa prjecio oychymie w statutach tale wybradysis
dly Prataci y Panowie Rada tale Dudowas ralu y Sre dca
y Postowie Lemscy o prajomiremy. Is my maiyz wstawicni

In Printu Unod
cod f 98

prjed vchyma pawinost rasi prjecio oychymie swy stow
rey koronie Polstiey libycesmy w przyrzecia poci nos. o dolo
podzeli pr spolny a naywizey umocnienie od mi espre cten.
stwa tale wawt Jacgo ralu y Jemast Jacgo o patryz pawin
baczec test przy tym y prjed vchyma maiyz edwalebny a obse
mu handoni barzo nalezmy Jwiczelu y epote dnosz prjed prjedli
swe

swe niegdy Jobywatelami na on czas Wielkiego XL. na wieści
Jazy za spólnym a listownym obudow karodow Jęstolenem
wchynioz y dary to swigobliwz onz pracz Dmiz Karomy Pol.
sluey J Wielkim XL. Jamyhaiz pozwinosi swz pofecia
bydy Jme opisnie y Jaz na drugim mry scu.

Jly Rady Koronny y Swieckie y Rzeczniostwo wped zowiewid Jaz
dcoz przytadom przydhoz troz Jalydymac wolnosz y swobo
dy naste a naywiecey to litowazest Jpadem wstetuzes swobod
nabyes wolne obreranie Para w w Polysto nam do tego
y my niedozaj byd wypradkami Jazyes przydhoz swiez one.
draz letom pozwinose naste Kadecha y edoz tef Jotomstow
swem lewiz pracz nie Jmiernym hostem nabye swobody w
cale Jostaniz y sam daly obras propoliz gwoli temu stanzowiz
to pozwinose pzei w oych Jme wy swiadczajz.

W Uniwersale
ny obrozy pod Jan
dziejowem 1576

Con f 137

To Jazy by Jazny Senacie Polshi pozwinen cale potomstow swem
oddac cos w Jiaz nie narupenie J przydhoz swiez Swigobliwz
lewiz pracz nie Jmiernym hostem nabye swobody

Dyt czas taki w Koronie Jazny Senacie Polshi luedy Star Dy
cerzli o ralyoz ospatose J Senatem J pomicowiskien ralyemzi
temi stozny escpostulowal.

Przedmowa in ma
mucis respaso
mucis Regis

Na byd Koscielnych obrasacz widziemy znalowarni Swiez
Jofyed to wist Prok to Panet to Starostan Dislucp Kralowosci
to Jazy

to doycie id Arcybiskup Spiechnerski nie omi to sa dwoje firi
 Starzy ale tyllu obrady red. Spytajcieys byed malo wanyed bog
 byed co sie teras w niebi dziei. O dwoje malowani po wiedzie
 nam grzesny co sie teras w niebi dziei pytamy was esem mil.
 dye miloty mi ni moxiz Os Sabent et non loquuntz nec cla
 mabunt in guttore suo. Tym dwojym malo namym przyro
 wywato na on das Senatorow ony d Lyncerstwo co sie w Pd.
 se dziei pytamy a to was w szeptlied, cys my my wolna Slackta
 cyfi manowie, czy v nas w Polsce Krol Pan raby sub lege Rex
 cyfi absoluty Drog cy Polakstwo rego Jure Electoris cyfi Jure
 Succession nastepowac in Regnum bedze cyfi v nas dziei pietro
 Krolewski w konnie libera Electoris profecurac obg modis
 vprzejmione vobis ositarkibz Jozuu wraci sie ma cyfi Jozuu
 Krolestwo wolac fortissimis Unionis vinculis stare dfore w po.
 dpat Jozuu Krolewski rsc ma. cyfi Stan Sladecki firmamentu
 potissima portis Regni J Krolestwa cyfystego dla Jozuu Parslied
 rumowac y wyrodit sie ma? cyfi ona ronnosc Starow konn.
 nyed w stopshie Alarstwo obrucit sie ma? czy Stan Jozuu
 Dziজেয় in bonis Terribz exterminorem roboritatis contra
 Jura manifesta Regni Jozuu Stanowiono byed Jona vridjemy
 o B. malowani Je nam nie adecie na pytanu rase niu odprawiedze.

Zauy

le 870
id Jan
576

7

ma
no
v

Psalm 113

Zaczę Seracie Polskiej niechcąc się rażać Jacygac Key przy moim
 Jeby ci prosperitas miata na Jwa malowany Seraten Jeby po
 temose miata moim Tyfuty id byty ale Shusthor nie byto.
 Do was ci ono moim on Jacy wass Antee for Dimitr Sollio.
 wshi Lewnsli Jreybi slup monibundg.

ante
NBSolcomig in Je
stamento

O Seres patriae patriam ark quo modo colite moribz arkynis et vir-
 tutibz ead conserveate rebz patriae nomina daret dignitatem dili-
 gite concordiam servate equalitatem custodite ambitioni occurr-
 te iustitiam semp fautores estote Rempcam ob merita servate agi-
 tur causa honoris, conscientiae et Gmij vestri sempiterni Gstate
 vos viros cum salz patriae id requirit non estis umbelles ornant
 vos debz Sed patria oia illi debetis id.

Aby preservedne Rzeczstwu Koronne Brauni moi letoryn tes.
 praczk moie matz ofiaruis cum tua res agite star przy murze
 tym qui est inter te puty et Regem ale star Jodronz przy stoyz
 Alacstahu Paarskiego y poragz Seratu Wiejsz Je szyszli waci
 twoy y twego Ziemiastwego byfi te rap ofedniest sz przy mo-
 ty Joz J Bogiem wernie y krolem we czi a J ludzmi J Joz Je Star
 in puritate cordis vidid, cum vtegro amore erga patriam cum
 reuerentia erga Principem cum candore erga Rpeam tal Jebyz
 me wiste dynit wiste moim Star przy murze swym inid eg bu
 no communi bono publico rebo consilio consentens Jeby as
 respecty abo przy waly J dorgi prawey me Jrodziti in Sanitate
 in prudet.

in prudentia non in humilitate, non in seditione semper enim talis

Vossad in vita
L. 15. Aug

Respecte pvidete mansuetudine cum iudicio quod rigore cum pen-
culo, ulghah vni fene. vpadali na kolara profodhorie nashy
pofed krolmi Pany svemi. Enia potestas a Deo est pofe o

Heri Lex 399

Dati hinc anni catosci prax y svobod svocis y dataliemi tef
pofbami okrymati varnueli ten pollicemur verbo nro Regia
o es Regni incolae in iuris quibusvis ipis a Praedecessoribus
nris datis integraliter conservare.

Heri Lex
f 298

Datalim perone postephiem y krol III Pan nash dltciroy la.
cno sobie p rypomniee bedie radys quod dignitas Regia per
vinihtia culpa pparatur a dat hinc nam y dobra nashy zemstvi
y vshlyue prava v catosci iuridicis stavoy iacobova et sic re.

Heremna cap
23

gnabit Rex et sapiens erit et faciet iudicium et iustitiam in terra.
libremu nice day P Poy da dtugre y seshave Panovane.

Vos valete et patriae bene servare et prudenter consulite

Apparatus ad Apolo giam.

P ravo v grechor bytu lex Africa appellabatur librym to by.
to obvan vano aby ten libo miat monie publice o slym dno.
vnil bes dno faicy bes Colaron bes affectu pu prostru adhibitis
tarkim modo declarantibus necessarijs ut sunt Terminus Explanis
et dema.

et demonstratio quod ea atq; confirmanda iura et leges inducunt
vel continente iuris vel ex eis sequantur. Sed prohibere volumus
quod Querey sep littera sui potant in publicum

Le Donacione Epyediar Antloria Ley dno p'cedit primum
ratione Coronny et cum maximo d'p'et p'iculo et periculo
ob hunc r'p'et. D'videt' ex tego d'ctonq; domoy Statu
tem Coronny p'romem d'ctoy d'ctoy d'ctoy d'ctoy d'ctoy
R'p'et' n' d'ctoy d'ctoy d'ctoy d'ctoy d'ctoy d'ctoy
ex qua p'turbatio ordinis sequitur.

Quidquid enim in Rep'ca peccatum p'turbone peccate ra
tionis et ordinis tal' n' R'p'et' n' d'ctoy de quad' iniquitate mon
et tempore nichy' h'ud'ie n' d'ctoy n' d'ctoy h'ud'ie n' d'ctoy
q'ter'iam a p'tectam' a h'ud'ie d'ctoy d'ctoy d'ctoy d'ctoy
ialio Statu Coronny mori.

Natura humana facilem labite ad delicta sic etiam quod
vicia vinitet' a h'ud'ie d'ctoy d'ctoy d'ctoy d'ctoy d'ctoy d'ctoy
iustificacionib; h'ud'ie Statu Coronny in lege Terra Sandomin
ensis amplig ne obliget' n' d'ctoy. Occasiones, colores, artes
causas calliditates, ingenia, fraudes quacumq; subtilitate ex
cogitatas scriptas interpretas.

A stupore v' d'ctoy d'ctoy d'ctoy d'ctoy d'ctoy d'ctoy d'ctoy
a callidit' novi d'ctoy d'ctoy d'ctoy d'ctoy d'ctoy d'ctoy
l'ud'ie

Cic de
L'ud'ie
Cic de Legib;
Her J Rex
fol 399
Her J. Don
gala fol 51
Tacty 6 April
l'ud'ie

Chorby r jechy tak publiczne iahoy prywatne willely o chy ludhom
mydly sprawiedliwosc elumis, prawna spocoy wolnosce koron.
ay y Slaweckiy psuiz Tyd Je prawna Cesarlie

Cic de legibz et in
statu h83 L2L2
Qui leges et Constitutiones astute interpretantur y gram-
mosis appellant nominibus.

Ajz o prawais Koronnyd y o diolnosciad Slaweckies
Leges et Statuta pro opportunitate et diversitate temporu fe-
rebantz et ampliabantz Itey miay pisyppati hyc ay napy jod
potrzeba quibz temporu intervalis et quibz gradibz Rypa Pol.
sua brata swoi wicrementa quando cepit, quo modo crescebat
quando et quomodo in gradu stetit pfecto et absoluto
Do raito ta cognitio eig wicremetod pfectioin illig vltate tak
Jaras ta pfectio inclinatioin ipoy w hycm po Rypu clonatiois
Suz in nucem apertissima pda y ludrosi odhryci.

Gradus & incrementa Regni Po- lonia libertatum.

Roxolannus on iahoy sig sam nasywa dwielli Orator Polshy
Orzedo wshu lubo byt resede pcester. Statu libertati nie dosiayt
talay Compositioem Korony Polshney w quod suo manu scripto opu-
sue Korona (mori) Polshy I hyc Starow postanowiona rest
I Komieci wshy w hyci Rzemiesnitia wshy w odpiewa
Kupca

legibz

Rex
299

Donn
51
In response Robit
Ryby huncio Regio
1566

Przanie hyc
Anat
Kmita

7 Kupca litory ię bogaci, 7 Rycerza litory ię bronni 7 Koola hie
 zy ię szęci 7 Kaptana litory ię wchę Ztyd ię bady de Stan
 Rycerzli iakto miat przed Konieczem Rzemieslnicem 7 Kupcem
 swoje godnoscie rżennio sto, taki byt Jadydy ab illor statu et con.
 ditione distincty iakto ten litory byt totig Repca robm ornamen.
 tw et Seminarid Iniego Wzżdmu Koronny 7 Ziemzli Iniego Se.
 nator, Iniego Kaptan Iniego Rętey Rada, od niego obrona dla
 tego Statut Koronny taki go Saleca.

Nobilitas polihima est istig Regni Portio

Byt rednah Ja Monarchow Paganstich iakto rufans fasejs con.
 stricty seruitutis oppreffione Jasna to iest rżed 7 Historiaych.

Post depositid Paganismid iakto w samyid Monarchid pod mo.
 sty ię curimystę Panslie taki w poddanyim Rycerstwie serca Ja.
 lenitnystę Slacęclie, 7 dnmul cum vera Religione vera libertatis
 degustarunt dulcedinem. Teserę rednah nonnullis Gmebatę
 seruitutis oneribę ale im to pżecis do spaniatosaiamionu spon
 anido mitosai Gychęney nic nie Jawadęato opisnie to Historiā

Polstia

Libertas Senaty Polonici prudentia temperata eo magis ex.
 laudanda quod adduc sub illa seruitute viuentes cum auenad pen.
 dere Regi et gallus gallinaceos onaqę aportare annuatim coze.
 bante aperte tamen se pro Repca opponere non formidabant.

A Miecistao primo Anspiano Principe usqę ad Casimirum

Magnd

Her sub Titulo
 spw f 449

Sarmic lib 6
 fol 253

Magnū et Ludovicū rōdōn opōna fuit in Repēd conditō et
libertas dōpiem sam Rāfōmīerz dōrelli dat Equestri Ordīn iust.
lic et Indiciōr Carōnes iāho Historiā novā.

Sarnic lib. 7
fol 329

Quod maximū valūū est Repēd et fundamētū fortissimū
legēs egregias p̄mulgavit et laqueos eār et alia barbarica
inphūta summa cum dexteritate resecurit.

Her T Dellin
fol 31

Expedit (inquit) Repēd et Subditi quiete vivant nulli
noceant et in virtutibz conualescant, Dōtym od Ludvika na
stō p̄t melior. Repēd statz ter nāp̄fōd Stan Rycershi ab
orentz seruitutis unvoluit Inz libere Electiōn lubo Jan Jdy ex
consuetudinē circa Ordines Regni integrū p̄manebat p̄s men
v̄p̄dy v̄liciorat.

6 Fubio
449

Ten p̄ierōsyz krol mōse sig orim bespie Inie d̄fōd Nobil.
tati ad aureā libertatem ad am artinam reservavit postā

Quo Regē Panovaniā oīd regēbantz à Regibz ea sententia sen
tus libertatibz tā Ecclesiasticis quā Sēculantibz Respublica
v̄claravit legēs optimas libertatis v̄ndices accepit. Insh
hā et pacē effloruit

lib 6
253

Et statz byty iesse hīa libertatis crecentis fortissima vincula
libere v̄p̄ ad p̄fectū gradū d̄rogz Jdy rad Jaty y libere ludvholmā
mogty by byty vel viticare vel affligere vel in p̄is hūm seruitutis
ingū nobilitatem cum tota Republicā reducere.

Deinde

Deinde Titulus Regni hæreditarius.

Ad extremum in bona Nobilium Regia iuris
dictio.

Jurisdictione domoq; sprawiedliwosc Janse trudnita Ti.
tulus Gtensi absoluti Domini præferat Dispositio bonor
ialio Statut mori sub Titulo Taxatio fundor. Quia vero nos se
ring multa onera in sustinendo statu nro Regio ex expedien.
dis Recipca negotijs non visum fuit ut bona nra Regia quod
libera et non pignorata Sabeng subicerent Taxationi supra
scripta quoniam nos pro Officio ac debito nro prog; virtute ac
benignitate nra Regia nunquam deesse solem; nec unquam deesse
voluim; virib; et facultatib; nris defensionem ipsi; Regni et sub
ditorum nrorum. Itaq; illis non habitis necessario Status Priths
Regis publicis auxilijs deberet sustentari.

Her J Taxat
Fundor f 484

Her J Dona
fol 52

Flagitio abo Diminutio bonor Equestris Ordinis vnde byta
mugla abo by sij byty trybuta et alia seruitutis onera vnois missa.
ty litore nro byt Ludwila Krol Nobilitat condonovat ale yto nro.
tho successu temporis p sua interualla in augmentu libertatis Re.
i publica vpr; huro. Anaprod x Kralis v iest langua
cor in corpore Regni oes Spirit; corporis vitales asseruans
v. Archiduc Regni insigniu et Privilegiu Recipca in
quib; tam Ecclesiasti; quã secularis Stat; Libertates totiq;
Regni

Her J
Lof

Sub Tit
Her fol

Her fol

Regni Altius contracta Teby luedy per ea que Regibus com.
petebat absolutam dispoaem in periculo aliquod oppresionis
nie p'p'p'ed. Ola tego krol wita chystan Syn Sagiellon ut Soc
netu Kempcam liberaret penultu hoc ab ipso anouit y sta.
ntem to obwaruat. He bona ad Procuracionem Gnalem Cra.

Taxad
484

Her T Donn
fol 49

comend spectantia obligent a to olla tego ut ne cor Regni ali.
quando opprimate sed ut in libera obseruantia Sabeat firmu
suis stabilimentu arigit to y statutu ewego Jozef d'jed'ictu
suore ex illis bonis profing Regni et Resped Statu p'feste con.
seruando Salu to ka Statut ferdey o bmanis

Dona
52

Polya Kasimier) Trjeci Anno 1454 Janost d'jed'ictu et
libera dispoaem krolow Polskich ex Castris et Terris Principa
liby in quibz sunt Capreaty cum restrictione Regis Regud ad bo
na uniuersa Regalia non p'p'ed stonacis Statutaryes.

Sub Tit Donn
fol 52

Cum bona et possessiones mensa Regalis reddu prof'p'ous n'ra.
sed et prohibitionis et conseruone Regni totiq' sunt a principio
ordinata. Pollicemur quod non p'p'ed in obligoem Castra et
Terras Principales.

Her fol 402

Ita est utiq' Statu Inueneria d'jed'ictu krolow Polskich
in Regno Poloni de tenze abo podobny warurek abofona p'e.
ma Detsha in Anno 1462 Sub Titulo Rusfia Ducaty Terra
Det sed Regno adseribitur. Item ex

Item ex quo ex obligatione et viscerone pecuniarum (apud in aliqua
Terra visceranda saepius vidigant ex terra varijs gravante modis
oppressionibus et molestijs afficuntur Pollicemur quod (statu) Her J. D. v.
terrae de J. de in pecunijs multiplici obligamur aut viscerone
vltro unquam tempore.

Her J. D. v.
Ad 50

Pro J. de rego Kasimierza Zemina Seridomiersta a vltro 1478
cum tota ipsius circumferentia tam principatu quod minutior
bono de vltro p. em Jara Rypnicastieyo vltro h. d. m. p. em.
J. de in augmentu Regni ad d. p. d. ita d. vltro Polstie y ad d. m.
furlon id talis est vltro vltro de ad rego tam casu publico d.
stis et fraudator Regni Polon est iudicatu libto sis luedy byt
na re valuem p. vltro p. d. vltro d. vltro d. vltro d.

fol 25

Obvntechy Statutu Kasimierzoych Constitucia Anni 1562
Executio tali mori

Jahp ten to statut byllo sis ad terras et Castro Principatu non
obliganda scigga tali J. de vltro minutiora bona to vltro oppida
et villas scigga sis vltro m. J. de to m. J. de vltro vltro vltro
aby in parte to vltro vltro vltro vltro vltro vltro vltro
to J. de vltro vltro vltro vltro vltro vltro vltro vltro

Ad fol 9
Her J. D. v.
fol 51

Ten Statut manifeste vltro de ad de J. de vltro J. de vltro
vltro vltro vltro vltro vltro vltro vltro vltro vltro vltro
vltro vltro vltro vltro vltro vltro vltro vltro vltro vltro vltro

Agna ostateh stan of Statut Alexandron in Anno Dni 1504

Her J. D. v.
f 52

vltro

literym iako absolute et in toto Krolow Polstain yz naszefcom
ad disponend bonor Regaliu absolutu usqz rest Jazwsta tali ab-
solute et in toto Krolow Polstainc vstawa in Regno Sacerdotas y
ialio ta litery na on Jas mieli dispo nowac teras nie mogz
tali in sey litery ni eniaz omullo ex quiritu coloz sine maximo
legu pindiu et enormi lctioze dostawa sz in nie godz.

J. D. v.
f. 50

f. 254

Quia Juramentu Krola Im. P. G. Alex. II. Statuta Regis
Alexandri comprehendit. I talio Statutu hujus Sacerdotas Re-
gis et dispositio absoluta bonor Regaliu rest Jazwsta tali
y do tego casu Jaden Krol potym Statutis dla potomstva sz
go nec directe nec indirecte nie dostawa.

f. 9
J. D. v.
f. 51

Dolye vednoli talioruz Statuta sz sz naydonali oni Jac-
kusoni subtelnicy Dapri iuris interpretes et pncipiosi legu de-
spensatores qui occasionibz coloribz arbitz causis calliditabz
ingenijs subilitabz (ialio Statut Koronary maxii) Jastagami
swoiem sz szli co w szego radzili co w szego szyni Krolom sz
przylucyli Statuta szpoculi leges dla prywat. szozes dispen-
sowali szarb Koronary przel Jytkni vpra szanie dobr sto-
tu Krolow sziego amniesz szali y nisz szyli Jaltu sz Confutua
Executioni Anni 1562 op szni Ze J szind ros sz k J szie szto
sz ob sz szon y nak szenie szason Krolowi Augustowi sz sz
pr sz sz.

J. D. v.
f. 52

p[re]cedente. At u[er]o ab h[er]ede Augusti y p[er]uicacisq[ue] suoz
 Inuicem y potestate d[omi]ni p[re]s[er]uati[on]e y eam quod fuit
 Res p[er] e[is] antecessores adempta p[er]d[er]it y ad uisib[ile]m recuperat.
 Interde has laudatissim[as] Rex basq[ue] iure sua de
 galia et spirituali[um] sine publico consensu diminui non possunt
 tali t[er]ra nobilit[er] in equilibrio Item p[ro]p[ri]et[er] Et ne
 p[ro]pter seruitiu[m] militare dimittantur Constitucia o Karanin
 n[on] p[er]mittit obseruare. Ita ostendit auid[er]e executio[ne] t[er]ra ad Cod f 14
 plen[er]e effect[us] tam or[is] na[m]e in Anno 1569 honorat[us] y n[on] p[er]d[er]it
 nat alienata restituit distracta uniu[er]s[is] d[omi]n[us] suu[m] h[er]editate[m] illa Cod f 85
 gni Ducat[us] Lithu[an]e abrogata sua naturali et h[er]edit[er]e successione
 Regno et Res p[er]ca resignauit. Saluo go districti[us] Daleca
 Rex in conscientia fore non p[ro]p[ri]e se libere dixit nisi ea quod me
 u[er]o n[on] solent[er] p[ro]miserunt iureq[ue] iurando confirmauerunt
 se ipsa p[ro]stitisset Itaq[ue] sempiterna memoria dignissim[us] Prin
 ceps antiqua[rum] postulationi et pactio[n]is satisfaciens quoru[m] Li
 thuanor[um] Provincias ad Polonia[m] spectantes a Casimiro Jagel
 lonis filio alijsq[ue] Principib[us] auulsas Regno Polon[ie] adiunxit
 uniu[er]s[is] atq[ue] ut sic u[er]itate loquente incorporauit.
 Salu[m] q[uo]d p[ro]p[ri]etate p[ro]p[ri]a iustata Regni Polon[ie] in Re
 gno hereditas et dispositio in bonis eor[um] Regalib[us] hereditat[er]
 absoluta

Lestawa

Cod f 147
Cod Confirm
Cod Heamo

Cod f 85
Magis p[ro]p[ri]e
ma[n]u[m] d[omi]ni
O Remi u[er]o
O de u[er]itate
O v[er]itate

Pole Cap 15

ij l[ib] 3 Ep[is]

Zostawaty resche dawa woshy crescenti libertati ad summum ipsiq fa
stigid et gradum p[ro]fesshad[is] q[ue]e. Tituly Regni hereditarie et
in bona habitus Regia Jurisdictionis. Text o Dyplome Henryk w Ste
p[ro]fani Krolowie Polscy rozswadali in literis Confirmationis asherentor
Henrico oblatu y talie ohyom sq[ue] verba formalia

Cond f 147 Aby Jan s[yn]e wie Janowi c[ie]lasy p[ro]fessum n[as]zym wolne ob[er]vano
de Confirmationis Krola Zostawato Starom Konnym dla tego y Dyploma Sarcidis w Dy-
f 14 p[ro] Henrico oblat
wac me mamy awi Potomhowie nasi Krolowie Polscy

Ostatni w[ie]det Jurisdictioney albo sprawniedliwosci na libry
Cralio Constancia Krola Stefana Anni 1278 Janas[yn]a p[ro]fessum
mori) w s[yn]teli s[yn]ad domowy nalezy y Jukony w s[yn]teli dobre
obyczaje w h[is]toryi R[ep]ty p[ro]ced[ur]y. Te Jurisdictionis d[ie]i s[yn]e
pam[en]ta godny Krol Stefan mianu[je] w s[yn]teli s[yn]e y nastepu-
wazyd Krolow Polskich na sam Stan Slaw[is]ki wloz[yn]t i[st]emu same-
mu S[yn]ad siebie samego dal. Tryburat postanowit y firmis s[yn]e
legu vinculis obwarowat y raho Dug J[er]mianinem post[er]pt.

Posuit nos in manu Curie n[ost]re

Tem tedy stopniamu incepit crescabat et p[ro]feda stetit liber-
tas Regni Polon[ie] et oium ordinu Regni in quib[us] Corog Instas
continet. W h[is]t tedy stopniamu crescentis libertatis Regni Ro-
lonid n[ost]re p[ro]patione n[ost]re p[ro]feda ci Phing n[ost]re at

in l[et] 3 Ep[is]t[ol]a Juvenis (inquit) ad huc confusi quod et quasi turbata non videtur
scrub[is]

f 85
mley p[ro]f[er]
em[en]t B[er]t[ol]
mi w[ol]y as
K[ro]n[is]t[us]
V[er]ney

de Capis

semibusq; placida oia et ordinata conveniunt quavis industria
sua turpis ambitio est. To pise Phing Id non oia omni etab
conveniunt debitor etas facta gerit confusa etas matura gerit
oia ordinata.

Toj sis o wolnosci russey koronary rosumci y nowi ma an
te pfecta libertatem Respa et Ordina multa a Principibz age
bante confusa et inordinata ale iaku ayssy stopien libertatis ho
bilid nastepowal Jaraz inferroris gradz excluderat Principu
licentias. Po co sie godzilo Sazon Pogarskim usz sie to chjesa.
anstim Alonawidom nie zesto. Godzilo sie na on czas Potomkowi
Krywonostem uferowac korone usz sie to Ludwikowemu potom.
stom litorz wicid Regni diucorem ordinarwal niegodzilo y po
wini nastepniogym Krolom Polskim y potomstom iis nie godz.

Zesto sie na on czas Jagiellovi y Synowi reyo Kasmier Jan
(Lubo pfecto rai nem prawn) oderowac od Krolestwa perne
Pravinie usz sie to po dekrete Augustowem litorzym dziada
y Pradziada oszdit ze to pfecto prawn wchyni usz bym Krolom
Polskim sie nie godz. Godzilo sie co litorzy Krolowey Pol.
skuey mier dzedzicnego J Krolow Polskis dzedzicom usz to po
mierem Krolowskiego dzedzictwa y Tytulu Krolow Polskis
dzedzicnego godzic nie moze. Godzilo sie mier pferis raly
ante p hitionem Successionu naturalid do Successiey wkorone
ale po

ale po vpr. S. J. inenim n. s. p. h. i. s. p. t. e. n. s. y. i. n. d. u. c. e. s. t. y. i. o. p. r. e. m. i. e. s.
 y. d. h. e. d. i. c. t. y. o. s. (r. a. i. h. o. d. e. i. n. i. e. y. o. h. y. m. p. o. r. r. e.) h. a. d. n. z. o. m. i. a. n. g. o. d. z. i. s. i. s.
 n. e. m. o. z. e. R. a. t. i. o. e. s. t. E. u. r. a. l. i. b. e. r. t. a. t. e. m. i. m. p. f. e. c. t. a. t. a. n. g. u. a. d. P. h. i. n. j.
 i. u. u. e. n. t. u. l. e. m. c. o. n. f. u. s. a. q. u. a. e. t. q. u. a. s. i. t. u. r. b. a. t. a. n. o. n. i. n. d. e. c. e. b. a. n. t. P. e. r. f. e.
 c. t. a. i. n. o. e. t. a. b. s. o. l. u. t. a. l. i. b. e. r. t. a. t. e. t. a. n. g. u. a. d. s. e. n. e. c. h. u. t. i. m. a. t. u. r. a. p. l. a. c. i. d. a. o. r. d.
 o. r. d. i. n. a. t. a. d. e. c. e. n. t. a. e. t. u. i. s. t. a. c. o. n. u. e. n. i. u. n. t. S. a. m. q. u. e. m. a. d. m. o. d. u. d. u. m. i.
 s. e. n. e. c. h. u. t. e. t. u. r. p. i. s. i. t. a. i. n. l. i. b. e. r. t. a. t. e. p. f. e. c. t. a. a. b. o. r. m. i. n. a. b. i. l. i. s. e. s. t. u. r. b. i. t. i. o.

Z. a. d. h. y. m. l. i. t. o. b. e. d. i. e. o. s. i. a. t. i. n. e. u. e. r. s. i. o. n. e. l. i. b. e. r. t. a. t. e. p. f. e. c. t. a. a. r. g. u. m. e. n. t. o. r. u. m.
 t. o. r. a. t. a. b. o. p. o. s. i. t. i. m. p. f. e. c. t. i. o. n. e. l. a. e. n. o. h. a. d. p. r. e. g. o. t. a. b. i. e. g. o. s. u. b. t. i. l. i. z. a. t. a. s. o.
 p. h. i. s. m. a. t. a. J. r. o. d. u. m. i. e. r. p. r. a. s. m. i. o. d. p. o. s. i. e. d. i. e. t.

T. e. r. a. s. t. e. d. y. w. r. a. c. a. i. z. i. s. i. s. a. d. p. p. o. n. t. u. J. h. y. s. t. o. p. a. n. i. o. c. a. s. e. n. t. i. s.
 l. i. b. e. r. t. a. t. i. q. u. a. t. u. o. r. p. r. i. n. c. i. p. a. l. i. s. s. i. m. a. l. i. b. e. r. t. a. t. i. s. R. e. g. n. i. f. u. n. d. a. m. e. n. t. a.
 c. o. l. l. i. g. u. a. t. e. l. i. b. e. r. t. a. D. o. n. a. c. i. o. n. e. Z. y. w. i. e. c. k. a. e. t. o. i. s. a. c. q. u. i. s. i. t. i. o. h. e. r. e. d. i. t. a. t. e.
 i. n. R. e. g. n. o. K. r. o. l. o. w. e. y. J. m. p. e. n. i. e. n. i. s. c. h. y. y. w. y. w. r. a. c. a. Z. a. d. h. y. m. i. a. l. i. o.
 i. a. n. c. o. m. m. u. n. i. e. t. f. u. n. d. a. m. e. n. t. i. s. l. i. b. e. r. t. a. t. i. o. i. n. i. u. d. c. o. n. t. r. a. r. i. a. s. u. b. s. i. s. t. e. r. e.
 q. u. i. l. y. m. a. b. y. d. a. u. t. s. e. C. o. m. i. t. o. r. u. m. S. l. a. s. o. w. a. n. a. y. a. r. n. i. S. i. l. o. w. a. n. a.

Quatuor fundamenta principalissima
 libertat Regni Polon.

- 1 Regis libera Electio
 - 2 Terrarū & Ducatū Regni in unū corpus unio
 - 3 Equestris Ordinis in possessione bonorū Terrarū conservatio
 - 4 Statuum in iurisdictione coequatio.
- C. o. w. s. y. t. k. o. Z. y. w. i. e. c. k. a. D. o. n. a. c. i. o. n. e. y. n. o. s. t. a. w. a. n. i. e. i. a. k. i. m. k. o. l. o. w. i. e. k. S. t. a. r. o. b. e. m.
 d. z. i. e. d. z. i. c. h. o. w. a. n. a. K. r. o. l. e. w. i. e. z. o. w. S. e. b. M. f. u. n. d. i. t. u. s. w. y. w. r. a. c. a.
 Primum

Primū fundamentū libertatē Reip̄cæ Polonæ
Libera Electio Regis.

A iż na tym wiele naledy wredper iakie prawo y iaki fundament
wolnosci Slaszechow libera Electio y co w micy Rpkę naledy J Univer
satu Kdrseio w lnie Anni 1576 to jest dostatecznie poznac moze.

fol. 136

Primū ius declarans quid sit libera
Electio.

My Rady Koronne Druhowne y Dwieclio talise y Rycerstwo
wspies wnie wodzko Druhowne sy sy tu pod Kdrseion Je Jlo Jemem su
bie Jsaun y maysca w draspawie na Elechej narias męyszego
Stephana Batorogo Drowody Siedmigradskiego w dczę przyjta
dem przydhuo w dzyd Jabsymac wolnosci y swobody naste a ranywicy
te litora jest Jpodtem wstęplioe swobod nasyes wolnego obierania
Pana na litorę to swobody nalesty sy i litorę sy tarygęh w
za dzym przyjsto acm do tego iż my nie dczę byd J wyrodhami Jacyes
przydhuo drowid wredze litemu pozawnosci naste Slaszechow y dczę
tef J potanshu nasyem urowis pracę nie Jmerym liofstea nabyte
swobody wcale Jostawie Jemy obrowe Jaspolytę Jym sposobem Josta
rowie musich.

fol. 36

Secundū ius Henrici & Stephani Regū Po
lonæ assecurans liberā Electioem.

Rady Koronne y Rycerstwo y Stany w szelalno Korony Polskiej
y Ckarskiego narodu talise winyed wstęplioe Parst do Korony
a naledy.

fol. 14
Cap. 14
Henrico Regi

należący do siebie wnas wam wato.

Ami usta wiamy y Ja prawo wredne mieć edemy S Jazykowi na.
f 130
Prego my y Potomhowie nasi Krolowie Polscy y ces Wielkie Krest-
ta Litt Ruskie Pruskie Małopolskie Zmudzkie Krownskie Wołyn-
skie Podlaskie Inflantskie y wny S Państwo wie maoy wianowac
ani obierac ani obierania iakiego shtadac Jadrzym sposobem ani
kshattem wymystonem Krola na Państwo Successora nasze w sadzac
A to dla tego aby Janyte wrednem edaty po Jesciu naszym y Po-
tomhow naszym wolac obieranie Krola Justawato w stem Statom
Koronnym dla tego y dyputu heredis wywar wie maoy ani Po-
tomhowie nasi Krolowie Polscy

Tertiū ius assecurans liberā Electionē
Anni 1593 sub Titulo Wolności Electiēy

f 368
A J swobody Narodu Polskiego y Litt niemag pline sta y
w stem swiatu rawnie: rawne J przyety odia dlu tego naszego do-
to sig nam na ten czas to deklarowac. Iz iaku my wedle Constitucy
na Electey Henrykowej postanowionej nie maoy ani mozem
miarowac ani starac sig o Successora abym oniey p cesorem ho-
go na Krolstwo w sadzac y gdy bysmy to tego Jase widoway wch-
zali tedy by to bylo invid et inane Tak też Otentni w belakie J
litwy szlowiech niar y szpicholwiech cesnie wasne nie sa ani byd
mogoz y litwy holwiech tam interregnum exteryng Jadrasy panu
w anna naszego byd po shone seriu J hys niar mimo woby przyety
Electis

f 14
de Conf
de Regi

Electio by test do Koronacye pisej gwałt przyssed na Lanowa.
nie tej Korony następowat ten ma byd posypan da hostem patrie
y uszysey literby mu tego pomagali ut pónelles Tak uszytne
prawa tak przyrodzone ialso y pisemne peny y postępli y spisku
do powstania contra hostes patrie et pónelles uchytiore pisek
who nim podniesione wyliczane byd maiz litose prawo wie.
Spemni dowy swi ofo blime y nie naruszenie chorane litoby u wazph.
arosi w wodit ma byd man y haran za system patrie et pónellen

Quartū ius assecurans liberā Electionē
sub Titulo Kapierwey warunek wolney Electiey
taki czyniemy.

Wolne obrękanie pana w tej Rzeczy a usho lwich rest tak do
tęże prawem pospolitim ugruntowane Je ius nad to pewniyszego
y rasney szego nie między wniemi wolnościami narodu Polskiego
byd nie może y nigdy ani pisej przyrodzi nasze ani pisej nas wuz
tph wose Jadrę przyrodzone nie byto y wystem Ja szyszkwego Pa
nowania naszego osobne Caspitiem Warbowstha Kolin Lansthe
go 1503 Innowa statecznie y gwarantowanie obwarowane rest.
Jednak if ex zelo tej wolności przedniyszy urust byt ialso metz
w tej mierze u ludzian Piętko my szego chci metz liberare pod
dany sz naszyd y suspicie u nie szafelalni Innes a uho Jac u
zabro pospanowanu prawa y swobody red nam sz y Jan Jdy
byty y szedz reassumnie prawa uszytne o tym pisej przyrodzi
nasze

nasze królestwo Polskie a król Jan Ludwik i pociąg nas wzywając
 z one wkręcając i wmacniając Jaxnu tożteral obiasniamy
 y warujemy. Izralo iuste przywileie prawa wolności swobody
 Korony Polskiej y W.K.L. tak też y wolności obywateli Króla Pol.
 skiego całe y nie naruszając Jostawione y swiętobliwie na wieczne
 czasy dozwane bydy maia tak iż Jaden król Polski per cesionem
iuris ani pociąg Jadne iuste ludzkim dozwiczen wymyslare sposoby
Króla podawać y fontować na królestwo y Jadrnyo Jstextem Ja.
 cizgar niema ani bydzie mozt Ale gdyby Jara w Polsce niesta
 ma to Jaxste Jostawac przy wolnych y godnych glosnic w sytkich
 Staron Koronnych y W.K.L. narodu Polskiego Slacsekiego y w.
byholwisk abo mysami (Jego Jase widoway) abo litołdowick wny
 wterng vel externg Janas y pociąg mimo wolaż Eleckg y Jgods
 wssed Staron chyni chial tedy to ma bydy wintu et wane Aken
cazdy litroby Jotahim postępliem y Jstentiami iahiemiholwisk
 sposoby wymyslarem na królestwo Polskie następowat abo na
 stępowac y one sobie przyntas Jax chial talu ma bydy J koste
 miany y puchytany przedciatwo litoremu iahie nie przyracue.
 loxi Koronnemu ma bydy postęprono y mimo to in Sabilisra
 Królestwo Polskie y W.K.L. wrednem czasy Jostawac ma

Sed J Elechio Te Prava manifeste poluquis quanti olim constabat et mun.
 fol 150 constat

constat ac constare debet Respublica nostra una libera Electio non
 utrum fundum sit an Starodawny Salus Rex non nisi Libere Electio
 Coronatur. Ita ut ex quo profodione omni poddani nati (ratio o.
 dyo uniuersat dender seio wthi moni) letuie prace y hoston
 nie Jato wali a iako nam pota nstou tueru omi uale u oddati
 tali y my nie delyliby d) Jacy d profodion nasyed wyrodhami
 uale pota nstou nasyem u oddac u restesmy powinni

Est o tym praeu Libere Electio in volumine legu dowod y para.
 ducto urolon Polshis uolue obrany d) Statuton Starodawny d)

Aratio te fundamenta ad disiudicandam questionem pponit. Vbi
 nimiru Donatio pcedit uise an uisuria oblenta sit Inac potesba.

Tali Inadamentoru eorumd) contraria opposita et contranodre.
 media uouasac potesba.

Libere itaq; Electio in semp est et fuit contraria hereditas et ne.
 naturalis successio pterea q; tentiones uel hereditatis uel successio
 uel in bonis uel in summs uel in bonis aut rebz mobilibz.

Hereditas uo Regni olim constabat in uniuersali Regni regi.
 mie in dispoie bonor Regaliu a bsoluta et in Titulo Regni
 heritio Hereditas uo Ducalis constabat in absoluto Dno et di.
 sponiore absoluta bonor Ducaliu

Regni hereditat et successio naturali pleges consultiu libera de.
 nis Electioe dispois libera bonor Regaliu p ditione et In.
 tulu hereditarij abrenunciatioe.

Ducaty

Her J Electio
 f 150
 Cod f 136

Cod o Vn
 Dela: f 2

Ducatu hereditati et successioni naturalis pleges consuetudinis iuris naturalis in Ducatu Reipice et Regno resignate et cum Regno Ducatus unione.

Præteritionis ad Regnum vel in Regno ad Regnum fuit præteritionis Alaximilianæ Archiducis Austriæ ex renovatione sub tempore Interregni.

In Regno Kroloxy hie bosephi Arny ex materna successione.

Item Krola Idl. ante Electionem ex eod. maternas iure.

Item Potomstova & Idl. utriusq. matrimonij ex reformatione.

Atq. libera Electioni contraria hereditas et naturalis successio est. Adhuc loquendo de re ipsa potestatis hie. Quoniam quodlibet alienum absolute dno non est liberum sed iudiciali obsequio dotali et proinde in legem voluntatis.

Cod. o Vney
de la f 24

Itaque hoc in declaratione o Vney Krol August talis obsequio nostro. In natio Polshi & Zemie dante coronare obierunt. Pars Jan Joly voluit michi y maius. Itaque Jan Joly Lita dicitur uno dicitur et Pars nem ex dicitur nashym byd mieniti. Atq. ledy obseq. te rojn. a dno Vney mied. nienit poronac a usq. hie coby teptah dno. ley a talis potestatis y talis stantem dno pr. hie dno mato dno. gi dno y ntey merte ile nras iest postanovni.

Itaque hoc in re thone successione na Zemie Lita pomenastio. nite do spolnego dno dno Jan Jolyato talisomy sig ntey. merte y sed usq. hie emi Stary Obogga narodu ianni dno. nvali y declaravitomy de Jani dno usq. a felhrey successione na Zemie

Ziemie Litewskie orey dobrowolnie Rptey odstępuemy

In wtey Declaracley wchodzie Karol August Jey Dmrey Litwa
hereditas truda ita ma byd) libera Electio ad libera Electio maig
byd) liberi populi. Ubi aut est hereditas libertas wtey powaz musi E
go hereditas est contraria Libera Electio

Tenże Karol August w Decerni Karol Pawel w dniu 1564 Jno
wntoż powstania swo wtey tenore

Abieranie y podnoszenie w d. Litwie pzed tym osobas bywate Con f 29
w Litwie aby wstali wstali Jety y Inali Jader abo pod obierawo
aa polym niabyto Jatorogo by sja na polym polchofonato albo Jaa
byto podnoszenie abo winauguratio raka do d. Lit.

A y temu spolecnemu obieraniu sukcesio wialis albo hereditas
wstali pzedci wna riet. Tedy my dla dobrej Rptey takiey sukces
ey Jpredkney w Pasporie Lit. na wielumy koronie odstępli

In wst rasmie Karol August polchofat Je nic tysho pura et orem
hereditas ale tey y Inali y podobierawo et minima hereditat
Jpewno Rptey walej pzedci wna wst y shodliwa y d. la tego sam
dezi Regnum libend cum Ducatu hereditas Jno Jaa raka na wocney
oem Jtensionem suad hereditat in Ducatu Jgruati pranne wjanisla

Vnde sequitur. Pome waz Donacia Jyniecha hereditaten in de
publica libera contra naturam libertatis psonis principibz wadu
cit qua Jtensionibz et potestati sua possunt impedire liberam

Electio Tedy raho pzedci wna prawu Koronne cum toleram non detet Lano 17

Quidquid aut est contrarium alicui illud sua contrariu euentu corat Con f 21

Kan

Obecho

Rano

Nam put corpg physico (inacta Statuta Alexandri) ita et polit
cum salubribz remedijs conservatz contrarijs rebz peremittit.

Tali ten Statut p hanc similitudinem et Conservand et conu
phorem corporis Physici et Politici declarare.

Deni vas tedy ta donacia Synicla pff nosci potestur
Krola Idu ha red statem oraca abrogata in Regno et ad Regnum suc
cessionem hoc aut utrumqz evectis libera Electione Ergo quod est
iun contrarium debet a iure tolli et cassari.

In sie kfo ozowie.

Ohecho

Ze rojne sa r jechy mowic de particula quod dicitur de totu
Allovi o Synicu quod dicitur est de Ducatu Silesie Do Sigstro Est
habuit suu statu Ducalen habuit suu ius in inauguratione Duas.
Synic tezo onema bo nie est Ducaty sed tantu bona privati nobilis
La chym mowic to je ha reditas Silesianica impeditabat liberam
Electioem et Unionem in Regno Ergo Synicla ha reditas operabit
Vanu e dicere ubi enim dispar ratio dispar ius statued est.

Na to sie tak odpowieda.

Ratio

Quia da Synic me mo je sig h litase yro sumier ratio Ducaty
Silesie bo sig resp me litad pte respectu Geminentis aut qualitate
to resp me litad pte sig Da Sigstro sed respectu hereditate ubi Ja
nfe iest libera Electione contraria et respectu damni quod liber
tal semp ab ha reditate iminet.

La chym

21 on f 29

hao 17
ecesse
f 27

In dymcolio lruich mibespe ofenstra id plio dy mole pisy paxi
 Repca et Regno ex hereditate alicuius uniuersi in uniuerso tot
 mole pisy paxi damni et periculi ex hereditate particulis in par-
 te p partes enim semp iur ad uniuersa y Statut Coronay tot mox

Turpis est pars que mo non congruit uniuerso.

Heri J. Pell
 f 44

As tam byta hereditas tu testis hereditas tam byta uolus
 successio tu testis ead Tanta impediebat unione Ergo et se-
faciet dis membrare in Tanta byta contraria liberta Electioni Ergo
et Sac id operabit. In dym nulla disparitas uno maxima sim-
ilitudo illig enim Sac hereditate Similid aut e similis ratio Sabenda
 Do tego in sum sam tego velt quod destruetis singulis partibus
 uniuersale destruitur.

Artes ay redno tali post hanc dostonar bida opredictora in hon-
ni perno de se n sytha me opre korona

Aristoteles de tali Arte in Politicis talis rapis ad

Aristot lib 5
 Pol Cap 8

In illis rebz publicis quibz laudabitur per temperatos sunt illud di-
ligenter est obseruandū ac quid ex legibz institutis qz moueatur
maximeqz ab eo cauendū quod paulatim repit latet enim corruptio
Quia non tanta simul fit deapit hūqz mens ab illis ut sophistica
illa ratio d' unum quod qz pusillū ergo et oia Totū enim et oia
non pusillū sed composita ex pusillis Margita Custodia aduer-
sus hoc principū est opponenda quod periculorissima sint mala
in Repca quā sensum sine sensu in Reppca inducunt

Artes lib 5
 Cap 8

Artes Jacobi in sua pfectione Statuaty Ducaty et Regna et
Ingenia

et Impena. Tempg et occasio ista generat potentia pfect
 Hereditatis aut in Regnis vel in Imperijs prima acquisitio
 veniebat a principibz iura patris transgredere et affectantibus
 magis dominari. Aliedy do Lyrica co pedy lupis in conliguo.
 Po resti ex god jto Lyric lupis toc ex bedie god jto y co in stego.
 Ead enim est ratio numeri primi quib et secundi ai quod unu
 prioritate duo pluralitate differunt.

Arles lib 5 Ed
 Cap 10

44

Aliedy do tezo co rizecy pedy facta y rizecy Lyrica oddiel
 re et ex transgressionis iuris patris et affectu re magis dominari
 rizecy robis ius hereditatis. Tolytu byta tal ratis hereditatis et
 Succomis litora byta a Polsea y do de. LTT. Co bytu natez etas
 rdelhi noui iuris repestores toby a sea etas depicera fuhai cora.
 lia infty to me r etas. Ius Regu in armis et domg dustruad
 Virinitas et parta bella Jaras pedy granicy a Jgota blispa et
 aditit facultior ni jti kom na.

Arles lib 5
 Cap 8

Arles lib 5 Pol
 Cap 8

Itaqz (inquit Aristoteles) oportet eos qui dpcam saluade voluit
 Formidines quasq parare ut caveant neqz dissolvant quati no
 churad quoad Custodid Leipde observatoin et quod longe
 abest ppirquid facere

O Lyrica namini Rptey davo natehy to y teras natehy ma
 Cromer a Historicy dwoey rapisal

Jam vero de Nicolai Komoronij deflectione ad Ungaros con
 stans fama in crebrescebat et res minime contempta videbatur
 prope

propterea quod arces et possessiones in faucibus Carpathi montis
 qui Polonia ab Ungaria dividit sita si ab Ungaro occuparentur
 faciliorem aditum ipsi in Polonia patefactur et propter Salsarum
 aquarum abundantiam redditus Regis immittuntur essent: vide enim
 saltem Ungaris suppeditari posse quae ad eundem in Polonia pe-
 tere necesse haberent subornati igitur a Rege persuaserunt coram
 suis ut Arces illas cum possessionibus Regi Polonia tradere et quibus
 rebus cum nihil proficeret Misus Jacobus Dombinog Pallatius San-
 dominens Craconiens Capiteus Demaldum dicitur Syracen
 vincendit et. Tanta obstinatio erat in Rege na ex claus Syracen
 claus Lamli y possessione de extremis. Procieta Repta pericula
 litore Syracen euenientia picipiebat futura.

Germis by polu daley rfeety mi Jaydy vnita Respublica Alora
 summa est fides rem Krolestwa Polskiego me ma sis vponi nac
 debita reuerentia hoc mis, sua hereditate, sua membrum a se a:
 vultu v Krola Dm y v Krolowey Dm pomiceras tes pericula ab
 extra suste na ex claus by ty Syracen spectant Repta a verise
 vis teras ab vitro ex hac hereditate podybyto raho sis ins rypley
 napisato de hereditatibz Ducu et Principu co sasoty podynosy.

Syraceni rest raho in gutture corporis humani arteria quae
 et nutri et suffocari potest nra Respcia rest dr Jwiamy pofe
 stronemi ds legier do ofces do Alorany do Krola.

A luedy do obcyis pofe Dnyes rshu w midzie Polkolona Dm.
 ma ex

emsted P
4

Obeckis

Lasio

ma ex hac Donone concessa sibi absoluta potestatem dandi do-
nandi commutatam vendendam inde Styllis Regni Cancellaria ad valo-
to hodie d'pote dnyes etiam recuperat.

Quoniamque ne darenem casem Egidio de Patrego Princi-
pato Transylvanica pro Ducatu Opolien Commutorem cum
Ludolpho Imperatore y iato na hym p'p'mantibus uthorat ora-
my iato mite Krol Hispania staty liberos p' occuponem pos-
sionum privatam occupant iest to chytoy barbo sp'it' polli-
tich Paulatin repere p' pusilla ad h'nd transire sentent' par-
tes hereditatis ad occuponem toty serpere. It' in privata vita

emost' Philip
4 sic in R'pca desideria et socordia quodidiana no' in singulis statim
ut quicquid est neglecto sed in summa reid est neglecto

Alle odpowie kto.

Obiectis

Ne mass in ego periculis bo donacia Zesnara Krolsey Rey
Alle ipi et eig succoribz ex ea natis et nascituris Zachym tuus ex-
ternod implicite p' excluso habet y me mass as d' ego obawrat.

Ua to sie tak odpowieda.

Zisio

Ne es by to tali byto de per Cantella Sanc Jatri Jato by sig easter.
nis periculis quod omnino negat. De interis vero periculis
quos p'cedunt ex hereditate ut supradictus est nulla mento in
hac Cantella a te pot' seba omnino amovere tanquam p'xina
et quos serent plane in visceribz Regni. Zachym

La sponſantia nulla abſque teſt de plano et explicit y ra.
sponſantia praxem ius externon ad ſane ſucceſſum lyto excluſum.
Quia Cantella ſec me moſe Krolawey Pol y Potomſtra reg tuo.
La Donacia Joſtae ex miata.

Allogliby y teraſ y na polya Jan Joly pro libitu ſuo ſine indigenſ
ſuee caterno enaigruſe Zyrieſdeq dar daro waſ ſygnareſtyr.
Inielaby ſtuſſonq nymoreſis. Veniſſi inſurria ſuaſ qui inſuſſo
utq et ea p libitu ſuo diſponit. Jolla teſo clauſula illa yſſi et
aiſ ſucceſſibz ex ea natiſ nihil operate vna magis ſpcaſm aggravat.

Polomuiſo ſyſſe ludlum Jaſtona tota teſta viedieſ ſeta.
ſuee occaſionſ Jyſſity vrieſ Anleſtra y Paſtraa velleſe trudme.
Quia Reges ipſi iura ſomniant ſibi non obſtaribz etiaſ affi.
ritatibz natrudmeſy ſtentiſy ſtapi. Piſſe Coſmer o Aniaſſu
Alorhuenſſim Joannes (Cingari) Magiſtr Duſe Inſeſſon
quamvis Helena ſpſaſ Alexandro Magno ſua ſuſſanad vime
trimonid collocatſet cingendi tamen Imperij cupidior quaſ ſede
non obſervantur Ruſſid totiq Dominatid Berenſica flumine
tenq acuto et pſo amito quod ut videre volebat ſua a gerere ſe
petebat.

ſuee pſo magto nre ſpſo vironaſerſe bar ſci vego nihil magis
quaſ Cupido habendi. non obſtat etiaſ longiſſimi temporeſ ſen
pſho ſci viron ſahi eſt inſ v iſo moſo tantid ſaber.

Quia Cupiditas dominandi iſeſ to ſtimuly velleſe iato o ſyſm
rapſano

Con f 2

Variand v
Anguſ f 1

Grand lib

Con f 32

ab

napisano w Conspiciuach dozwiedztwa Siedomieskiego Sub Pa.
terregno Anni 1587.

Con f 244

Datam sig Inac Karolowi Augustowi Gensio testamentaria
licet suppositicia in Successione Ducatus Saredi & Krolem Hispan.
stium eius & porinowatym licy Postla Krolewskiego & Bydespocem N.

Varian in sta
Argui f 136

od prawit. Eatis (inquit) Neapolim ea de re ligatu.

Nie day se tego Doze aby nastep liedy miano o Zymet ode.
stac ad Camera Spicid ligatu. Medunayes Jason Aray. N.

Wizje Maximilian ea sola nominare velymt byt sibi Gensio
ambiendi Domaciu Regni Polac & Jakim to byto Rptey wiele
spicidenskwem y Jakim Jakimowicem Inosic ia przysodzilo
Swradocz o tym Syony Konwne Transactia Sedmista al nno.
statet Conspiciuach obespiciemiu Rptey & Araydzkcia & M.
Rabustwego Maximiliana Anno 1590

Con f 322

Naturdniey slapri principibz Gensio tamieym bywa vi
et armis popr pec rej na co Jow Joly Rpted rassa Polska w Jgla
miewata y dla tego uwa hereditate psonad Ducalid ktorych
sig byto in illa scinnore Regni od potomstwa Polestana & Jgla
ustego namnozilo przy kiltia set lat tolerowac paterter ma
siata. A polym gdy p deuolutiones ad Regnum redibant nie
tylko iura ysi Ducalia ale tes y Inali y podobierstwa wply
thie Jgola Gensio dzedzefne in Regno radioty extripabat
Ducaty

Ducaty in Pallatinaty conuertende et abrogand omnia iura Ducatu
quod hereditatem et absolutam sapiebant Inimam

Et si ratio sama hereditas ita minime hereditate pleniores
magty by byty lucdy holwiel Rptz tradunt Quia Reges et Prin-
cipes iura sibi somniant iura aut Regum in annis sunt.

Platogo Rpta vpi jaf na wsty Titulu Regni hereditatem per
Constantem Henrici vpi jaf na wsty hereditatem p statutu Alexan-
dri ratio si napsiato y obym obaygu poludato vpi jaf na wsty y
wsty hie in Regno ptenie et dity Electori libere contrarijs per
leges Regni iusta posunt remedia. Consylio ta donacia Jone-
cha pome bo Inonu hereditatem et successio naturalis do ko-
rony pwardi.

Tercas tedy yta pomediansty vvalygo pzydytne ratio y chie
do korony Polstieq by waty ptenie y ratio Rpta ledy y ratio us
Janedbario barfo pwardone y do vleseriu Rptey barfo tradne
byarato.

Pratensiones in Regno & ad Regnū.

Na pofod tedy Krol Jagiello vshmit byt sobie ptenie do ko-
rony Xirowskiego Koronay vltimosci y vtzedyt iz vzhiedichu
svoie Libenskie contra iura Regni hyn tyllu sposoben Joboicemu
narudoni tali Polahom ratio y Chvie que vzhiedie panovat
A vshym to vvalygo pofit seba quod facile Reges et Principes ex oca-
sionibus iura sibi formant etiam ibi vbi iura non sunt

Pohym in

lib 52
Cap 10

Reg 160
Reg 150

Polyon ratio te communiter bywa in dis quae paulatim in Episcopi
reputat malis. Kazimierz syn regis sine exemplo patris sine
alio contextu respice res de mices Podlasia y doty rshy Zemie bo
sic tali Principis reddi hereditas

lib 5 Pol
Cap 10
T 60
Reg 50

Ex Regibus transgredientibus patria viro et affectum magis do
mirari. A particularibus ad universalis procedunt extensiones
quia magna statit uno loco facta semp sua licet iniusta quo
runt incrementa.

Hereditas enim et absolutio in iure eius volentis est

Oco J Krolew Kazimierzem ratio velle hto poton stary koronne
miaty sari adeo feroho Kroyntu

Ena dno to byty ex his extensionibus ludy vady koronne y dugo
na me Rpta sh ar dyta Do ad Spoly krol Zygmunt August
Cura uniozem potrociat to koronie quod in iure ab ea fuit annullat

Art tali me oyedto vady te y ludy vady Episcopi vischane byty
dat pzed tym krol August in Constane Executio luculen
tissima rationem. Et tunc no lecto vady Episcopi Past
vate o dym tali w Constanciae moun

Alc Je stawney pamsci cyca agsemu krolewi sm. Bessay
welliemi tunc mociami y rozmaitem przypadkami Zaba.
woremu Executio o libro tali dno pzedon byt pzed epu.
sob Jly d Jason y obychanow rakahonyed tali Janedbatz dugo
snadniey

snad mney bylo y wiecey nalezato od czasu do czasu to odlita doroz
mijeli sluzhien swen ponurnym pizetaki Jakięto se oby szew
Jachia Jemia Jazon taki slowo temu dosze weszyc aby prany
wstaw starych Jamiębanie a Jastor Jate opus Jenu taki przelco
z Dęcy wyplec y wyhor Jenu sis mogto

Dla tego w czas w Exorbitanciech Dęcy haszly starey oney ale
mądroy Polityki Jadywac potrzeba

Principis obsta sero medicina paratur.

Ernest tedy król August Swigobliwy Pa 18 Jteasie abo ra.
Ney wiały Dęcy mi patrzyt wie na podzycie swoy prywatny
restitucione Reip ed Terrarū anulorū y Jazibat in unū cor.
pus uichinistū ea que erant distracta foris Jeno uinculo Dno

nis. Swiadczę tym Jowho Jmilegeia Restitucio nū incorpora
tio nū et unianis y osadit Pradziada y Dziada swis Ję sis

in tego szpanie mi godzito Jahu nam y antecessorum naszym we
w szylim od Krolestwa wtlazę odta chę y oddzielic się mi godzito
takie te w mierzalicy szpici bys dobre licom te Jrogatue am bry.
widze prany y wolnosci Krolestwa das ani oddalac mi pizyfate 20.

Dęta potym Jteasie ex reformone mater na Krolowey J All
Army latorz Dęta taluem sposobem latorz rest w Constanciey opi
sany w pizypista sub Titulo. Confirmatio Electum in Regem Polon

Obranie Ję Mca Pana Kwie wady Liedonigrodzkiego latorz
musomy pizydał. Ja mat Jowho Krolowę Jeydlci Anas co o
Du Ję

cod f 11

cod f 12

cod f 83

cod f 139

Doje rad nam otogostawir y w slychle obozo tego postepeli sta sony
 byd deklarujemy przyznawamy y spolem zespoleniem approbujemy
 tego dobita daize is krolewna JM sionu poslubie w Koscielu przed
 Koronaciy cum Consensu Krole JM snat Janha swego ma wchyciu
 liberu recognoscend resignuiz Koronie w slycho swe y spadli
 litreby Jey krolewny dli nalezer mogly a controuersia albo w
 tplywosc ialu na polym Koronie wchyciu miaty

cod f 182

Co w slycho polym in effectu starzto ut patet ex Constoie Coro-
 natoru Stephani Regis Anni 1576 sub Titulo Consensu Krole JM
 dli na prorogaciy Cessiey. A polym y drugiey Constoiey o de-
 formaciy Anno 1581 sub Titulo Oprawa Krolewny JM Anny

cod f 212

Jest tedy Rpta illo contractu Krolewny Swistej pamieci An-
 ne Corle Swistej Domicylis Prawniczys Krolew d'jedictwa Kor-
 ny Polskiey przywiedla ad resignandu Rptu w slychle praw lit-
 reby ey nalezer a polym ey Controuersis albo w tplywosc ialu
 wchyciu mogly. Joz permissa on Jaz multu expedebat Rptu

cod f 85

Jeby ta Krolewna Ana Swista Pamieci lubo to w d'jedictwa Jadrnyes
 Gtensy Jadrnyes praw in bonis Rptu intra Regnu excepta re-
 forme dli inliwego na polym Korony Jadrudmienia mi miata

cod f 139

Joz bez pschyby teras ply expedie Rptu Jedy Krolewna JM
 w Koronie d'jedictwa mi miata litre tasto magis Rptu Ja-
 trudmi moze quanto fortis et periculosius ex hereditate qua
 ex se.

ex reformatione promanant.

Atque na on das w osobie Karolovey Army prudens Senat
 commoni bono taliter prospicit. Hoc penne y nteralmeystey Karo-
 lowey JM a Senatu et Repca id prospicit id us debet statui. Per
 enim secunda aut tertia Regina plg est Regina quae fuit prima.

Byta druga tali ronna ex succoie amiali a us se blyta ex mu-
 tuo dato Pralensia Karla JM P. nassego Alti. wego oltrey Le-
 ces Transpansli oltoto Elediey Anni 1787 to moxi

Vspomniemy to co pavia nase. nasto co potseba Rptey nassey Con f 24
 nam stasowata krest obratimy sobie Ja Karla y Parstwow
 wyshlim tey Rptey Karlowica JM Swedzkiego Zygnunata
 Pawla po Corce S. pamiaci Karla nassego Zygnunata pierwse-
 go nad litwegosmy trudno lepsze y podytcedmiesze subiectu upa-
 kzye mogli gdyz y Jaenore rest wielka w tey osobie y Je Karolina
 ronn nassego y Parow nassys id he Parow rest probafnes wycho-
 wanie w jiat Jontodosa sworey prawie nasse Polstio idzyle nass
 umie oby Jarow y cast rest osobliwys stalednyra y dany nima-
 te ma w sobie ad P. Duga dane Jadrey ustlim me przy rafi Ja-
 soby me prazgome onstem przy rafi y accessie me mate. Do wro
 przyleglosci Wyshystego wego Parstwa przy rafi nam Jnem wy-
 korenie Zemie Inflantskwey y controuersiey me matey oppo-
 sag y dlugi y Successis w rfechy misome y Summy Jego se
 Jan Jy

Jan Jely stantio vponi nro. In rterias ralia Rpta vponi nro
 ta patet ex articulo pntor Comento Aug hie est contextus
 Pecunia Anno Millesimo Quingentesimo Sexagesimo Primo
 Dno Sigismundo Augusto Regi mutuo data condonabit. Si
 militer oia iura debita atq; actiones si que quocunq; modo aut
 iure aduersy Regnu Polon vel Magnu Ducatu Lithua ad se
 phant remittet tollet et is renunciat. Extra Regnu etia
 de certis bonis ac Summis pensionibz Neapolitanis e Barred et
 Rejanen Ducatu nec non Ducana Jugia pro rata sua portione
 cum Regno Polon et Magnu Ducatu Lithua cedet.

Ex pactis tedy krola M Para nasseyo Mlti vego iasone
 sig polia pnti quantu expedibat Rpta vt sit libera a iuribz h.
 et ming onerosis krola M Ergo magis exped it eis vt sit li.
 bera a iuribz maxime onerosis et periculosis talia iest hereditas
 et successio libere na potomstria krola M a Komuni nro emi
 sposobami dostanans.

Dyta nro teras teras sruisa Ja selshwego Paro naria krola
 Jela M Para nasseyo Mlti vego Jtensia iuris successory krole
 sruisa M. Wladystawa ex reformatione omnia tey se h et
 cum Rpta J dobroci nro Parshiey a J pporianoci Kro.
 leushiey dosyc ostro pnti J abidoci god nro Rpta vvolno ra
 Jyt Constituas Anni 1607 sub Titulo Jueti enis Aprony
 Krolo vey

24

Królowey JM Smarley drat Janu nasyey tak seric

Smoy oprawy pryncypley drat Janu nasyey y Przymilein rey to
 y smiercin rey wstata y dobr Janu Rptey Jatrudonai ni mofe
 Co waruzi aby wog plizox stoz i alia ni wrosta tak seric opwa
 az i alio y Przymiley y Jatro mistre iesli by raluie byty castuemy
 y Przymiley do Starbu Koronarego tu na leyoni wrocilis my

Cod. 1. 607

Ami deducite Je iesli oprawa Królowey JM hie bosc huy
 Ja wosad huen Je^o Koll y Rptey litora ex iure Regni est exen
 pibilis tanquid ius temporaneu mogta by byta dobra Rptey
 trudnic huc peroni teke wosadeli y tu J rajuicenie Je^o Koll
 y Rptey byd omni od Je edf chym prawie litore vi inexcaph
 bile do sluzpienia trudnicyste a Janu Rptey bardej y stho.
 Aluiczy nij oprawa trudnic mofe. A Janu i alio i peniculo m
 non Je^o Koll Rptey J porwinosci huy litorey est obowiazany
 szchwie w wolnie radzyc tali ni maior peniculo ab sac heredi
 tate pmanante daleho wicay porwiniem rey to welyain a porw
 men w chas bo w rjody Jasta r Jate (i alio to Król August w swo
 rey Constitucyey opisac radzyc) ni Lepca J wielkiz trudnosaz
 lechyo przychodz.

Cod. 2

In principio enim peccati (omni Aristoteles) Principium
 autem dicit esse dimidium totius itaque parum in principio
 errabit correspondens est ad alias partes.

Pol. lib.
Cap. 4

Strasli

Starech i w swoj roborz ta Donacia i w ku ponedlitak di midich facti
to iest w prowadzeniu sukcesyey a Januz absoluti Dominy kaspy
osadzic tacno moze.

Następowata tey podobna Grecnia Krolewi Jani I. S. M. M. i. M. i. S. S.
i Krolewey Jey Ma. terasniyey tey sptod jonyes ex iure eig itid Refor.
matorio Te I. K. M. P. nays dlinny baczyc siez byd wiscey R. p. t. e. y
nij Potomstwu Jrodzajom obowiazanyj przytadem Dwora swe
Krola Zygmunta Augusta uctory de tali casu Krolom Potslim po
sobie następnicyj pro tege ppetua wiecney pamieci y Krolom
Chryscianskijs podobnie pamniacyjs godne wiadomosci stowa
w deklaraciy o Janey napisat S. o. t. e. n. o. r. e.

Cap 24 Naprzod co siez thmie sukcesyey na Ziemi Litt poniewaz to
wiele do spolnego Jednoczenia Janadato talies my siez w tey mie.
rze przed wyslytymi stamy obowya narodu iawne deklarowali
ialno y teras tym listem naszymy deklarujemy. I. a. d. n. a. m. P. S. y
Potomstwa Janiego i przejrzenia swego do tyd czas nie dat
wstanoz by go tej nam dobre by nam wiscey potym dac radzyc
I. a. s. l. i. y. t. e. r. do broci swey Jedu by smy my proecie nad dobre
R. p. t. e. y. Janiego w zgladu ani opatzenia do cesarskiego krowie a
potomstwa swego nigdy nie pzedlitadali a ni by smy v siebie Ja.
dney r. jedu milsby mieli nad potrzebę a sta w. P. u. s. t. w. s. w. o. i. c.
a. l. i. t. e. m.

2. 1. 607

Cap 4

a kteru nad powinose y obowiazek nasz poprzywazly. Dne
 dize ise potomstwo nie Jan Joly sig ani ludzemu dobre wda ale
 postuga prjeciu Rptey a wywetmie powinosei na wielki wps.
 die dobre styngz musi. Ztey tedy przychy my Janie dowsky
 wyfellney dpedicisney successiey na Ziemi Litenskiy reszby lio.
 ra tak nam samym iako potomstwu naszemu nalezata dobro.
 wolnie Rptey a tey staroney Komnie Polskwey odstępnemy y
 wyrzekamy sig na wieczne czasy.

Stowa pewnie iako wst krolenskiach tak wiecsney paimzei y
 Monarchon Ordesianinskih wiadomosci godne. Ale talnejs
 sz albo tym podobno k Dm. P. N. Alceidego liborem nastadunse
 amorem erga Rpeam domi swego Janie rachyt druga potom
 stwa swego Jtensin successiey w oprawie Krolowey Sey Alce
 krafnieystey w Constituciey Anni 1609 sub Titulo Oprawy (1609)
 Krolowey Jol Constantiey stowatez sz Constituciey

Assecuruiemy przy tym Rptz J Potomeli nasz Jadney successiey
 po matce swey inis reformabry wspominae sig y do obdpe sui ma y
 nie bzdpe.

Podobnego eos rapisat in suis Politicis Aristoteles de Teopom
 po apud Leucedemonus (inquit) quod ab initio statim in du.
 as partes diuisa fuerint Regni potestas et postea Teopompp
 ad melio.

ad mediocritatem magis illa deueniens Ep[iscop]us sup[er]addidit pu-
testatem quid minuens sed tempore augetur Regia aut fortalem
ut faceret ead[em] modo non minorem sed maiorem E[un]d[em] ad hoc
respondit iste femine dicentem. An non erubesceret quod filij mino-
rem potestatem Regiam non derelinqueret quia a parentib[us] ipse ac-
cepisset non p[ro]fecto (vixit) nam relinquo nullo durabiliore

de offio Princip
Primo lib 1
Cap 13

Cos Jovaneis ego in unadac ractit IXat Birelli y Jacomy
Jason nasbyd Bronke Cardinalis Pelar ming clo Krole vica Ill
Q[ui]ta distana rapisat.

Siquis facile internoscere velit sapientiam vera[m] a falsa conc-
tur purgare. Cor suu[m] ab amore p[ro]prio et attente ac serio in reb[us]
dubijs consideret quod magis requirat gloria Dei et utilitas pro-
ximi et illud eligat. Nihil enim est quod magis impedit in re-

1609

b[us] dubijs Electiones b[er]nas et deo placentes quia p[ro]p[ri]o amor
caritas enim non querit quod sua sunt et semp[er] vera sapientia
cum vera caritate coniungitur.

Drediat de d[omi]no co Krol August remoto respectu p[ro]p[ri]o p[ro]p[ri]o
pro lege rapisat.

L 5
Cap xi

Le postuga p[ro]p[ri]o R[ati]o a r[ati]o p[ro]p[ri]o p[ro]p[ri]o p[ro]p[ri]o p[ro]p[ri]o p[ro]p[ri]o
vultu r[ati]o d[omi]ni de styngit nisi y d[omi]ni t[em]p[or]e neglecto amore
p[ro]p[ri]o erga p[ro]blem suu[m] ne sciat quod sua sunt sed
quod sunt

quod sunt Reges Casari y inobediam eis volat consubere
 Aiesli to velynie rachyt I Koll I R. mtány in succore reforma
 tionis Andelin I Koll mat Jonch moyes de Rpta od mis obzpac
 Hyc rachyt de non petenda in eis Successione.

Tot perone dalelio ruzcey in hoc iure insolito et R. p. c. periculosu
 dila wyppet niemi p. vinnosci swoy velynie to b. d. h. rachyt I Koll
 Pan R. mtány Ze Donaciz to v. h. R. p. c. periculosam hereditatem
 et Successionem in Regno contra Iura Regni inducentem et liberam
 Electioni contrariam In iure y shasovae lege publica b. d. h. rachyt.
 Quia nulla tam privata quod publica in Regno nec ad Regnum Re
 gibus Polon et eor liberis debet hereditas nulla eis debetur.
 Successio utrum tot leyes tot iura allegata etiam in reformone
 antea h. u. b. d. h. ubi autem quod minus est non licet ibi
procul dubio quod magis est licere non potest.

Al se kto rzece.

obrecht

Alie masz tego nigdy nie expresse et in legibus Regni Iohy sig n
 Polsee nie godzito Krolowey Polskiej Luysovac mausz nosi
 Ja chym Krolowa I Koll nie stuszuie o ten Zyswiec turbuca.

Na to sie odpowieda

Rozsio

Pravda Ie temi stowy nie masz tego opisania to best tego Jadra
 nigdy nie chynita Krolowa A prawo Koronne moxi. Som casus

que sic

Her I. l. c.
fol 26.

quod frequenter non quae rari accidunt legibus definiuntur.

Et potens quidem Praetor factus Gsertin in maiori Polonia erat
sed mirum a quibusque astificio elusa est. Nam cum pauci eius fa-
ctoris viros nonnullos Illustres neque tamen eos quos animus
designauerant nominauerunt quibus ex Gallis ut persona detege-
rent se quoque Sac Prophanina ut velle proclamauerunt ita ut numerus
Praetoris ad duo de trigesimo excreuisset quam obrem ubi vide-
nata sunt provinciali risu statim ab omnibus excepti. Interim
autem Famosius Caprius Det Sed non cogitata quidem sed oportuna
eos aggreditur Oratione ut se omnes si Praetores suscepimus sine
Regno si ita Deo visum fuerit publice declararent si ita facerent
Castris ab urbe excederent cum illis qui Regnum ambiunt Electi
nem tibi interesse non licere scirent.

Quidam se mihi in libro vobis expresse in volumine legum

Illis qui Regnum ambiunt Electi interesse non licere

Per me se lego nigdy expresse a Statu meo naxdy a paxae
in pro lege firmissima fuit observatio

Formidolosa enim res est Candidato pscens et potens Solito

by musiat in faciem resistere Noby musiat lego defectus

facie tenus obycere liboy om smiat rdec stona Famosius lego

Excede ex Castis a byto pby tum libera. Electio gdfi viedny s
metus

brecho

Oris

Id Iler
fol 26

metus ad domos reverentia abo in se respectu: libera vocem in
 tercludere Sordidely obym Constitucia Anni 1576 O exceptas
 Ma Jozefchius Sub Titulo Maszowsta Prawa Polskiego p[ro]p[ri]e
 Ze nie wst[an]y thie prawa koronare sa, w statucie opisane libere pro
 legib[us] observant[ur] tali obyma moni Constitucia

Tego tytko a osobliwie dobitadange y wozmiz[us] w test[is] man[us] suo. Cor[on] f[ol] 11
 re osobliwie mi libere oby[us] Jani teni d[is]t[ri]k[ti]on[em] dla Jozefchiusu teni
 Jo jost[is] libere a dla Jozefchiusu w bogiey slachty p[ro]p[ri]e libere in
 sa lecheyste y Jozefchiusu

Dongie test ac tytko listattem w Polsce bywaiz obserwowane re
 dno Je vis expresse w Polskim Statucie nie mays opisanyis.

A Jass to nie rasna Je wiele rfechy w Statucie nie mays opisanyis
 libere per deductiones ex legib[us] abis pro legib[us] observant[ur] ralioko
 de Candidatis Regni ambigerib[us] p[ro]mul dubio Je Inishydingi
 nie idie tytko ex consequentia legis et comparone eig qui iudicat
 ut recedat a iudicio obyma moni Statut.

Pars aduersa qua p[er]erat Gens de audientia remoueat Co p[ro]p[ri]e
 Constitucia o Trybunale sub Titulo Obreianie Jozefchiusu uisany dekla
 rowata

Thesaur[us] mi to r[ati]o, g[ra]m[ma]t[ica]l[is] expresse in legib[us] co p[ro]p[ri]e
 bishup Jme Jnienski Salub[er] monit[us] Wladystawowi Synowi
 Wodynoustego ralioko obym p[ro]p[ri]e Histori.

Imibal

Her T
 fol 229

lib[er]

Viebat (inquit) Jacobus Archiepiscopus Gnesen Plebeus quid
 sed Unabilis et pro Senex excelsisq; animi us igitur cupiditatem Vla. 96.
 dislai perusq; et eum optimi Principis Vladislai Krzywousty phoni
 tum patrie indigna et calamitosa sortem miseratq; sacro Bona
 fide cultu et vifula quo angustiore specie Principi exhiberet
 vidutq; et Carpentis in Castra et usq; ad ipm Vladislai Tertium ve
 cy comiter Principem referri cepti ad mores Regat esse boni prin
 cipis patrie a qua in lucem editu vidulgenter educatq; et ad sua
 munus honorum euectq; sit. Externis armis Ierusalem in modu impe
 tere vexare et diripere Regat esse Christiani hominis patres con
 timetissimos et obsequentissimos quos mendos suscepit oppugnat.
 (Abu trjeba notuac podysel dji edictwa w Krolestwie) Bellu Civite
 et arma principalia desisteret ergo ceptis moderaretq; diris et in
 sabiabili cupiditate suis.

Arcey de mi to vltat; gdiu trest albo tyfo exprestu in legiby
 co ter Arcey biskup moirul meclay mi to vltat; lito un to gaint de
 to moirul Krolexi na coprawa expreste pisarego niemiat ably
 testum rojni na on das disputatores bo omies historia tali moir
 Sententias rogati Senatores cum stupefacti rei innotate aliquan
 diu silentiu tenuisset tandem oes paucis a Cristina Regina Subordina
 his excepto in pidi Principis consiliu delectati.

R. de ...

3 f 10

229

abq

nl.

Rzeze kto.

A to mmo to tale Ignaciuo de namony rego dila dylstano mizgata me
veljunt o dym kense dylstano ale tali rapisat.

Non commovet sic Archiepiscopi Oratio quamvis gravis et princeps
Mladisland nec abrispitu deterruit

Ale test mietu konie mori daley Historie

nb

Quod cum vir Divini animadverteret quasi numine afflatus e sella
asurgens quando inquit Summa sumul et Divina iura super te con
teraris et paterna mea monita pterne respice Dei omnipotentis emigri
ces ger aut de Saens et Brianorum dominum societate hbi interdici
co tumngz caput et oim adiuutoru et affectand hmod davis deus neo.

O dym raho rego Para Dym me blagostavit de histoney lechess ordy tam.

Quis resse daley meid mi vha dylstano statul srobz albo lege
in Statulo exprestu Jeseon Dislup krahonstlu luedy darego due.

nb

Alia rapominat.

Mlore maioru ut regnes contentusqz vntatis vestigalibz et operis
dovimud ne quid pterea a libero populo exigat abborret enim veseren
ter amony populariu a romis orientibz quamvis tembz.

Diale ledy rdesty iest w Koronie r Jales Jozefaim atoryes v Sta
tutend meimast opiscaryes indilominy famer pro legibz firmis
simis observantz.

Za dym dozy prava iest de sis Krolowey Jm. Lupowar amidaru

valego

Reces Seyim
7 1584
rd 27

in regno predicta si hodie per hunc me godfr. Quia ex hereditate sequitur Successio Ex Successione divisio ex divisione

Regni dismembratio

Itaque prava est & hereditas Insi libera Electione Insi Inonem Donacia ta nisey y scisha stua slausechi confundit et subvertit Equalem Insi Terrestis Jurisdictionem.

Secundum fundamentum libertatē Reip̄cæ Polon̄ est Terrarū & Ducatūū in vnum corp' vniū.

Insi Inonem & hunc Policie est talis Compactio et Conglutinatio rerum in corpore y talis est talis naturaliter vniū qd coherrentia vniū cum altera tali vniū totū Regni corp' et fundamenta Regni fortissimū et firmissimū vinculo vniū se hanc vniū a vniū auctore auctori a corpore naturali sine violentia fieri nequit talis destructio Inonem sine sine violentia et violatione iuris publici byd)are mox. Itaque vniū et natura eiq' recessu legum

Warsawstue a Pij wile in Alexandr rex anno 1501 pravo talis opinio

Clara experientia vniū vniūq' Inonem sub felici Inis modi Inone et tranquilla pace floruisse et secunda prosperitate administratū fuisse nanq' sunt vsq' ad externas mundi nationes circumtulisse adeo ut non solum vicinis eandem Respcas

inonem

Reces Sejmu
7 1564
df 27

inimicus sed longissimo quoque intervallo amulsi formidabiles ter-
 riq[ue] fuerant. Ideo in obsequio communis et mutuae identitatis
 fraternae conuersionem p[ro]p[ri]am Dominor[um] defensionem communem
 amicitiam in dubitatis fraternitatis fidem. In primis uero ad dei
 et Saluatoris n[ost]ri gloriam et Dominor[um] eorum Serenissimae Regalis
 familiaris Poloniae Dominor[um]q[ue] utrum eorum ac nobilissimam
 Poloniae nationem inuicem p[ro]p[ri]am bonis diffusionem decet et
 ornamentis corroborare simplicitatem et claritudinem ac Int[er]
 mutua amplitudinem sempiternam veteres Confederationes inno-
 uamus. In primis Regnum Poloniae et Magni Ducatus Lithuaniae
 et conglutinate in unum et melius ac indifferens corpus ut sit una
 gens unaq[ue] popul[us] una fraternitas communis consilia eor[um]q[ue] corpori
 unum erit una Rex unaq[ue] Dominus

Et quia corpus quodq[ue] salubrib[us] remedijs conseruatur et contrarijs Rees Sept
 reb[us] p[ro]feruntur sic tam in aduersis quod in p[ro]p[ri]is reb[us] utrob[us]q[ue] com-
 muni consilio ordinand[us] sunt et communi similit[er] auxilio exer-
 cenda et leuand[us]q[ue] ordo circa corpus et in corpore ipsi contingenda

Actis Dni Regis Prussiae Synodus diei 15° Anni 1510 huius tenoris

Cum comperit ab eis haberi quod uirtus unita fortior solidiorq[ue] Hed 9°
 esse conseruunt ipsa diuisa p[ro]mittunt operari daturus et Magni f 522
 Ducatus Lithuaniae Prussiae et aliorum Terrarum in finibus Regni
 confister

consistentes ad univocali redigant et quando possibile factu erit oibz
onera communia communiter ferenda.

Eiusdem Regis Sigismundi Anni
1539 Lex de Unione

in fide eod
Cum varijs exemplis doceamur vires in unum collectas multo
plus posse quam dispersas et videamus quod unita virtus multo fortior
est quam divisa id nos diligenter animo nobiscum decedentes
Cum videamus Regis huius maiora nunc et graviora quam unquam
ante pericula impendere quo fieri a nostris nominibus certantibus
propulsare possemus oia nos futuris pollicemur. ut quibus postquam
vassibus Silesie Ducatus noster et Silesia Lubonien et Cracovienatibus
vra terras nras Prussie eo adducamus (ut quid in Regni huius pe-
riculo suo quoque periculo agi videant neque sic mere possit quin
illis quoque terras eod labefactabit motu concidant) vestras vi-
res cum Regni virtutibus coniungant quod si potens dicitur unum aliquid
nobis infera conetur conivictis animis et corpore in unum collectis
facilius ead arcere possumus

Sygnant talis de Aug ust in Declaracione Unionis Anni 1539

Unio y natura sey talis opus

A tali Iohanne sty ten per Idrugi aloto successore tedy y one
ex fruce litora mis dy obicena narodami okoto vedrey Rptey byla
tal

ces deym
+ 27

522

504
10/10/22
57

O tēy dīsmembracīey pīse Historia.

Alonho Boleslao torpor quōd annos dimidū occupavit futu-
rorū malorū omnia ppter Sectionem Regni quōd separento Boles-
laoi occupata filij eijs flagitabant. Videbat enim oēs et quā-
dudū sub ipsius imperio florentes et formidabiles cunctis in circū-
tu vicinis populis p̄sente deinde discerpsit vintz atqz studijs
quorumdā inimicis fere obnoxios. Neqz enim diū concordia inter
fratres Constantinūqz paternā valere posse. Cum infida et fere
omnis Regni societas neqz contentos illos fore suis sortibz degusta-
ta secul regnandi dulcedine sed iniuste aliena invadentes et unū
atqz in unū vicissim p̄pulsantes Civilibz et parricidijs libens
armis inter se concursus ēe quibz necesse esset tam amplā
atqz florentem dudū Rempublicam evelli. Itaqz aliquandū in iste
silentiū oēs temere p̄miscuagz à fratribz imperabatur doceri in
diversa iuberdo p̄urbare oīa cepit

Isas daley ta Historia motu.

Partitione Regni dequidā desororem patris fuita Vladislao
quidā natu maximo Cracovien Gradien et Lanicien tractz
itēqz Silesia obligere Boleslao qui corpz appellatqz est Ma-
soni Aniamia Culmend ac Dobrinen tractz Anceislao Gnesnen
Sotna.

Paron trojst taki y contra Dismembracione oblymata sobre Duns
Cantellas et Privilegia

Ha pier w se tedy oblym prawo iest in Privilegio Ludowici Re-
gis sub Titulo Privilegij w ktorzym takowym modo waz piaz vel piaz
in suscoriem Regni asygnate w oblym Jaciegonis Dismembracione
tali ten w Krol Kpety na os oblyz dane

Primo Sed qm Corona Regni Poloni p Las Successores possit aliquo modo
f. 338 dimidi ruzpi vel quouis modo violari. Promithing bona fide
absq omni dolo cuiuslibet fraudis sub Sacramento fidei nre pda
Corona Regni Poloni semp salua et integra ac illibata conserva
et nullas terras vel partes ead ab ipsa alienare vel minere Sed
ea augere et recuperare velut in Convacione nra sumy et firmy
obligati nostri muniment

Postea puz est Statut ten in volumine legu sub Titulo Alienatio

Rex non alienet Terras Polonias

f. 15
Alieno

Co puz de Dygnilem daley mori Krol Krol Ludwili sub eod
tito Privilegij

Promithing quod nullus Barren militem seu probiter vel etia
quemunqz vel cuiunqz condonis existat extrareu Logytem seu al-
cuzend pter qua natione Poloni in Capacitum ppele debent in
si talem qui sub ead Corona de gente Polonica sit oriundy dummo-
do non descendat de stirpe Ducali. Ceteru Promithing quod nullus

Capm

Castro seu fortalicium Regni Poloni alicui Duci vel Principi aut
descendenti de gente Ducali regendum et tenendum committimus pro tem
pore et in diu id est.

Est ob hoc de hunc proavro Krola Wladystawa Jagiella Reris Regis
sub eod Titulo Privilegium

Item quia p Territorios Castrore et fortalicium alienis gentis et ff 342
extraneis nationis Regni in se et in suis partibus crebris perichitatis
conturbat pro eo et ex eo nulli Ducum et de Ducali genere descendente
seu extraneo alienigena cuiusmodi aliquod Castro fortalicium aut civi
tatem ad regendum pro tempore et in diu dabitur et assignabitur aut
quomodolibet conferemus.

Est Statut Zygorum a Sarrago Reris Regis ex occasione reformationis
Krolowey Dony Jmreysey daleho occasiey quod Sese hereditas sub
Titulo Dno Regalia a Reginali Intte excepta emig tenentur.

Plurimum interest Regni Dni ut regna fiat bono p se hunc in
mobilitate alienatio nos itaq; in posterum rationibus pperire cupi
entes (quonia sermo Comuna rind que & castra oppida Villas
in Regno nro Hypotheca seu cuiusvis obligatio nore obinet et
possidet ne Usu aliquando venire possit ut Sese ipsa a Re
gno corpore diuellantur Statuimus ut Praefecti Castrore et
Villis sint Poloni indigenis Robiles atq; in ea Provincia
ubi Castro est possessionem habentes qui ita se nobis iuramentis
et Sese.

Per 7° d
Rgh Intte
pta f 45

Cond

et Successori nro Regni pro tempore existens post mortem Serenissimi
Coniugis nri obstrigant et non teneant nisi nobis et Successori nro
Regi solis Castris cedere.

Idem ten Statut declaravit debeat et in reformationi obnoxia
exemptio esse et exemptioni subiacere.

Dachyt to mody krol etia minima Opension Principis valio to
bytu in reformatione Regni et Rebus publicis esse pe-
niculosum y d la tegetym Statuten tali to warowat Jedy nihil heredi-
tatem in Regno nec ad Regni nominal Opension ad Jedy debeat refor-
mationi Regni et Rebus subiecta exemptio bytu

Test Jas Conspiciam Zygnata Augustus libro declaravit Jo
marieste y Jedy nry hereditas valio sz obligues mogly by wly
nie Regni dismembroneas sub Tytulo o Statute Kasperi
y Jonyon euz tenor est talis

Cond f. 9

Jako pzed wchwat z Statutu Kaspiem Jowego wolno bytu Enstani
Kaspiem Jony y pzedlown iego terras et Castria Principalia sine
ullo dubio Jastawiac tali testius nre p vchwal iego regy ter-
ras regy Castria Principalia in quibus consistet Capudaty to est
Stawro libere gloriarii albo Puziako nroni Jony Jasta-
wio sz nre in toto to est oguten nre god Jito valio pzed
Jony Coron to w bytu Jastawioze a to ella Coron y
ro Stargniem

Zhybtedy

Quod tunc pro allegacionibus factis et manifestissime se per
obligones pharidicatas p Successiones Corona potest diuidi nunq
violari. Quod etiam se ex regimine seu Tenuta Ducis seu ex Duc
li genere descendente licet temporanea contingebat regni iure et in
suis partibus crebro perichitari y dicitur regni taberni prout pate
gata dicitur de Krolacie Polsey etiam supremi Ducis in Dominio me
moris in tenentia etiam temporanea nemine ex Ducali genere descen
dente officere me magis in hunc taberni possessiones Castro sine pe
niculo violatione Corona conferre Severus et Antonius Imperato
res sepe rescripserunt.

Et si legibus soluti suorum legibus tamen vivimus Dandi in Sede Regi
Apr 6
Conaleone et rescripta Lud. Duganthei ali pruzystymie y se verbo
xi dicitur Pann nassem Chiesciardie etiam sicut et monit. et Gran
povimen Quia legibus legibus suorum legibus vivere debent

Arcti etiam de Krolom Poloniam qui nunc regnat Sabent me god
dabilem maney missis god sic Krolom Poloniam quos nullum imperat
in Regno nunc habet iura perpetua hereditates acquirere Donato
res doctores

Quia inter plures et minus magna est inaequalitas H. J. Pringley
f 342
Poneamus prout moni se p tales Successores potest Corona diuidi
nunq et violari p possessiones Ducum licet temporanea in suis
partibus crebro contingit Regni perichitari Tertio dicitur
more

Anni 15
f 88

modo libere coronat in in legibus violenter libertatibus periculum
fuerit. Co. iudi. et ceteris abo rudiis yodji docet Solennis illa
Populi Protestatio

Nulla inquit (inquit) inimicis patrie viam in libertatem recipere neque
decreverim hoc scire quid patria est qui nos servat.
Concivem enim (inquit) Euripides omni ratione et arte amantes pa-
triam salutem eius moliri

Alle vrocit et potjeba ad iura de genere Ducali

Tego Prava posledniy feni Constitucioni ostrjega Dpta po-
Jvalaige knlovi Augustovi nabycia Pizim kno Sta Fracij Pto
byd namigeto aby nilomni cor Ducali genere dobra knolestie
v tej suomie nie byty fankovare Sub Titulo Nabycie Prensdy
kahi verbor tenore.

Ty Constitucij wawowars bide kaspenn libregokolnich stana

Anni 1585 f 88
Ito xielow: libolowich nam na k potjeba Dptay ky sumny abo
v itoto albo v parte bide potjeba dicit tyllio Jbysmy dobr Ja
daem ex Ducali genere v posporem me darvali.

Ta Cantella manifeste vha sine se geng Ducale cum p ash-
qua iura Regni tum et p posteriores Constores eha i nuda bono
Regni pospone de plano iest exclusio ergo multo magis abha ren-
late exclusio ee censei debet Ratio in Statutis iest Propter di-
visionem et dismembrationem Regni.

Alle rderse

Alle rzece kto.

grecki

Statuta de genere Ducali. O Cudzoziemcach mowia bydy rozumna
ne dla tego ad casum non pferant ale by tes gnatiter miaty bydy inter
pretowane tedy inq. contraria Constancie Inuisione sz. Iura aut ab
rogata in pbatm induci non debent quia nihil operantur

Przywilej Anni 1569 Przywilecma Krolu rshuy Ziemi do ko
rony o tym tak mowi:

Ku temu tes obicurem y pwarini sz. ptem rshet pfer personis Cor. fol. 9
Krolat Ziemi Krolu rshuy Obywatelom y Potomkowicz tak sz. bym
shiego rshu y Greckiego Zahoru bed. acy sz. wiec Szarodawny sz.
y dostoyawci rshu y p. sz. dluw sz. owis y do tego sz. sz. sz. sz. sz.
ni y one wedle casy y g. sz. sz. sz. sz. sz. sz. sz. sz. sz. sz. sz.
Szawady sz. sz. sz. sz. sz. sz. sz. sz. sz. sz. sz. sz. sz. sz. sz. sz.
na sz. sz. sz. sz. sz. sz. sz. sz. sz. sz. sz. sz. sz. sz. sz. sz. sz. sz. sz.
Lance Rad. sz. sz. sz. sz. sz. sz. sz. sz. sz. sz. sz. sz. sz. sz. sz. sz.
shis sz. sz. sz. sz. sz. sz. sz. sz. sz. sz. sz. sz. sz. sz. sz. sz. sz. sz. sz.
de Ducali genere allegata Ergo obstat aon p. sz. sz.

Alle sie na to tak odpowiada.

Rusio

Ac eby to tak byto Je Statuta de genere Ducali hoc Privilegio
bydy Inuisione (quod omnino negatur) ale nie Inuisione penicu
lum sz. Privilegio superioribus legibus deono sz. sz.

Alle Inuio

Hei Inuentione hereditas contraria Electori. Hei Inuentione Successio
contra Unioni Hei Inuentione Successio diuisione in Inuentione.
no periculum dismembrationis Regni Lascum allegatio Princesium
saneque Inuentione Litem statuere me more Inuentione quod est
fundamentum totius Regni et Reipublice In Princesium tenet redire
est Litem tanquam unius membri, a Statuta allego uane se pro
ua Inuentione ceteris unius Inuentione non tanquam totius corporis

Colety in lepiy Inuentione magis to principatu uidentur potius
ba se in ueritate Polonice y in dicitur L.L. byty in fine dicitur. *Regni ueritate*

Tedae byty libere sicut ex stripe Regni Polonice od ueritate Inuentione *In ueritate Inuentione*
Polonice post partitionem suprascribam Regni Inuentione byty dicitur *In ueritate Inuentione*
Inuentione Inuentione Inuentione Inuentione Inuentione Inuentione *In ueritate Inuentione*
non do sed non in Inuentione Inuentione Inuentione Inuentione Inuentione *In ueritate Inuentione*
by sua absoluta in Inuentione Inuentione Inuentione Inuentione Inuentione *In ueritate Inuentione*
by in suis Ducatibus absoluta Inuentione *In ueritate Inuentione*

Ducatus byty Inuentione inuentione Inuentione *Inuentione*

Ducatus Inuentione inuentione Inuentione Inuentione *Inuentione*

Ducatus Inuentione inuentione Inuentione Inuentione *Inuentione*
Inuentione Inuentione Inuentione Inuentione Inuentione Inuentione *Inuentione*

Inuentione Inuentione Inuentione Inuentione Inuentione Inuentione *Inuentione*
Inuentione Inuentione Inuentione Inuentione Inuentione Inuentione *Inuentione*
Inuentione Inuentione Inuentione Inuentione Inuentione Inuentione *Inuentione*
Inuentione Inuentione Inuentione Inuentione Inuentione Inuentione *Inuentione*

vel Dismembris Regni

Stępa w m. 1588
D. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.

Drugie były dzielone w Wielkim Księstwie Litewskim et w Terach Wołoskich
które w Wielkim Księstwie Litewskim były z szlacheckiej rodziny Jagiellońskiej z których
Książę Litewski Dnia lubo swym najprześladzieli szlachecką i szlachecką
w szlacheckim byli w subiekcione et dardone absolutne Dronum et his
zede Wielkim Księstwem Litewskim Janowa Druga szlachecka porównani
Zachyja ze w Cymine lases Altho Statuta brimty ambitum et
affektorem Regni et Ducatu mi podlegali y mi podlegani pod te
Statuta Koronae de Ducali genere napisane y dla tego ad possessiones
Castro et in Senachd sa przypuszczeni raku oby w tenże Przypisany
mowi temi słowy

Zostawiamy to ze raku PP Rady nasze Duesowne y swier
lne tak q ci piferdeceni dzielone w rzedach szlacheckich y pro
wrych Janowa z szlacheckich cney w tymże ziemie w Powrocie
snych na miejscach szlacheckich biarzy lshy y posady w dardani
leow na to wysad sonych przypuszczeni y sami poszwanie gdzie pfer
szlacheckie naszya szlacheckie y ziemskie sprawowane y szlacheckie
nawig y gdzie porównani

Byto tertium genus superillustre unas w Koronie
Ducali generi quodam modo simile Panow Bato
yes

1588
277

rych ktorych prerogativas Constio Anni 1588 opisali
Sub Titulo Indigenatus Panow Batorych.

1588
277

Uacze przed odyma Jaena y ussem swiatu starony menta Pp
ha naszego Krola Stepana Ja Jezobleniem Pp Rad y Postow Frem
stuis Je Mca Kudja Andzeia Kardynata y Pana Baltasara
Batoru Bracia wdjona dyawie p. Jersesone Sostey Pamija
Krola Stepana Ja Indjery tej Rptey przypinnemy y do wstet
swobod y wolnosci slawedniego stann y tej Rptey przypusclamy
a edege Lidju Kardynatoru w tym ede poludac onemu acces
tum et Sabilitatem od quocumq. beneficij Ecclesiastica et Dignita
tes Spirituales pozwalamy y sabile Primitalen Archiepiscopa
tus Fresned Dignitatem nie bdyje mogt kzymanc ony in mung no
minandi vel in augurand Regis sic udawae Sententia item di
cet y w Radie bdyje ledzial na maysen Bislupekstoa tego lts.
reby kzymanc z tym ostreperiem Jeby led illa obadwa Jura
mentid fidelitatis nam y Koronie wstpriti.

Ta Conspitua manifeste vhaque gery Principid et Ducate
ppter minas ei ambitiones periculosid esse Reipca liberas
y dla tego ta Jaena krew Sostey Pamija Krola Stepana Regis
de Sac Reipca optime ment. nie byta ad Sabilitatem et Gregah
nas Probitatis tali po prostu przypusclana nisi circumscripis
prij

1589

progreſſu concellis et iuramento fidelitatis ſiquis pullularet
eod' ambitionis conſtrictis et in ordinem redactis

Ita et ſe ſicut haſſy a tey Conſtitucioy y u iſtyb' libere ſis
ſolym p'p'od' ſic t' d' p' ſep'it' go' ſi ſi Karlovi Iſt' Partu naſte
miu' p'riationi hui' conſenſu Ordine Potentiſſim' ſuorum ſeparare
p'uitioes tales libere periculum tibi Reip'ca et Staty Equeſtris ma
niſteſt' intentione ſa ſub' p'p'noſt'.

Ni Politiy tali p'p'it' ſi in Reip'ca pars una potentia reliquos oēs
tranſcendat non tantu' ordo qui eſt forma Reip'ca violata ſed et
pars qua' ſuperat altera facile ſibi ſubijcet et Reip'ca ſua ſae
pe poſſet qui enim potentia in manu habent eod' arbitry eſt ut ma
neat vel non maneat Reip'ca (cuſtochia ergo ſp'as clary aſſent
iuris conſulty) Regni eſt non p'mittere ullu' eſſeſt ultra com
meſurationem.

Alia u'racanſi ſis ad gen' Ducali d' ſi ſta' one quom'ad ſor
h'nt' iudicem in Regno aequalis cum Equeſtri Ordine d' la Rego
non obſtat eis Statu' de ducali genere. Om' ſas ſuper illuſtres
quom'ad extra iudicem ſunt t' ſtat' ſtat' ſi ſi ſtat' a ſa
ſi ſi ſi allegata cautella diuerſo iuri appoſita ad diuerſu' ius
trahi non poſſet nec deſet. Itaq' ſi ſi ſi ſi ſi ſi ſi ſi ſi ſi ſi
ſi ſi de excluſo genere Ducali a poſterib' Regni eſt abrogata
niſi in d' iuri' iudicem Terreſtri ſubiectis qui ſtat' et cond' ore
notitia

Habitat ad dignat. suam.

Id Declaratio o Unicy Króla Augusta wchafnie się ze y
dla opatzenia Potomstwa Królewskiego latow Jurdóni Terzi
non subest dismembracia Korony byd niema monaze kad
August de resignone hereditat Magni Ducaty Lubus.

Feb 25

Nie woz piar w hya y to less sobie waruize jebysomy tym ani
samu osobu ruffey ani Potomstwa ruffeyo własnego iestly nam
S Bog rachyt daw nie zgutowali ale jety precine a Starozni rego
przystoyne od Rply opatzenia miato iestly na Królestwo nie
byto w jak. Ausbachs nie chynize jadyney dismembraciy Ko-
ronney o takowym opatzeniu dopieró Staro wio no byd ma
Ciedy na spolyne Seymie bydy Strany Polskie y Litw

Ta Constitucia rasmie dwu rzedch Królowi Jaka Jnie kapi pod je
by priuatiu nie miechynit olwoto opatzenia swego potomstwa byl
tu na Seymie. Druga je to ma byd) less dismembraciy Korony

Toc pewnie ta Constitucia exclusiva est adquisitio hereditat in
Regno quia viducet potest Regni dismembracem a Jalyem to
jbat) je ta Donacia Exprecha niemoje w swey calosci byd) Jotta
wuzia quia dunty Regni est contraria

Tistej Constituciy nie choy się jedyt) si liter rly asserunt
de Królowey Jrl god) się priuatiu sine Consensu Ordinú dawar
in bonis

in bonis. Recipit Promissiones Potestatum ad eum pertinentium
 sub ratione Constitutionis

Toż mowi in Confirmatione Juris Regni Henrici Rea... Cod. fol. 131
 Po to się Budyć kę naprzędniejszj powinowac naszj byjć roju.
 mieny abysony te koronę wcale y w iednosci Jachowali a w sęła.
 lwa tym rżekson litoreby do tego Jowadżaty w sęłatj radz y sta.
 ramiem naszj Jachowali rż y Jachowali

Zemny o Confirmationi byli Jachowali tedysony rż Jachowali Jachowali
 liti. takson obyckoniem rżekson Ppō dhorie nasi krolow i Polscy con.
 firmamē dawałi litoresony w sęłatj koronae Polstue y dō rżekson.
 go dō rżekson w sęłatj dō rżekson y Jachowali Jachowali (Chismem.
 braciey w Rpkcy sęłatj rżekson pō rżekson) pō rżekson Statuta dō
 body wolaosoi dō rżekson rżekson

Ja tedy pō rżekson rżekson pō rżekson rżekson rżekson rżekson
 rżekson rżekson rżekson tego rżekson ciata Rpkcy dō rżekson rżekson
 indifferens ar indifferens corpz a pō Polstue rżekson rżekson a tabie
 rżekson rżekson rżekson rżekson rżekson rżekson rżekson rżekson
 dō rżekson rżekson rżekson rżekson rżekson rżekson rżekson rżekson
 dō rżekson rżekson rżekson rżekson rżekson rżekson rżekson rżekson
 A rżekson rżekson rżekson rżekson rżekson rżekson rżekson rżekson
 rżekson; a rżekson rżekson rżekson rżekson rżekson rżekson rżekson rżekson
dō rżekson

Olechio

Rozwio

distrabentem iura videlicet. Absque igitur reddere lucidum libo omni
eo communi bono privato suo commodo contulit lucidum libo hoc
reditatem prohibita in Regno et provincia lucidum libo in heredi-
tate successione asseruit contraria liberos Electionem et Donacionem
Iste libo in hac Donacione manifesta apparet disimulatio te-
dyrex subsistentia Ladna in mox odrosio raba.

Alle rzece kto

Obiectio

Diversa ratio reformandi quia in prohibito manifesta est
in iure supra allegato prohibita vero quod ex adu nulla ubi
sacris in iure repente Ergo de iure de iud. sig. in coram me
dla potestatem de iud. sig. in coram me

Respondetur ad hoc

Obiectio

Obiectio hoc magis arguit quod excusat facti hoc Non est
emendi y dicitur expressa non est etiam facultas concessa Ergo
quod in iure expressa non inueniuntur per de iure non debent
sed satis est prohibitoria ex consuetudine semp observata quia
nullus autem in contrarium placet bo de rego. casu Ladna de iud. sig.
Dolcha ppter successione plus in Polse manserunt Ziemlich
me stuporata. Ergo hoc stat pro lege prohibitoria ante quibus
Iura consuetudo pro lege habetur a de rego de non expressis in
volum.

volumine legū dicitur ante La etiam p legibz Saben quod
ex alijs legibz p consequentias necessariis deducuntur. Reges
enim finitū sunt casz vero vifinitū

Alc y mimo to doryc sz vsy y Prao koronyis ratny sz pby.
 wodzto obym se successio nroba et hereditas contraria est libe
 rel Eleichom Dyo hui legibz acquisito hereditas est pbita

Ogowie sicutio.

Tert Statut Dora Regalia in Regnal. Alti exempla J. Her J. Bona
 rfecte se int rest in volumine legū ex sac lege huij casz deci ^{gala n Reg} ^{exemptio}
 ris et oes in eo dubietates supra notatas amputowane Poisa
 oia pericula mody et pcepty quid cum talibz bonis ne a Regno
 auellante fauend opiscany do tego krolowa Bona omnia opre
 wa miata alias postodes miata w Kirio wshim wodz wodz huij Pan
 uboy sama ex novo radice osadzila veyto byta Colonia lator
 id swego dpedictwa Ducaty Saced in Regno Neapolitano Pa.
 rem nativata. Dory y krolowa Ill Satorowa miata sw oie w
 Korone spadku y prava aqie ea contractu circa Coronand
 Rphij resignowala. Za obym huij dy sig to godzito redny y dm.
 gey na on casz dcomnd sig to krolowey Ill godzito teral ni em
 Doremw keddy p hac exempla allegata quid vni legys obh.
 nent to sig godz y w prave pspolitem contra duac casu descemnd
 est x.

7
Rano

702

est remediū. Nē ista sōne arguitur. Krolowa dicit in adquisitio-
ne donationis huius debet marta bnd. illicita et cura p̄iudicis legid
vel cum periculo Recipiat

Na to sie tak odpozwiada

Rasio

De ta allegatio est erroris p̄ errorem excusatio. Co debet si le.
p̄p̄ declarato wato luntio w sp̄m̄a ier p̄t̄ f̄ba co t̄i in apparatu
huius tractu napisato r̄alio unas w Polse m̄i ostro f̄m̄e exemplis
peccati co t̄i h̄i manifestissime b̄ady do tego p̄p̄p̄o m̄i e p̄.
t̄eba p̄ady crescentis libertatis Recipiat r̄alio si t̄o w p̄p̄o o p̄i
sato s̄h̄ad h̄ady b̄ady Non oia om̄i tempore com̄erit
De r̄alio crescente corpore sum̄a m̄i f̄y d̄e si t̄o m̄i d̄i e m̄i
co si f̄y d̄e d̄i p̄i e m̄i f̄y d̄e si t̄o st̄a e m̄i co si f̄y d̄e m̄i d̄i e
m̄i. T̄a h̄i in corpore Polheo m̄i f̄y d̄e si t̄o in p̄f̄da lib̄ta
te co si f̄y d̄e m̄i p̄i e m̄i vel crescente

Teras t̄edy do Statutu allegowanego p̄p̄p̄o d̄i e p̄i e m̄i sa
m̄i manifestissime patet de b̄y f̄i in errores comm̄i remediū
vel p̄p̄o d̄i e m̄i ten Statut.

Vol

Ne bona Hippolitea vel cuiusvis obligatio noie a Regni
corpore dinellat̄e Statutum ex est̄e exemptibilia Ergo quom̄id
hic recurritur ad remediū exemptionis certissima p̄p̄p̄o m̄i
debet Recipiat facta l̄atio sed melij est Recipiam non l̄at̄e
quod fa:

quod facta ipis lesione remedia dare.

Ibid et baly ratio nullius absurdum deducit ex illa obiectioe
Statut est de bonis exemptibilibz a Reginali. Dicitur Ergo
Krolowey In godf'is magistris Slavetibus impozar rest to
talia consequentia iaha balyd'io sta byd' me mole Jaho luedyby
lto r'elut. It est contra peccatu' reardiu' penitentia. Ergo licet
peccare. Cepicy R'p'tey me Jatrudnias n'zhi Jatrudnionz l'ehy.
daley o'ym Statucie. Dicitur ten Statut moni. Jely sig to Janydy
godf'io miato eo na on clas contra uira Regni u'ch'p'io'io botali
monu' Plurimud interest Regni d'ing ut ne qua fiat bonoz p'serho
in mobilid' alienatio. Ale q' Krolowa Dora na on clas dostata
byta Jypp'it'ecus et obligo'nes monu' Krol' Zygounit.

Statuim' et decernim' solutis realiter et in effectu summo in
p'fatis Casus obligatis ea esse exemptibilia. It' est sens lego
Statuti. Sed non sequitur huc Jely to tal' Janydy bywar miato bo'ya
Statutum Krol' magdy Zygounit nanc'z' f' p'ntentatem i' alio ad
grad' p'fectu' miata p'p'rietas suu'ie libertatem i' alio miata
contrariu' libere Electioni Inuic' Regalem Succorem i' alio ma
ta obstaculu' Unionis Inuic' dismembroru' i' alio miata huij
p'leni' Dono'ris male occurere. Botali Krol' Zygounit monu'

Nos Itaqz in postem' r'ac'ibz illij (hoc est Regni) p'p'ice
se cupied' Statuim' et

Itaqz ergo

Con f
Con f 2
Con Anni
Con Anni

Ibid

Con 160

Ibid

Ibid

Cod f 139

Ingr ergo ppeutionis te putym in posteritate staretz effecty
Kaptod J Krolowj Leydnacz Janyz Batruony Contract de
Reignote Fran y spad hon iey Reypcz

Cod f 248

Putym J Krolow Jdt odbrugz oducepty in summs et rebus
mobalyz pade conueta

Ann 1607

Putym Jnsienie oprawy krolowey Jdt piewsfey

Ann 1609

Lus assecuratio Repte de non petenda ducere Potentia in
Reformade Krolowey Jn terabnyesfey

Iu ostact Constitucis o Jnsieniu Occaromiey novo na
Hyppolod tali o msi mow

Cod 1607

Economie rad te litore sq n pravie opisano me by Jno. pby
dyonaz prydbynowe Jnsieny. A estis krolowi Jdt sa,
memn me gody iu bonis Regalyz prydbynowe privatus suos
quenty ra co sa pravem ryfey opisaryn Repte obowz Jovao
vachy. Tot perone ead rore y krolowa Jm. vbra reformored
et demd nuytate pryvatnyed syxyl proventon Jntascha Jva
thum y Jnsienseu m Statu Stadeskiey prydbynowe me mose
Jo Rego ter Statut de bonis a Reginali Jbte eximendis me iest
napisany de bonis hereditarys sed de obligo'nyz et quod erat in
Reformade quod patet ex illis verbis (Hyppolsea sen enius
mz obligo'nis rode) bo y Hyppolsea me dnyd'ctwo ab Jasta
se Jnacy iaho n kaptyn tali mianovicie n konuoyon pravie
patet

patet hoc ex significante communi quo et Historici nostri in
eo sensu utebantur.

Pyse Comens libro 14

Cum Semouito (Masoniorum hic Dux erat) transsegit Comens lib 14
Regina his conditionibus ut is munitiones in Polonia sub
interregno captas redderet, ac pro illis decem Millia Sexa-
genarum Pragensium ab ipsa acciperet (suavia aut Hypothe-
ca nomine obtineret donec ea pecunia sibi numeraretur

Idem in rebus in Historiis tab. y in Statutis Hypotheca non pro
Sacerdotale sed pro obligatione censi debet

§ 3as nisey tense Statut moroi.

Ita enim solutus reat et cum effectu Summis in Statutis Castros ac Herb T. D. 14
bonis ad hoc obligatis suis p Regem si eximeret esse Regis M. H.
posse sine p hostiles quibus redimeri et eximeri hoc in re dury fol 45
et facimus potestatem.

Hic manifeste apparet doctri Krolowey Dury non fuisse hoc
sed tamen sed Hypotheca. Sicut tedy ten Statut non est de bo-
nis hary's napsiany tab ad excusationem Duj Dorachis Exe-
centis me more byd applico nary

Do vedty prama Koronary et mala praxim Odraatian
Donaones quod non sunt Inicommuoni contraria nec redimn nec
Sua ppriguitatis (quod tudy in legib, Regni vim peculiarem
obtenet.

obiter) reuocari possunt. La dym à Reformationis uix temporaneo ad Donnis sus ppetuū argumentū non valet nec Donationē Sane Lynecē excusat.

Na owo zas

Ze Krolowa Dora mimo oprane miatoby miei w ste po sepsie

Tak sie to soluuie

Luboby to bylo psecie sine non sequitur Iteby miata miei heredi. talen bo sy omiey do tyd casow mie sty pato. Ale ut sane de ra on cas Dora Krolowa osadyla Dorced w Pallaknabū Kirouis Colonid y de Dorc dy edicijnym trzymata prawem y se w ste dpe dyctura w Koronie albo w dyctura Lita miei mogta psecie styd non sequitur Iteby Krolowa I. M. keratmiejster ex suo exemplo peniculoso (bo ic tali Statut Allegorany osadyl) miata sobi twoydyz uis hereditatis w Regno Lerpico peniculoso Ervues enim non sunt allegandi. Sic idie w ste dy Iteby Krolowey I. M. keratmiejster to? bylo wolno w uelgic y co ra on cas Krolowa Dora cum magno peniculo Lerpico uelgita Iesety iaholol. wiel Krolowey Dony mogta byd) abignatary excusabilis ra. Noie diuersi temporis et diuersi staty Lerpico alio tunc erat ratio crescentis libertatis alio ratio debet esse libertatis pfecte

Dora on

Do na ončas Zygmunt Pierwszy residue się pisat hares Regni
 a Krystwa Litt byt absoluty Dny Augustowscy Krówskie riko
 byto anulow p Jagiellonem Legem a Regno tale na on czas
 byto przy Krystwie Litt Za tym w absoluty Dno Ducaty Litwis
 tacno byto wchynic quod placabat y mogła by bytu taka Regiar
 lis Althas hereditas byt excusabilis psecuti Regis hereditatis
 mantalis Sed postquam Sacerdoti Magni Ducaty Litwis est re
 nunciato postquam Dns Succoris Regis est abrogato Kiedy
 Dno wiodtwo Krówskie y wiste Zemie tanquid ppona Regni mem
 bra Kommissy wrocze liedy oer Ferris et Ducaty Unione sz
 Jure Jure liedy Titulo Regni renuncionaro liedy in pta Donaci
 nullo psecuti Dni potest esse excusabilis tobyto byto wlasnie ex
 cludon et abrogato Potomstom Krolowstwi emu wrocac hereditatem
 Successionu Titulu hereditatu absolutu Dnino Cyba tobyto ra
 dit lito by obiat psecuti Regis Stabi widpoc mutatu lito by
 obiat ex tam florenti Regis libertate Jaczu w edlopsz y
 cesz miewoły .

Jest y danga rancie Je obety na on czas Krolowa Dora w Regno
 vel w Ducatu Litwis aliqnd hereditatem oriata (quod omni
 no negate) Je psecuti meij Krolowa In exemplis hoc in se
 quella prajgnze nie moze . Do na on czas Zygmunt August usz byt
 Electy

Electy et Coronaty Rex Polon vti heres et Dng Za dym liberalite.
 chonis nullus fuit periculis et hereditate et ex dnocone, deinde
 vniq fuit Successor et Regni et maternor bonor Za dym nul
 lum fuit periculu dismembratis Patet dno ex collatione tem
 poris in Statuto descripti Electy est Rex Sigismund Augusty
 Anno 1530. qui hoc Anno Sigismund pater Caues Statutibz
 pro filio Rege Electo et coronato quod postquam puererit ad
 annos discretioris iura confirmabit.

Actus Telle
1530 + 1531

Statut Das allegorany de exemptione Honoris Reginali in
 Hungt in Anno 1540 lucidius ius per antecedens Statuta ord
 pericula et Electionis libera et dismembratis cassauerunt

Actus T Bone
legat + 45

Tu in pnti negotio ord comperinte disponia contra reformorend
 Bony Krolwey Hereditas Krolwey Im contra dnoconis unitatem
 prohis plurabtas contra Regni certitudinem Regni sola spes quia
 hoc consistit in libera Electione contra Titulu Regni honoru Regni
 et Reipca ab hereditate libertatis.

Nie mogz tedy takie dispania takiego prava stanowit
 by ty donacis Zyrichus Krolwey Im valida et legalis esse de
 unicasent. Semis ratiom pta ei est vtilibz lito vtilit y donacis
 Sciad de Krol August mit y luy porat dno dno Placitum
 de na ondas uside Titulu Regni herring mozt om tege per conu
 uerbas

uenturā nō prius populū bō stentibus ip̄is om̄nem mētē et
periculū Succorū et dismembrōnis Regni auferēbat.

Alē Jęby lego Statutu de bonis a Reginali Alti ex mēdis ratio
et occasio ludjūm byta mīa domā Jęb dha Jęten Statut statuz

Krolowa Boana mīala p̄ncipali Centū millia Ducatorū dotis et
alid dotaticy in Bonis Santez Santez Diez et Przemyslia byty

dotia te qd Krola samego yod Krolowey r̄jym possessōm r̄

Jęmi Jębrud mīre Jępisanū. Interim następi Contracty conu

ty Sigmundi Augusti cum Elizabetha Austriaca. filia Ferdinan

di Regis Romanorū lity ea condore statuz Jęby na tez dotem echa

cho mīre Reginali Bonē Krolowey Elthicy oprawa byta mīcōm r̄

Duplex difficultas Contract ten trūdnicz Nępi yod oprawa Per

asta ut supradictū est Krolowey Jęby a p̄ty bym diuersa diuersam

personam Jura obligōnes et aduitatates.

Prīmo difficultatem v̄p̄stęta Krolowa Boana Jęmīcōm Oprawy

duy Jęstali r̄dnali iura et aduitatates alia personam. Ea bym

Krolowey Helthicis na mītyz dotnes p̄stętu v̄chmī oprawy r̄

lō na Korchynie Łęszel Łarnowic Radomni Jędalay Kopernicak

Chanaid Radomshu Łęszel Jęzēdu Kłodawie, Komnie Py

Jębraid. Inortō Jęstawi.

Krolowey tez Bonē in r̄compensā casōtal p̄fermōst Jęgōmat

Krol oprawy na Jęstwu Mado w̄chmī l̄tōra bęzēt in? wiadoma

nam.

maritibus Prava coronata obfirmata duriores Cantellari
illig Reformatoris quia esset et Respetu bona hoc modo Reper
uassit, et si metus hoc Statutum generavit e contextu huius
reformatio hoc patet cuius est talis tenor

Reformatio Reginae Bonae

Inquisimus et Recognoscimus quod etiam Septuaginta Viginti
agitur annis ex quo accepta in matrimonium Sermae Dnae Bonae
Coniugis nrae et satis idonee illi coniugis de dote atque donore propter
nuptias ad certa bona nra in summa ducentorum millium Ducenarum
ipsa inscripsimus ac obligauimus quod tamen accidit postea cum in
uicem ducentis Sermae Dni Sigismundi Augusti filij nri Imperatoris
Romani Dnae Elizabethae Reginae Hungariae et Exaltationis Prae
cipue Dni Ferdinandi Romani Regis filij et certi matrimonij con
tractu intercederet quibus conuenit ut dote et donore propter nu
ptias Oppida nra Sauri Sarciae Ducis et Przemysliae Sermae Dnae
Elizabethae inscriberentur ea lege et condicione ut post mortem Sermae
Dnae Reginae Praeferrentur transferantur. Nonnihil difficultatis
erat exortio quo magis pactis ac hinc Contractu satisfieri posset quod
bona illa in quibus dote et donore propter nuptias inscribenda forent
et obliganda Sauri Sarciae Ducis et Przemysliae non modo non
libera sed nec ea tenore condicione essent ut reddi vlla ratione et reddi
Coniugis nrae edictis eiusmodi inscriptio ad ea bona quae inscribenda pro dote et dona
tionis nomine propter nuptias eidem Sermae Dnae Reginae Prae libera

libera possent quod qui ea possidebant eorum nonnulli ius à no-
 bis fuerint consecuti quoad viderent ea possideri volens
 Sermon Cominus nra difficultatem Sans Poides ac suum ergo
 Sermonu Legismundū Augustū Regem et Sermonu Elizabethā
 Reginā liberos nros edictos maternū amorem testatū facere fe-
 cit non coacta & Et ultra redderet et renouaret omni quod
 sibi à nobis concessū habebat ad bona Dots et Donois ppter nu-
 ptias nre sibi in serm et obligata ac lras Reformationis sine do-
 tis voluntate in manū nras dedit fracta benignitate nra et amo-
 re nro in se coniugali, quod de alijs bonis estem illi pmissum
 in quibus Dots et Donois ppter nuptias (quod alias dotacionū in
 re et consuetudine Regni appellatur) transferri possit quod nos il-
 lig humanitatem pspicientes quod de nra erga se animo concepit
 opinionem pstratū illud esse voluimus sed volentes ut Sermon Prin-
 cis Dns Dns Regine Polon Coniugis nra Sermonu statū quon-
 dam sollicitudine eum proprio computamus & Certū nullā ducatur
 ad obsequium reformationis in terris dictis Castri limitibus op-
 pidis curijs Solijs et villis oibz infrascriptis nris Regijs generaliter
 vniuersis et singulariter singulis etiam in Arrendā localis et qua-
 cuiqz administratione et regionis terris et possessis etiam ad extre-
 ma vite tempora quibz cuiqz psonis seu ex quocunqz alio Contractu
 per nos

per nos et Successores nostros concessis in Pallatinatu Alasonis con-
 sistenti vobis et (Patri Pallatinatu Alasonis Sigillatim bene
 oppida Civitates cum villis quibus numerata sunt) etiam his que
 hic expressa non sunt sed que ad nos Regnumque nostrum post
 extrema funera Almonia Ducem Alasonis pleno iure sunt deu-
 luta. Per ipsam Hermannum Ducem Bonam Coningem mandavimus
 in Summa vtriusque Ducatus Millium terrarum Saben prefatum dirigend-
 et administrand- et cum omni iure et Promittentes pro nobis hinc
 debet et Successoribus nostris Hermannum Regiam in omnibus manutenere
 defendere. Ad maiorem autem firmitatem Terrarum predictarum et Re-
 gibus Capitei Officialibus et Cives tam presentes quam futuri ipsi Serenus Bo-
 nos Regiam plenam prestabunt provisionem et fidelitatem iurand-
 quod nulli alteri ab eis quibus Officialibus constitutis et constitutis mor-
 teris interveniente predictas Terras in plenam et cum effectu tra-
 dere et subiciere ac omnimodam plenamque facient provisionem et resi-
 gnationem Et quod dicitur Bonam Regiam in omnibus parebunt fideliter et
 constanter prout nobis et Successoribus nostris parere consueverunt et sunt
 obligati et Promittimus etiam pro nobis et Successoribus nostris quod ut nos
 prius quod dictum Hermannum Ducem Bonam Coningem nostrum ab Sum-
 ma decedere contigerit et liberi quos ex hac parte suscepimus
 si remanserint supstitutes sive non manserint tunc ipsa Regina Bonam
 tenere

tenere possidere et frui debeat et possit orbis predictis limitibus et
 tanquam propriis et iuxta priorem Regiam Poloniam usque ad terminos
 vite sue et in illis iura sua Regalia exercere nec possit in vita
 ab alijs Regibus aut quibuscumque alijs excipi et puniri quocumque
 modo. Vbi vero ipsa Serenissima Regina velit post obitum suum alieni mu-
 dex vel extra Regnum Poloniam vitam agere tunc eius Regialis Potestas
 debeat et poterit bona predicta iura per Officiales et Procuratores suos
 indigenas Regni Poloniam tenere et gubernare et ex illis fructus puenire
 percipere usque ad extrema vitam suam tempora.

Tertio tenetur in plenitudine (in illo Paragrapho Vbi veni ipsa
 Serenissima Regina velit post obitum suum alieni nubere et) concessa in
 Regno prout extraxit regiminis in Reformatione Regni Poloniam
 tenet Statut reddidit

Plurimum interest Regni sui ut ne qua fiat bonorum possessionum immobili-
 tum alienatio. Nos itaque in posterum vobis illas possessiones cupientes quo-
 rum Serenissima Comitissa nostra quaedam castra oppida villas in Regno suo
 Hypotheca seu cuiusvis obligationis nomine obtinet et possidet ne veni ali-
 quando venire possit ut haec ipsa a Regni corpore se disjunctante statu-
 imus et decernimus ut Praefecti Castrorum eius in illis sint Poloni in di-
 gentesobiles atque si in ea Provincia ubi Castrum est possorem ha-
 beres qui ita et nobis iuramento et successori nostro Regi pro tempore ex-
 stanti post mortem Serenissimae Comitissae nostrae obstringant et non teneant

nisi nobis et Succor nro Regi Castris solis reddere Regi prout tamen reddent quam si nos vel filij noster Sigismundus Augustus nulla p... le masculina successione relicta decessent.

W tym tedy Statucie kaszdy widziec moze iż czo mi byta d... eto Krolowey Dony na Jadnyes dobraes koronnyes bytho d... poteca que est quasi quidam in bonis pecuniis assecuratio que exemptioni subest poteci uenali metz antecedenti in periculosu dis... membronis vel uiductio nis in Regno regiminis alieuz psona eaba... nes p... do tego Regis de tunc Krol Zygmunt declaroat y tym Statutem obseruauat tunc Donat... epi except... bria et non posse possideri nisi a Polonis nobilibz indigenis iuramen... tu obstructio de non tradone Castroru nemini alteri nisi Regi Polon

Legis tedy praua manifesta pater p... expediebat. R... aby d... Jadny Krolowey Soldniey an... an... et d... p... in Regno... hereditatis in Regno Regi non est licita quia hereditas de... gia Statuto Alexandri subblata est. Titulu heredis Cze Henrici abro... gaty daleho m... Krolowey... Krolowey... nullu est nis ad Regnu nisi ex consorcio matrimoniali et ex... Reformatione y si cum Cantella de non petenda in ea succore a successu... nby Krolowey... Ale ualio consorcium matrimoniale Krolowey... non concedit facultatem regiminis Regni tali cantella Reformationi adiecta

in T... galy 4

Exclusit via quærenda in Regno hereditatis. Quod enim in iure diu-
cto non prohibetur in omnibus indirectis modis prohibere censeri debet. Et
tale statuit Zygonus in mori.

Plurimum interest Regni sui ut ne quæ fiat bonorum possessionum
mobilitas alienatio. Nos itaque in posterum notitia illius præcere cupimus
quonia[m] sermo conuincit in quibus castra se possidet ne vni aliquan-
do venire possit ut hæc à Regni corpore diuellente domus et facimus
ptatem ea redire vel eximere.

Her. I. P.
fol. 45

Conty lib
st. veat

nic lib 7
conradus

A res in tenetis strachata et Septa vbi magis erat periculi sed
bona obligata vel Reformationis quæ ea sui iure subsunt exca-
phoni à Regni corpore non diuellente.

Quia Reges et Principes iura sibi somniant et armis iura pro-
sequuntur.

Daleho vixit terras strachac et omnia vbi est manifestissimum auul-
sioni periculum in iure hereditatis vley donacicy Zygonus libera
in res in absoluto iure et dno ac dispo[n]e Krolowey I. Ali.

Stupore sed p[er] na on fas Septa ho v[er]o patre v[er]o y terras tenu
Sabregac ma y p[er] v[er]o.

Libertatem enim quæ pepererit maiores digne studeat fouere po-
tentas Ratio est in promptu.

Quoniam na on fas Septa his periculis Sabregata Tenn y terras Ja.
bregac ma ma. Quia uxoris tanto vero magis Regis et Principis
postquam soluente vinculis matrimony libera est transitio eua v[er]o
eod[em] quo.

Trandig
Regia Septa

cora quocunq; voluerint et plerunq; in patris solidi sederit

Caroly lib 1
ut venet
Her I M
fol 45

To vchymita Catharina Cornelia Veneta Regina Cypru postmer
cioms da do Cychyfay pshyrcbata Cyprulu Krolestwu dverebm pi
dala na prywatney od nius pshestowshy Prorivrey

me lib 7
kanalim

To vchymita Bona Krolowa nastla do dvlces odiecbata vechy
y Suocestiy patomstov in bonis suis horovis Jatrudnieta tali oney
piste Historia

Paulo post in Italia est mortua Bona Thesauris magnis ibi
relictis quos postea magna cum difficultate a Philippo Hispania
mon Rege vindicaverunt Succores

To vchymita Krolowa druga Potslia Catharina Austriaca pshy
pshy in do korony in matrimoniu Augusti Regis ex sede viduali
Ducaty Mantuae Javoru in solidi redyt patris

Testi tedy na onefas Rpta ex bonis reformovis ppinguid vpa
trivata Regni dismembracem que univorem nupit et violat re
shito na onefas saz dila ne ex hac occoae postores bonor refor
mahim subiecto Regno aliquid periculi generasset. Toc peme

o h m eo ex iure patri herorio vti fortiori euenire fauldy potest ko
saz dila nusi y temu Javiegar aby Krolowa Im. hanc novitatem

Rpta et Regno pnicros ad y hbra vshytlivie fundameto volrosu

Slavdecliviy p vshytliviy Rptey Ignatij vyvovaca de Koroviane

uvostla to sa novitas viducit in Regnu hereditatem et Suoconeid
libera

Grandig
Regna Aph

libera Electioni contraria videtur disineatorem Unioni oppo-
sita videtur Equestri Ordini exterminorem videtur iudicem
confusionem videtur manifestam Staty Reip^{te} mutationem

Alle osowie sie podobno

Grecko

Advocat aialii ex Camera Spried cum allegonibz coohcis aut
digestor vel cum distriktionibz Accurrationis y bzdze upowidit
Reginis esse quicquid fecerit. Zachym y Stad podobno bzdze
cedat conclusionae Je y Krolowi y Krolowej godzi sie w Polsce
maistrosi impowar bo iesli to w koronie godzi lud Jaki enuora
lud Jom marzym y Jom litozym de iure non licet bona possidere
Terrid. Oia dego Krolowi JM. y Krolowej JM ppter eorum
Jeminentia qua subobtis arte cellunt me ma sigis godzi Jemur
re Jego Jabrauic maiz Jeby Jese ona puidendo meliori conditio.
nidus Jostentatis tu w koronie me maia ad Jparis ius haeritum
Regale ius Succonis in Regno Jestli sig tu p Jodrom Krolowej
JM in Regno Jodemia Jestli sig sig in Regno Hungaris Jemur
in Regno Polots deregonat ma

Tali Ulpiano ex servitute Romana blandienti

tacno Slachci Polski odpowie.

Legem in nro Regno regnare non hominem eo Krolowi Augu-

stori dozye Jtercho opusat Ordeuudli libro 2 de Institutione Regna

Inonia (inquit) Regimini tuu in belli et pacis rationes obstr

Oni Jomug
asubidi J
Gurur. infirmitate J

scribitur quomodo utrumque certis legibus in iura Regia tibi est circum
 scriptis non abs te quae in videri curam in tuo Regno hactenus sunt
 praecipua Lex et Rex. utrum horum altero sit magis ut omnia ex
 non sublata infra praesentis officij tui certis consistas si enim audiamus
 Romanos in iudicibus hoc est Tyrannorum Praesentis sine dubio
 videtur summa in Regno tribuere Regi nec et iustitiam ipsam ubi iustitiam
 Regis definiens et legem ipsam dicemus esse placitum nequaquam
 bonus Regem suam? Nunquid insiurandum errant proferemus.
 ipsum postremo fatebimur velle ac si quis nos dominum et hunc
 quo certis sine Regi communiuimus illi crimine. Illis leges
 At nos non in Xenonis Regno nati sed in Dyzionadi Augusti
 edicti patria ita a maioribus nostris educti sumus ut sciamus Legem deli-
 gi propter Regnum non Regem confisus propter Regem. Ea qua nunc
 multis nobilibus atque dignis Regnum arbitramur esse Regem. Lex vero
 cum omnia est et iuris Regni ideo potior est quam dubio Regis et
 consequenter Regem. Maior ergo est lex quam Rex et melior et
 longe nobilior illo. Quid ergo est Lex ergo dicam. Lex ipsa Prin-
 ceptis liberi Regni est sed multa caeca et surda ob quod causa etiam
 unus homo deligitur quem Regem vocamus qui lingua oculis auribus
 sit leges. Quod si Lex audire videret loqui propter nulla gens de-
 ligeret Regem ipsa enim Lex praesentis quid opus esset factis sed cum
 hoc non

Staeckio

Onesimus
assidui
in fine

hec non potest interpretem habet Regem. Si quis ergo Frango-
 rianus aut aliquis ex servitute Romana Vspiciam tibi blandiens
 te summum in tuo Regno esse dicat regale. Legem in tuo Regno re-
 gnare dicit non hominem. Tu igitur quis es? si quaeratur sic re-
 sponde pie et vere. Rex ego sum hoc est lingua oculis aures legis
 et brevis interpretis legis ita ut etiam iure iurando obstriscerem
 fidem Regno ne aliud loquar quod vult Lex. Talis responsio
 vera erat ita clara atque magnifica et digna Casimiri Magni
 Principe. Hic enim nobis primis sanctissimas et iustissimas leges
 dedit quas oes illis exceptis nullis de homicidio te venerari aliud
 est ut ab illis ne transieris quod unquam discedes. Cum enim Lex
 sit Dei dei vultus Dei violatores sui muneris eade seditione
 hoste vassalitate servitute transfert postremo Regnum de gere in
 gentem ob violatas leges. Multa possem tibi exempla pferre tam
 nova quam vetera quibus liquet miserabiles semper legum violatores
 exitu si legem tibi ipsi in Regno veluti alterum Regem pfereris
 beatu quoque facies te Deo et Regno tuo quod te voluntati ipsius
 vltro totu subieceris. At si hunc ordinem mutaveris et te Dominu
 legis confiteris mutabit etiam Dominus Regnum tuu et tradet
 illud aut Sosti aut seruo tuo te sicut stona Orfido res hiege.

Stas in te dy poliafuit diversa esperationem absoluti Domini
 diversa

Collatorable to us,

Thundersbee

William Gates

S. John Poy

many week.

2.

~~Faktum~~ ze Pieniądze iuskie. wstane
motiw konfederacyi.

państ. Suwiska S. P. Janiszce. Kras.

IX Arcybiskup Vakarstz mabae w
Rozdole.

placz.

diversa Regni sui liberi in quo lex ipsa princeps est in illo autem
voluntas principis. Sed si potuerit de codice et iustitia ad
Camera p[er]nent h[ab]ere in qua voluntas Principis spirat subditi
aspirant, lites spirant, magna exspirant, litigantes dum sperant
magna adspirant.

Ila tege unas Sabiesato temu pravou Koronne Constitucii Hen-
rici et Stephani Regum Teby Accuratiore Annotations et al.
Legationes Codicis v Koronne na prava y dobra Koronne me by.
ty przywodzone hinc Constitucii tenor sic est.

Confirmandis
Henrico Oblat
147

Obicemus qd wyptadon nie przypuscacie my ani wywodow ?
prawa obcego aby damny i przywodow na sydel dobru prawow
dredzi Anym nadanyas mały byd) na tenne przytane tyfles na
ktorych stato oniaro wiec se sa nadane iure feudali

Etty Constitucii to sig dowody. Jureli Ordinibz Regni id su-
re canho est re in bonis priuatis qd interpretaciones eadem nom hinc
aggravante multo magis Reipis de iure ipis in quo summa reu-
versate id canho esse censei debet. Dredictaro Koronne rest G-
bera Regis Electio. Prawo Koronne rest Ferrarid ac Ducatid
in vno corpg. Dnie Dredictaro y prava wiecpre Koronne rest
Staty Equestri in eiq robot conseruatis Statid in iuridone
codignatio. Naidayse Codex et instituta prau y wolnosci na sydel
me inter

92
92

me interpretaris O Ctesium Krolestwie Imperialisq; iustitias
O Polstium Regni Statutis disceptandum est quia in Patria nostra
Rex eligite ppter Regnum non Regnum constituit ppter Regem
Lex enim ipse an Regni Princeps est.

Ita hodie de Custodiens et plerumq; indigni obora Slacsedni
lignis tali re odporreda. Inpunitatis nullis Respects minuat
penalibus bo iusti indigni lignis Jaraulres poena Confiscatis con-
comitate fisco omni applicate quod indigno auferte d' digni
emunt Jostavaria in pari durdore cum vniuersa nobilitate sine am-
bitu sui metu dismembris Regni in paritate iuris condonans
et Staty raho ~~Vostri~~ J. voronyni Slacsci J Slacscicem.

Alie luedy stungue obora Ziemskie Krolewa Idle libra meam
J Slacsta Kovana paritatem Juris bo ppter Staty sui feminen-
ham me ma paritatem poena que in casib; certis in bonis nobilib;
extendite ius h Jada; miara; byd; me ma Je sine metu et penulora
fenois Staty J Stey pby;byny Jarauley ppter inaequalitatem vbiq;
on ebante seditioes quia in disparib; non existit pporho

Propter potentios enim (inquit Aristoteles) quando maior
fit et potentior vna vel plures consequuntur ex talib; fieri vna
Dominatis vel gubernatis violenta quapropter quibus d' in lu-
cis Ostracismo vntuz cen Argis et Absentis atqui melig eme
ab usho

J. Spina
449

ab initio quidam ne in eiusmodi potentia augeri homines possint.
terente quod post contra auctas remediis quibus

Ex hac Philosophi ratione ea applicatio quae indigna facit
ad posse dignum sine dignitatis laesione facere indignum esse de
duca y tego Jadrum sponsum obtruncavit me mo se y me o.
obroni de Krolowa Idm in maximum Privilegium iuris communis cum
Summa violente legum et Coronae Imperialis dostava bohem liberam
Regis Electionem Inosi, dismembrationem Regni sponsum Stan Sta.
Cechi misit rorose prava y Jurisdictione turbis absolutis dunt
in Regnum liberum provadi.

Alte terat p rystopix p rhyd se ad tertium fundamentum libertatis
Regni ad Conservationem nimirum bonorum Terrium provisionis
Ordinis Equestris.

Tertium fundamentum libertatis Reipublicae Conservatio bonorum Terrium in Provisione Status Equestris Ordinis

7. Spruce Na Stanie Klauschim valis viele Rptey nalehy Itzd es polha
449 Jure de unum rystopha Coronae obtruncavit Juarista y dla tego

Hobilitas polissima Regni hinc prohis in legibus appellatur
robis et firmamentis Regni bo raho in cor pose Sumano bonus
surguis

sanguis ex mixtione alimenti et in sanguine robur generatur.
 tali statu stasuechico est p[ro]p[ri]a mox y potega in bonis consistit Terrib[il]i
 eo respectu substantias hominum alterud sanguinem p[ro]p[ri]a p[ro]p[ri]a
 ralyraia bo iate elonante sanguine vita diminuita Tah di
 munitio bonod Terrib[il]i facit roboris Equestris ordinis diminutionem
 Ob h[oc] r[ati]o stasuechic o iego p[ro]p[ri]a ad defensionem Re.
 gni o p[ro]p[ri]a iego ad conseruand[um] ip[s]s bonod od Ep[iscop]i radany
 Statuta p[ro]p[ri]a p[ro]p[ri]a snadno h[ab]y obachy p[ro]p[ri]a De donacia
 Lyncia na Jonreybenie stasuechico na scismene reio na r[ati]o
 sebenie reio roboris od Krolowey d[omi]ni contra p[ro]p[ri]a et iura huius
 ordinis rest oblymana.

**PRAWA O POWIANNOSCI SLA
 checkiey Woienney**

Test capite n[ost]re p[ro]p[ri]a K[as]imierza d[omi]ni reio sub lege in Pol[oni]a
 militib[us] expeditio
 Sed quia in armata militib[us] honor Regis et defensus totij Regni
 dependet tenet[ur] igit[ur] quilibet miles secundum q[ua]ntitatem et pos
 sessionem bonod suod et redditus ad Ep[iscop]at[us] centis armatis hominib[us]
 seruire et p[ro]desse duomodo bona illod erit libera et de iure milita
 ri in sp[eci]e. Decernim[us] etenim quod Barones et Nobiles n[ost]ri Ter
 rano Polon[ie] nobis et n[ost]ris succomb[us] in Regno n[ost]ro Polon[ie] quanto meli[us]
 et eff[ic]i.

Her J. De
 f 29

J. Dell
 fol 29

et efficacius poterint tenente militare et armis se instruere et seruire
 Si secundum quantitatem bonorum et reddituum miles armatus Summis
 Respondeat prodest debet Ergo quanto plus possessionem nobilitas habebit
 tanto magis Respondeat prodest. Quia in Slacis Inbojorey moje
 byd) armata militia in qua honor Regis et defensione totius Regni
 dependet. Pecunia est remus belli quod si per se perditur claris) hunc
 rerum tenui libro Jagorow me ma libro taliter imponamur clabr
 Slacis dicit Stanowi Slacis dicit em adeyenne. In chym to idre de
 Donam in nihil aliud profert idem Iniescy rymischy Stan Sla.
 dicit Iniescy armata militia Iniescy honorem Regis Iniescy defensi
 onem Regni a polym in Regno dymis co sig bdr) potobato. Istos est
 ans onego p se hlytego mistafa vel fundity enertex vel depauperant
 Status in quo vis et robur Regni est a eo pro libitu potest.

Fest dnuore Prawo o powinnosci Stanu Rycer
 skiego erga Rempubcam ex Privilegio Ludo
 uici Regis Anni 1378.

Quod si in subit) dicitur in dicitur Regnum inualesceret tunc nobles
 yptij Regni ad depellendos eos sequitur occurrant cum omnimoda
 eod) potestate.
 Kto) tu niemidli) k ad eod) occurrd) potestaba dostallu) k) l) a) Jovio
 k) l) ba) konia) F) l) b) ariny) d) w) o) r) e) n) o) y) s) p) o) t) e) s) t) e) y) a) p) p) a) r) a) t) o) r) e) s) h) a) d) e)

Her T. Va
 f 29

In T. Vellin
 fol 29

is dosije gōłta w bogi Skardie od Krolowey J M albo od krole.
wskluc Synow wydziedziestony.

Fest trzecie prawo na Stan Slacbecki Wtady.
stawa Jagiella pierwszego Anni 1433 ze gra-
nic Korounnych od naziadow nieprzyjacielskich
pierziami pozwinien zastaniac swoiemi.

Metas reru seu granicias saepe dicit Regni inuati Nobles ab
insultu et inuicem emulor et hostiu ppijs inuicibus hui debent
et omni modo huerate. Shodze sumptus luedy roley me maff ato
luedy up za stru ponarica Krolenskim w bzdzi.

Her J. P.
fol 34

Fest Kwarte Prawo Kazimierzowe Anni 1454

Nobilitas suis ppijs cernicibus a latibus bellicis Regni armum
defendere consuevit et est aspicita

Her J. P.
fol 287
fol 80

Fest Pięte Prawo Zyomuntowe Anni 1510

Statuto vetusto inuitentes conspituim vt Terrigenis diueris
Terris domicilia habentes omni tamen fraude submata bellico
seruitio ex eis bonis ubi eos Restes fuererint ppijs prona de alijs
autem bonis expeditione congruenti saho faciant.

Her J. P.
fol 31

Fest Szoste Prawo Kazimierzowe

Anni 1475

In primis edicim vt iuxta consuetudinem ces Dni saeculares
iuxta p

Her J. P.
fol 35

iuxta facultatem bonor suor expedirem bellicor servare tenent.

Fest Siodme Prawo Zygmuntowe

I. Belli Principio pro veteri consuetudine Dni Seculares cum omni
38 Equitum ordine erunt obstricti expedire sese atq; ad bellum instru-
ere q; eorum facultas tulerit cuiq;

I. Primi Test rescripto dngi statut regis Zygmuntae Pier n sleyo Anni
fol 34 1527 sub titulo Moniales libroru pominose xvi erant opisu-
re diminutione bonor nobiliu p successione Monialiu aut de
Reipre Jahaqui tenentor.

I. Primi Statuimus et ordinamus de contentio et consecutu p^{er}sonarum Regni
fol 287 nostri statu vngq; et successione terminand quod Moniales ipse Or-
fol 20 dinem Regularem p^{er}fectos et in cenobijs et claustris manentes
succedere quid possunt ad bona paterna et materna quae ad eas
deuoluta hinc fuerint Alienare tamen illa a consanguineis et
fol 31 p^{er}propinis aut in alias personas quomodocunq; transferre nullo
modo valeant sed cum primu ad eas aut earu aliquid capta
bona deuoluta fuerint iure hinc successione et deuolutionis p^{er}se-
miores consanguinei seu agnati et cognati earu illa tenent eo-
rumq; p^{er}sonarum adire debeant et ex illis medietatem eund
cessu et p^{er}uenitu pecuniarior illis et emittent earu solue-
re erunt obstricti vita illor durate. Reliqua v^o medietatem
proven.

Quantum pecuniariorum simul ac fructus omnes ex bonis illis provenientes pro se obtinebunt et ex illis onera Regni et bellice expeditionis sustinebunt.

Ordo Jyota rhyfnyie te Statuta Coronae rarisie polonice de obona granis Coronarys obona Krolestwa contra insultu hostium Slawa y o poloba Krolewska in armata milicia Equestri ordinis consistit Equestri vero ordo pmissione bonorum Terrarum sustentatur Equestri aut ordinis rhyfnyie pcedia na dostatkars Jolobz Lemstus sadzys

De statuta episcoporum pominasse Staubechy wawonaz to polonice de obona Coronae y wawonaa wyprawa bel dostatek byd are mole bo Statuta ludz statye wozes secundum quantitatem pformam et reditum eum omnimoda potestate ppijs snopthz Anieylio quo ad qualitatem in apparatu bellico Terrarum bonorum amplitudinem p mteba ale te quo ad quantitatem et copiam psonarum pformam amplitudo rest potesterna: bo tali Statut mowi Kasi miebow

Quia ergo pcedit quod oes tangit uter plures divisim facilius potat. Her T. Paul fol 44

Co polonizyymur August rarisie p m Statutum declarowat

Ubi est maior copia bonorum ibi vis potestior

A ratio qd moze byd dostatek ludz luedy lud jromciasne mieblas. Her T. Paul fol 44

me a cesniewste pofymenie luedy in Krolestwo ipso p promia

onem edeyomus.

Porridan

Comedans Physici Crescente splene totu manescunt corpus
 Humani quod splen est corporis in populi re
 Hoc Caesar pseud dixerat esse suu
 Splene aucto reliqui tabescent corporis artz
 Fisco aucto arguitz Curia pauperes.

Toc ni laoni Jaani si dpar omni luedy Krolestwa Dobra Zem
 dnie wylupnie plesnie Ziemianstwu Starowi Burdzy si przyde
 Niewiedzy Slacski miat honesta puitorem luedy Zywiec posted
 Starowi Slacskiemu in divisione a pisesi Donacia luedyby tak
 Postae miata wisty si tu y wisty Slacski daleko wmykai potte
 ba wisty pient este profarii

Horatio Dymnie Dymnie sub Augusto gospodarstwo op
 dnie me wim si non fatidico spiritis nassey korony Polskoy
 Statu Decentem walyby podobienstrem wyrakit

Contracta pisces equora sentiunt

Tactus in alio mollibus

Dobry pjestroze mow a pient a mi Rybom casno mowu Ju
 rakis luedy si miedy nie ludie cisny a cpoj luedy re mowu
 Jaxalari

Accordier me przyid hili tyoj mow in wlogiey Slacski Polskoy
 La taliego gospodarstwa Parstiego wst ied tak wylupnowy k
 dz ywsti si Istomstwo Krolewskie miedy me cisny bzdie
 Cwatu

ind hb 3

de 1
 Her Toul
 fol 44

de 1
 fol 447

Contracta tristes iugera sentunt

Præxi Poloni — sedibus suis

Exemplum.

Dobro) sie murreniam eis parvi nie umhoni yllho pod o. Herb Poloni fol 44

Uno sam statony fest statut. de iuribz Sculteto

Intitem Scultetis Domoj in hac reditate Sabens aut rebellem
potest capere Scultetis sua videri.

Obawiac sig piti seba aby successu temporis stam staschuzi n
ta statut me x prano seby stascha nie byta targua iuriles Scul
kety na slupie v Para abo iaho na staslu homeni salupri tue

dy sig Paro Jaudes powie solysoni tolle grabatid tuud et vade

Na co on stantuarshi mois v Vergilius v Cicerone se
solys podobno slupiony) sub temp augusti narselhat pised
in Saviadem podobno ter) pised konicciem salupnyem

O Lyida vni pemuening aduersa rasti

(Quod nunquam vestri suum) ut possessor agelli

Dicere. Hac mea sunt veteres migrate Poloni

Hunc vich tatus (quod nec bene vestat)

Hos illi (quod nec bene vestat) mitting agris

stardyt sig ten solys y narselhat na Rym stiego Auguste se
go mystano vi antiquo vint et possore ysig stardyt o diomiu
ciz) dobt stam swego starych se bymle sposobem pryzawozel
mutati

H 6

fol 260

d 111

mutationem Staty Respice valubet ut utas me ~~quid~~
 Vltimo si byt tego tudy spodiewat Jety dobra v Koroni Pol.
 stuy Klaustru Libre ex mera Legu libertate se podrobly rozst. Vltimo
 Toldius rali in puzivnd et stabilimentu Equestri Ordini et ppter
 armata militiam sz in nadas miaty byt Vltimo na Polozimstva.
 Cestnie odhupovane abym Je vsylychis vsylychiar vamahty et.
 spiesenyte Rpta varovata. Obym Constitucia Henryka Kro.
 la mori de Juribz exoticis exclusio rali sz in vsylych obym raji.
 sato vylit adon Cudpziensluc Bata Rpta in Indicio de bo.
 nis robitim ppter abiudicovand eod y varovata to tym pra.
 vem Stanovi Klaustru. A taliezo vylupovaria me po.
 stridegla most mori. Quod nunqua venit dnyz auro victi.
 stez hos illi mithing agens.

Herb P. S. 44

fol 160

fol 111

David v Psalmie Salva se formidatose Krotensky ni
 Jorania an vylupovaria dobrale Jedynezo ro Pava ma.
 Dispensit dedit pauperibz Justitia eig marec in saeculis sa.
 culi Coram eig exaltabit in gloria.

Sigdeyby teraloni pizyfte Davidoni v Polse itey no.
 by admiem.

Zygnant Preisyby magdy y foto Jey Krol v patruize
 v Jrodzenie y Jetrobiatoze Stara Klaustru talioni opatizy.
 prouedi.

quectionis subsidio et adiumentis in Statuto sub Titulo Spi-
rituales

cum magna pars Regni nri in Ordine et statu Ecclesiastico
consistat Ecclesieq; Regni nri partecessores nri sunt ampli-
ter dotatis eum ad diuina cultus pagendam et manutendam hon-
etiam ad viros literatos maxime veri Nobiles promouendos quod pau-
er essent quib; vel anim; vel facultas esset literis incumbendi et
alia studiis per que emergite sectandi nisi bona Ecclesiastica non
sunt facultatem viuendi sed etiam opem multis et et suis subleuan-
di Gestant

Herb Spru
Fol 449

T. Brod Cap
Fol Cap

Unde Nobilitas Regni qua potissima est itiq; Regni por-
tio et cuius dom; et families partim multiplicatio plus partim
etiam alijs euentib; plerunq; extenuari solent Si quid habent
stat; et quectionis sue subsidio et adiumentis Statu; ne
indigni summes bona Ecclesiastica viis dignis prapiant

Jesephe na on das tamysl rosluypowania dabr Slacochis
serca Krolen sliego nie tyhata aiub Krolow; y bacy; nobil-
tatem potissima Regni hui; portionem multiplicare plus et ali-
is euentib; extenuat; y pohasat nobilitati quectionis sub-
dium et adiumentis podpriguenia Irbolatego Staru Slacle
duogo Star Druhowny do horego y teraf ubogiej Slacie y
teyde prapozony I horey ta Zyricha Donain przychodli drogu
Labu.

Jatruńd niana veit

A co ludzki byteral ten & rol miedzy y proboway kung seculi
multiplicacem prohi robitud obactyt ludzki by onyeb w elen
rigo willucd familyi Idrobniate reliquias widzial. Zjelitby
bes podyby Jatosne stowa Hieremiaszowe.

Brod Cap 1
Fid Cap 3

Abstulit oes magnificos meos de medio mei abstulit Domi-
nator Dny Exercituu i Regno meo Polon validus et fortis omni
robore panis et omne robur aquae ac fortis et virum bellatorem vi-
dicem et Propbetam et Anchiu et Deum Principem sup Eumigna
ginta et Honorabilem milite Conthionid et sapientem et puden-
tem eloqui mystici. Zjelitby bes podyby Idrobniate moia
Polsha slachta y w dostatku y wmitosc pzejwlu opdytme ni
ma Rycerza niema wdza niema poradnika niema teyb pise-
cin ni pzyjacielowi serca. Czemu? bo niema slaba. Nie
dno co mi p radhorie moia nadali. Segem ra id ni odsad plet?
tego id potomstwo moie wylupnie w hyniec veistia w mneyte
tyz slaba w bostwa quiautriby paupens esse debuerunt ipi
eos depauperant.

Slus daley ludzki by Doboy ktorych iul ludzki me stau poradu
nat ludzki by ni onym Confederaciam pty patryst Lisovskie
desolacie ludzki by wvactyt morete moie ludzki by cum moderna
depra.

depromata na wadze polozyt.

Co wplytko w tydzien Stanislawi Sladecchi com y pospolite.
omni ludovi ad sacra qua sunt comite egestatem writine dato
pochopny bez pocyby pwycedzialy mazy y kat.

Itac oia fuerunt instituta ad quietem populor tollendam et Annotat lib
Pob Cap 11
inducendam paupertatem.

In cruce de ten Lan Wostwa Sladecchi ego w futowanby 55
to wplytko wanie dobi Sladecchi et maledictione paterna pro se.
blatby y Pobory litor w swom statueri piod pecuniis rebypa
et modis erogatione eig Loncho et Rejpcd vstem opisme hoc ver.
bonum tenent.

Reg enim alio convertenda erit haec pecunia que grate pi. Hed T Com
fob 11
egie conferte quid pro defensione Rejpcd et lucris finibz Cuiam
ab incursione infidelium et elibere captaud de potestate feru.
cisfons gentis Tartarica.

Quare deby te Pobory laend populi cruorem et noiet et
mentioem ied podal in dternu Analsena obliuionis data.
luego Inboleris Stann Sladecchi ego vltis teras rest. tolati me
wrdji Equestri ordinis exterminorem vstactis mra et con
fusioem Regni manifestud ee videlicet Nam in obvio facto
familiaru vstans factu Perampub carud. occulte latet

Alc vrucaige sig de lego fundametu te Reuegio voluosci
Lpety only.

Hed T Com
fob 11
fob 34
fob 50

Propter quod ad hunc usque ad Conservandum bonam Terrarum in quibus
ta vis et robur armatis militibus honoris Regi et defensionis totius
Regni consistit proinde patet quibus legibus Regni fundamentum
tenent observari. Sicut ob hoc manifeste se impuniti debent
Slavonibus et Kroatesibus fundamentum tenent quibusque et pro
wa et varuneh remu dare et hinc psumi et proci.

Jura de non diminuendis bonis Nobilium.

Fest tedy otym Statut pierceszy Koronny Jagiellow
Sub data Cracoviae Anni 1033 Sub Titulo Privilegiu.

345 Ceterum promittimus et speramus quod nullas terrigenas possessiones
pro aliquo excessu aut culpa capientur seu capimur nec
aliqua vindicta in eis faciemur et nulli bona seu possessiones recipi-
emus nisi fuerint iudicati per iudices competentes et dantes
nos ad hoc condemnatos.

Item Statut iuris ocravicia et de tego statu osob Slavonibus
Propter nobilitatis dignitatem tali ocravicia iudicij et debet ad
Propter certitudinem militum quae ad diminationem talium Statutum
Ergo nos Princeps Zahaui

Testamentum Decernimus ut testamentum condantur in veterem Consuetudinem
Job 505 ex more

Instr. lib.
28 Cap. 11

Act. H. 11
f. 11

ea more antiquitatis servato de bonis mobilibus, immobilibus vobis
na tam honoris quam oppignoratione (ac defensione Regis immunitate)
testamenti ordine subiecta minime esse debent. Sed de bonis
Regalibus eadem enim propter Regis commodum vobis in parte vel in
toto testamento legari poterunt.

Tunc Statut manifesti poliofuit de bonis Terrarum nec Eccle-
siae nec Regi testamento legari possunt ratio est ne defensione
Regis immunitate Ergo sequitur si legari non possunt quod nec ven-
di debent quia sicut ex legato ita et venditione alienatio ex
alienatione vobis diminutio defensionis Regis sequitur hoc respectu
ne bona nobilitatis diminuantur Cives et Plebei a possessione bonorum
sunt exclusi mox Statu.

Quandocumque nobilitate sanguinis profusione Regiam et Ter-
restrem tranquillitatem tutabile fortunam Cives fortunas Tenere
occuparent et nobilitatis vobis usurperent et nihilominus ab on-
eribus publicis per industriam se eximerent non essent ab expeditione
publica liberi. Ad hoc propterea constituit Statut Egidius de Cur-
bis et Plebei bona Terrarum non possessionis executionem facere.
et volumus Co propterea Constitucia Augustorum ad hunc teni Statu
quod hinc Anni 1562 casum declarare teni Statu

Testibus testis prefatus abo prefatus pro dno nro homo Gyls Com. Jul. 14
Lobra

dotra confiscowane a polnym zabrowe dobra byty pritel nas abo
też pritel pifodln nasy dasy urzeczony abo dany p. eraszym poses.
dowm abo potwornym ied zabrowe dany my dany wcale a mo
nawystone ani Execucijy podlec moiz yz zabrowe dobra na
tace nasy Jaydoly Jayisty.

Ja Constitucia manifeste rha puz Je dobra Slawiecki. dno
confiscowane bywody me w padaty iednaki in naturd et ordinem
bonor Regalid bo dno Krol me mi podtyz wcale moiz dysponow
ale sri Consensu Rpis. Ita est racia dno dno non haa
sunt in naturd et ordinem bonor Regalid dno dno p. dno
libere ab Execucione bo ie urzeczony abo hny Je dno dno p. dno
recon. wabos Principes abo id Potwornym abo id in bym dno dno
com bere menis ypter dno dno dno dno dno dno dno dno dno
Patet hoc ex suprascribd Confiscate ltrac tak moiz

162

Zabrowe dany moiz dno dno dno a me nawystone ani
Execucijy podlec moiz. Itqd sri dno dno. Je dno dno dno dno
non Privilegid ut ei appliceti id quod indigno aufertur p. dno
cie rednaki dno dno dno dno dno dno dno dno dno dno dno
ypter dno dno dno dno dno dno dno dno dno dno dno dno
na adimit dno dno dno dno dno dno dno dno dno dno dno dno

Do zabrowe dobra Zemstwo w fize Krol. P. M. in ftemu Slawiecki
bere.

ful 14

bene merenti poenitentia conferatur ne fiat diminutio servi-
 ty militans. A resti odium ex debito pueniens subsecuta
 etiam confiscatione Rego Prussiam Stanislaus Augustus ne pui-
 re sedy daleho micy ex res que nihil penitus ady habet Inno-
 Rego Prussiam me mase. Iby Pralicy miary Stan Augustus
 diminutionem bonorum Terrium odnoctis mact

La Chyridi de Dombres Regibus factis cum padre sposob
 admixione me magy dyminutionem bonorum Terrium atqz
 maxime inuis communis lesione bo talis dobra donata in scia
 ratorz confiscata Karl poenitentia in spon Augustum addawac

Alii idy daley de pious de bonis nobilibz non diminuentis
 talis us in voluminibus legum nayduis Anapofod Constitucia
 Anni 1562 sub Titulo o Karanin wystrzyg

Co si thoni diminutionem bonorum nobilibz Iby o Jader wystrzyg. Cod. f. 14
 jeli Augustus Augustus byd) mermata in bonis wley mwerse
 Statutu odstypowac me dymy in casibz in Statutis expressis
 ale us wedle Statutu Jachowany

An statutu miedezg dyminuent bona nobilibz dla etu by
 Dyley taliane inuis na Augustus libere byty confiscoware by
 dym dymow in spon Augustum Polakom nobilibz

Jest trzecie Constitucia sub Titulo dobra na

Krola JM # 1562 ad idem ce eiusdem Anni 1562

fol 18 Dobra i spelnane litostoby na nas przypadly albo przy nastupieni
wojny albo inie caducio albo daryng albo daryngiem saluem albo
iatuimholowicki wistym przypadkiem wedle prawa pryncypalitego
takowce dobra bzdnie nam y potomnikom naszym wolarzafosowu y
dawać wedle wolej naszej A w spalku tyllus Potahom a Stanu Sta.
Sechnego dla mi wniesseni stulby wozniary

Jest Kwarta Constitucia Anni 1562 Sub Titulo
Statut Alexandrow.

fol 47 Zostawmemy iednak w mocy y spelnane naszym dobra wsty
tlic na nas albo do Stolic naszej Krolewskiej przypadke y lito
2 przy tym przy padac bez y przy mi zastupieni wojny Dnie Caducio
wisero donata od hogo wedle Statutu Oclym Constitucia Jani
Actria Piskhowiska, Serley wrady Articulo o Karacim
wystepoyt.

De Constitucie uwazywszy co u sobie samyhan, polakus
sz naprotz Je dobra Dnie Caducio confiscata wisera et donata
we w splythick byd Constitucines in uno et eod ordine iure et
natura et respectu sunt posita Druga Je dobi byd wstplis
et eod dispositis vne et ead ratio in iure communi desera est
to rest

to rest datus et bene consensu Regis Silesiaci bene me.
reality dlla mē rāny pēni sta fby dōnēny

Unde patet. In rebus confiscata bona non possunt ea pro-
scripto iuris communis in se Regis Silesiae addantur similiter
et bona in rebus et donata quia similis est eod ratio ordo na-
tura et respectu ubi talis nitasque ex conversione donatorum in
Regium hereditatem sequeretur dismembro servitij bellici quon-
admodum ex bonis confiscatis si tūdem in hereditatem conuer-
terentur Regium.

In talibus res se valde de dōna sine ex debito sine ex favore
de dōnāto pōstherū pōstherū non cedebant in privatū vsum
vel in successorem hereditariū successio Regū Polonā Silesia.

In obsequio pōstherū y Statuta Komora.

In rebus pōstherū in dōnāto Regū pōstherū sum pōstherū
In rebus libere non caperent in privatū vsum (atim) sed in au-
gmentū Regū talis obsequio mōstrat.

Carissimi dei gratia. In significandis quomodo attenden-
tes fidei constantias et eximias affectionis vras et Regem
Regni nri deustinis pōstherū Joannem de Rytvianā
Pallacium Praemonē in rara et singulari liberalitate
monstratū pōstherū Joannes ipse Pallacius et voluntatem
germani

6 Feb 5

is Capa

germani sui olim Desiderii Castellani Cracoviam implerunt et benevo-
 lentibus precibus erga nostram personam prius deinde erga Regem
 Regni sui et zelus singularium ostensurum Terra Sandominiensis rela-
 ceando et dimittendo notabiles pecunias summas quas di-
 cta Terra Sandominiensis habebat obligatas et vischas literas
 quoque obligaciones diversas in potestatem nostram respicit de Ter-
 ra Sandominiensis per Regem sui augerentis et profecto sperta
 esse cedit et.

Quod sum daron regis cui debet ea obligacione in puseporys
 nie obrociet sobie Kazimierz in prywatny porysch y ossem gra-
 tus reverentis et fauoris peshi Jela Litwiani erga Regem
 pusecary Sandomiensis Lencis Dofiedictwa swego et ea ab-
 soluto dno suo in puseca et ne Terra Sandominiensis amplius illi
 vagnad obliget statuta statuem waris raho o tym sursat
 cononaciones Statuti peshio obmaxdonis.

16 Feb 50

Et ego taly Statuti y peshy paladu rasnie et dorozi. Je du-
 nationes et inserones Regis in th facta non eor personis sed
 eor dignitati facta cessen debent. eorundem in privatris Re-
 gum usq non debent conuerth. Debeat enim Reges et Princi-
 pas Capas per subditos esse nutricij. Erunt Reges nutricij sui et Regi-
 nos nutrices suas Regalij enim est ditare quod ditescere.

Et o tym

Se o tym przedmiejście Constitucie Je mi na prywatne Krolew.
 Sławie podjętym dobra obracać się maiz ale na służbę y obrone pa-
 tolskiej a mianowicie Wschodniej Anni 1567 Sub Titulo Doda-
 wanie Otwartej części tak o tym mowa.

A iż by się to Polachata wstąpił Je nam nie wdaje o politych
 iako o wypolowaniu tego wstąpiłiego co krusznie Ręby tedy my
 dochodzą J byś dalsz litere wieśprosciarni y Cerarain Eccem
 kiey podpadli niedłony na twoy politych obracać się maiz na polity-
 kel Ręby to jest na służbę obrony potoczney.

A iż tego quod licite si bona transijt Regalia de quibus
 Staty Regij consentit specialen habere puidum Karol August
 nie edual na prywatay obruce politych a to iako ma być w pri-
 uatid vnd obrucis quod suid destinaty habet scqnd v SP Equi-
 stis Ordinis puidion Potestas um habete cogitanda est ad
 Subditorid vtilitatem.

Je st ieroge Constitucia Anni 1567 Sub
 Titulo Merita

Karodowanie obydwajm literymby pociwie Jastu Jani tud he
 nagrodę podjętym służbom naszym iudowanie byto do
 Szym rego Constituciam przedstę mi do literych piffstawicze
 a między rlec) byd) potylicny y piffstawicze nayd me my Je
 Jastu.

officers hb

fol 101

Con fol 7

fol 100

Jasłuponym ludzom Dpcey Dostawestoy Wsady dotychczas na
dobrod naszych Kaid ulnem mieszkanem wojny przypadlemi doby
y rancem wstypkiem Daptetami wedle Dawaia y wstey naszych lube.
ty prawa nie obrajize wieczny ja soby pamie y prociow stane
mioty byty stupy nagrodzone.

Ratio tej Confutacy jest Je Jasłuponym Wto nagroda idzie
shad Dpcey słada Jadrna rejs prywatni rejs publice ni przydu.
dli y to est otasna sprawiedliwosc Insuper est (Cingit Ambrosij)
officys hb) quod nihil alienum vendat que civitet dat quod suum est que re.
gligie y pnia szkilitatem ut servet communem dignitatem

Alc du dalszych praso de non diminucndis bonis nobiliu pby.
stagnuzi est ozym praso Inyio Eganata Augusta Anni 1569
u Dohynilem Inyie Dystawa Est Wozary tali verbod tenue.

fol 101

Aiz mi od tego czasu roprawanie dobr staty u wellum d.
Est vstar ma u statosf iniona Alscholnietli J domon Iny Doyz
y Sladechich lu Stolarz Je KM. wedle wstey y laski ssey Kro
lewstney roprawac ma tali Potbuey ulra y Est Sladachey
zarod u ludzom aby sz tym staty Dorena Zensha nie Inyefali

fol 100

Est praso Henyhone rejs Interpretas Inim extemur
in Indys aliquis Terimud bonod patabiudicatio pex me ni
lla wstey przychony tyllio Jeby sz tym Staty Zensha Dorena
nie Inyefali

nie Janieffate a resti eo respectu Septa iura externa in iudicijs
 exclusa habere voluit sed pcedyby sedes modos quibz bona Terrarum
 nobilitatis diminuuntur Jalyon tely talis Donacie p exclusis hute
 re vult.

Fest na Ostatek Constitucia Krola Stephana
 Anni 1576 Sub Titulo o dobracki Juris Cadu-
 ci y o Vacantiacko.

Vacanti y stelalio talis bona Jure Caduco donata in-
 scripto seu alio quocunqz modo et nra ad Jura nra Regni
 iuste et lino devoluta et devoluenta gdy pzy padny pownoni
 bzdrem dawan nobilitaty stryzz gentis bene mentis vede prava
 A libere pced Samym Ley men pzy padny a nie byly by pces
 ras nprane tedy talis re na pcedythu Leymu Koroarego Jure
 Jaly bzdrem pownoni ro Jure

In Constitucia se simul et senet bona donata et infera Du-
 carham et cum Jure Caduco pcedytha libo nra vidy. Je hu
 uest manifeste declaratio bona visend et donata cum Jure
 Caduco in pan dispone esto pnta bto Constitucia mowi
 Zea pcedythu Leymy Jure Jaly pownoni re bzdrem nprane
 Ato hu halydy vidki Je non in hereditatem bona donata de-
 bent conferri. Jalyo Vacantie non veniunt in hereditatem
 Regni

dy in sch
 p 506 6

lib 2
 ub vend

Regis dimittere bona rursus et donata quia dicitur differentia
eorum in iure communi deservit esse.

In tunc prava allegantur polubaty dicitur sine ea que re-
munt ad dispendium Regis et privati ad privatos necessarios
adire debent. Pro Karolove Polcey magis in bonis dicitur de
galis dicitur prout dicitur Stanoni Karlovslicem opati fene y
vatis Karolove viti Polcey tale y Karol I. M. terasmeysky Pan
nasy profecty nasy tale vicle y Karli Polcey lat are bonis et da-
mno privati et are diminutione bono Equestris Ordinis profecty
y dalste nasy puzel lat profecty tal vellemejo Slavseduego

lib 2 de
ub l. 1. 6

videlicet dicitur obvia dicitur Sanchy Petronax Imperator in opem dicitur
obnoxi quia ad dimittere eum velle y dicitur velle atq; dicitur
vestigia puenire auebat.

Optime Contariny Magistratus et dicitur dicitur opem
re tely dicitur dicitur velle

lib 2 de
ub l. 1. 6

Quonia (arguit) plerumq; contigerat ut privati opessa
hs non essent ad mendum ead dignitatem atq; ad ead locud hone-
randu ex publico drario conficta suat in singulos Annos
Duci Tria Mitha et Eugerenti Aureod nummoda re for-
te quispid auarior in rem familiarem neglecta dignitate
atq; utilitate publica eam pecunias summa d conuertat iniuncta
sunt illi

sunt illi numerus quosdam quos suis imperiis obediunt sed ipsius
 dignitati et vni Principis consulat quos si per pecunias par-
 cat negligat his rebus adeo rigens pecunia multa est im-
 posita ut dum rei familiaris augenda Princeps studere velit
 et heredibus prodesse magnum ei iacturam faciat si ob avaritiam eius
 dignitati detur heriam quoad gloria ignominiam et dedecus
 posteris relinquitur ita Ducis Venetorum hinc imperiis insuntur
 magna pecunia pars quae ex gravio Principi quotannis mu-
 neratur quo fit ut etiam si propter avaritiam velit regere tamen
 Dux illis avaritiam sordibus faciat dignitatem atque amplitu-
 dinem loci quem tenet.

Ita ostendit talem conclusionem Post obitum (inquit) Ducis qui
 que Comes creantur qui defuncti Principis res gestas diligenter
 scrutari debeant ac de consilio sententia si quid ab eo contra le-
 ges ac decreta sit factum rescindant si à quospiam etiam iniquas
 ceperit ac Statuta pepererit imperia ea hinc quibus referen-
 tiis irrogat heredibus à consilio multa quae leges insuperant
 peccant ea est eorum summa etis de his rebus Principis
 publicat utque in avaritiam inferte.

Dziękuję za chwyt prawną rąbki korony niżej ten Statut
 Dżetshi litwy tyłto quartalen Hie Jcaia swego oddziela
 bo rąbki

Obiectis

f. 48

48

Do nasze Statuta w bonis mensa Regalis punitiois Status
Regij opatryski i librych mui y dultionow nie jatury a spalen
y bel poci zeby a pofecie posmierci Janowi sz' oho nie radziny
byle tyllho w catosi prawy swobod synow Stary Koronny
jostawaty.

Alle o zowie sie kto.

Obrawi

Ze Sa casne Constitucie libromi Krolom Polskim p'p'rosto
na bona donata et viscerat przyimowac. Jachym moze Krol
Jad y Krolowa Dal lupowac.

Pierwsza okaraniu Wystepnychs Anni 1562.

47. A iesliby nam lito co dat darowat abo Japisat tedy my p'jed
szdem swoini w Connectione Gnali tartu tego do d'edzi ma.
my redno wiez nobis wiscz et donato non plus uis sibi un.
dicarado quā donator habuit

Jest o tymże druga Constitucja sub Titulo Rze.

czy zapisano albo darowane Krolowi Je^o M^{ci}.

Anni 1561.

48. Co sz' tyllho r'jedy nam danyis abo Japisanyis libromi sz'
p'jed tym dare abo Japisane meisz swois drogs wedle Constitucie
cey Piotrowskiej ale libromi p' tym Japisowanu abo danuans
Gud'onia

bydł miaty osoby naszey mi woli niecdemy wolno nam by
 dnie bona non litigiosa pisyjnowae y one chyn na dymie
 prawem pospolytm.

Zbył praw rasonie vs to tedy potiasmie Je Krolowi dcl
 wolno pisyjnowae od slachy dardnes Ja tym to vs test go.
 dli y krolowey dcl. Quia uterq; in vno fidei acquiritur pro
 pter hereditatem sua posteritatis et ppter Regni hereditatem
 Successionem.

Ja dym mi maß cogaric w krolowey dcl Je vchym pui
 dendo sua posteritati dcl pfectioho prawu Quia in statib;
 non quid fieri debent sed quid fieri possunt tentanda sunt.
 Et si vis est violandū regnandi caud est violandū.

Na to sie tak odpozwiada.

Rano

Pravda Je tale Julij Caesar quond apud Senatus Romanū
 puzorem Consulaty postularit ptes raluēgos Inclvalca
 Si vos non dabitis hic riqire (toute gladio) dabit. Na
 co mu test ralis tedos) odpozwiēd pial d'ita petes habebis.

Alec slachy Polzey resise na Wolce krolowey Pololue nigdy
 to nie pizyebod pto Jeby taka postulacio cum necessitate con
 iuncta miata co na mu ryzansie y Jeby krol Pololue pby
 sigg krolowey ad leges servandas oborizany mozt se bej
 Swejs

obalseria mego tyon estubie Decibusq; omnino regaliter addit
Illa teyo test o tym omi de me mori Iteby to mialu byd ori
ca totid apud Ipcam Iteby ta donacia malo exemplo ma
ta storage in suo effectu Ale to sig ad Obiectio ad poviada

Granda se popwala pramo puding byd Constitueji Krolom Pol
stun Iapiny ad bona donata in exhibitiom reuerentid pby
moran ale to stze me idje Iteby Krolom Polstun maq; tuom
Ila sedus ppter Succoneu ylis volro byfo wply paxue So
ne Iurist Krol August temi Constituciam pierasf de non
diminuerdis bonis Ilinud na de pbyzistues obligon

So w byd coasituciam me mori Krol August y mste bono do
nata vel in serad in bona Regalia vel in hereditaten aut suc
cessione rrorum Succoneu conuektone

Cussem me Itey lata Anno 1569 circa Unioem Alagm
Ducaty Cbric cum Regno one pierasf obligi de non dimi
nutiore seruitij bellici: dassum uize Itey a penulo dimi
nutiois bonor assecuruis in Prmilegio Uniois his uerbis

ad p. 101

Itey od tego Iasu w pwanone obor stolu Irelli ego
Iteywa Itey wstac ma w palasf unioem w Krolowel
domon Iteykeys q; Iteyechid y Iteyechid tu Itey w Itey
Krolom

Królewskiej Alii wedle woli y traktu między Królewskiej a
 dawac ma tak Polskiego iako y Lit. Słabszego narodu
 ludowi aby się tym słuszą Ziemią woenna nie zmieszczą.

Ta Constitucia a szlachwiei principato to nowi odobrod
 które w Wielkim Lit. przypadać miaty y maiz rednak je
 Janusza w sobie tożde corpg Regni unito Tedy ta Constitucia
 y o dobrosi korony a słusze się rozumie ma bo Janusza w
 sobie comuncionem striggi gęsi Polskiego Lit. narodu Słab.
 je ktorzy talni dobra przypadniece Krol August rozdawać obro-
 cui. A nie mowi tak żeby miał dobra talni przypadniece brać
 sobie vel suis succedng i hereditatem vel in bona Regalia bo
 by się tym słuszą Ziemią woenna zmieszczą ale i w Pol-
 war obicnie Słabszym striggi gęsi

Ta sama iako striggi gęsi ead sunt libertatis fundamenta
 velle Libera Regis Electio Unio, Bonum Nominis a diminutione
 conservatio et Statutu in Jurisdicte cognatio tak eodę fundamen-
 tond ead Jura et Privilegia sunt et debent esse.

Dzisiaj raka rest je edve Krolom Polshui podług alle-
 goraney Constitucy wolno bona donata visceris ppyimozvae

Prjecis to (ty) mi idzi jezyci alla successiery Potonskoy
 Królewskij

Wolenstuego wolno byto wykupowac. Doby siez niepoda
 ba sie byte wstajstowa amphioloica Carolus nam będie to.
 ra non litigiosa przymowac) miaty hac verbor pplexitate
 Inveni y kassowu tak wiele Statutoru demonyed.

Harjod de exclusiva Regu hereditate de abrogata in Re.
 gno Regali succore) de libera Regis Electione de non facien.
 da Regni dismembrare de non facien bonor dilund dmi.
 nutire de non pmitteuda Turdonis confisicore) Jela excluda i
 profumby et castro Regni ducaligenes) f
 In tedy pewnie sero a bys stowu byd) Janus nie ten

Jely Wolowu Polskiemu wolno byto przymowac) bona non
 litigiosa w) przedictu y successu Potomstwa Wolenstuego
 quia tali sero temi lullis stow) wyffluu) pndicamata Wolow.
 sui sta) Sectuich y) R)tey) musiaty by) byd) wy)wrocure.

Confisicore) tedy ta Carolus nam będie) bona non litigiosa
 przymowac) stow)la) dupha) respectu) nap) Jod) ne) pcludate
 via) exhibenda) reuerentia) Principi) i) subditis) debitas) Do
 Wolow) byd) a) me) mias) potestatem) w) J) Solobitny) od) pod.
 danego) in) J)nu) honore) magis) esset) servile) quā) Regium
 d) m)ga) ne) excludate) eod)quā) v)trig) J) gentis) Polstuego) y) J) J)
 narodn) a) v) praf)arini) d)obi) tal)u) wyd.)

A 26

A zeto tak jest tak się tego dowodzi

Anno 1562 Starcy byli dwi Confuciaci jedni o karana
 występnym Dmga odobras na Krola Im przypadaczys
 w tych Confuciacis manifesti excludowany jest narod Lit
 od wypraszania dobr takowych temi stary (dawno bydleny
 dobra takie w szcble byllo Polakom Starcom) racia ta jest
 Jeszcze SB Litewcy nie byli w Dmicy y jeszcze nie byla o do
 brach od takowych Jadrna declaracia deby tejsi dobr takowych
 w Litwie przypadaczys Starca Dobles mogla bydl particeps
 y dla tego temi obciema Confuciaciami byllo samy Starcie ko
 roney hoc beneficium fuit reservatio.

Jopiero gdy następiła Confuciacia Anno 1567 O Dmicy
 Jesz w Litwie do niej była shtomita a pety Anno 1569
 następiła Declaracia y Deces o tejsi Dmicy w Litwie Jemna
 ta bydl coequatio dobitwatis Lituanical cum nobilitate
 Regni in oibg Prigaknis a Jalya tejsi y wypraszania dobr
 na Krola przypadaczys w Regno od tego SB Litewcy Con
 stituciami owemi dwoiema byli excludowani ella tego Krol
 August Confuciacis Anno 1565 dlonge w obciem ad parti
 ci partem huius Prigaknis se prawdzi nie dolowca wstępn
 byllo iakoby w Obciemicy racia jest de tejsi reserwa Jemni nie była
 byllo in

byłło w intencjach: botał mowi w tej Constitucyey Karol August
 (dobra wroby przy Japrowane albo damowane by) miaty
 osoby naszey w tym niewolic niechcemy) iakoby szel niekto:
 my i tym by) muszem Jebysmy ie tyłło samy Bolahom
 wedyg ony od ich Confirmy w Prawach mieli. Ale ietyl Sła
 dzei Lita i Unio wany roprawia by) jemy.

Co przy tenże Karol August Privilegio Unio nis Anno 1569
 iasmy deklarował bo nam do talnie dobre w drellum 22
 na Karla przy paduizy ied Staisty Polski i polnie i Pary Lita
 przypusul Sła tego ze tejs ony Confirmy Casoby naszey w
 tym niewolic niechcemy) Słacsta Lita do tego spotku by
 ta przypusulona.

Alle iesliby kto rzekef.

hectio
 Ze mi o spawaln amio przypusuleni Lity do vprassania
 dobre talowyz ta Confirmy mowi ale o otrzymaniu ies na sy
 bo stowa one Casoby naszey w tym niewolic niechcemy) wa.
 sey mi mogz by) wter przewane tyłło iakoby szel niechcemy
 by) w tym muszem Jebysmy ie mieli by) prawni komu ro
 dawac deklariz to stowa Constitucyey subsequentis dosto
 ram by) je bona non litigiosa przyimowac. Za tym wytylad sey
 Constitucyey do roprawiania scizgat sig me noz gdyz stowa
 rano

casus deo Jactymarian vid me in p... ..

Na to sie tak odpozwiada.

Primo

Na p... ..
 Unionem in orbis Prognatibus a Jactym y a vprafarim dobi an
 Krola przy padtych 9 Slacsty koronaz iako y korona Slacsta
 rest Jactym p... ..
 9 Privilegiu Unionis me d... ..
 ktorzym Litwa ad partia p... ..
 p... ..
 me nayda. Za chym by Litwa na vprafarim dobi taloroych
 w Koronie prawa nie miata y nie byto by stusbnie iis Jactym
 Polstui p... ..
 eum finem Jactym iissey Constitucy 98 Clauzy me n... ..
 dy p... ..
 9 Slacsty koronaz p... ..
 dobi na me przy padtych ta Constitucia rest vchymora ale na
 tali stusbnie Jactym iissey 98 Clauzy me n... ..
 cori v... ..

Druza recha rest wolnoscy p... ..
 vel usco... ..
 obwarowanaz. Na p... ..
 nam lito

Rrno

nam ubi co dat daturat Japost et Dony 7 Confessione
 eiusdem Odobravit na Jevla die przy pad arzypt
 To Confessione na on das nie byty Jmiesowne bo pernie Krolowi
 Augustowi ty Confessione Anni 1566 nie potzebaly byty tyfca ras
 wawowar quod Sabunt indubitati sui ueris.
 Za tym to idzi se Constitucyey in sta musciata byt prabi
 me ta Jedy Krol boia donata redi serwa sobie y potymstron sue
 an Jatyfymywar miat Dony Confessione posledniey se regis
 Krola de bene merito Anni 1567 to declaruy Jeta lueoni
 doctrami Krol powinien Jatyfymywar nagradzic ty 7 Conf.
 tuera stepansowiska Anni 1566 manifestissime declaruy
 litora vacante bona Juis (aduenisura et donata Jaxono
 lita dze y one Jatyfymywar uis na se abo potymti. ale i omni
 no no prawne bene merito strygi gentis nobilitz Krolowi rosta
 Juis ty sama ta uis Confessione declaruy w ony ed stowos
 Cosoby nastey w tym niewolnie mi dceay) bo a Jast hogo mi wo
 lic potzebaly Jedy w Jedy lica dze y przyrodzenia rad trejst ale
 me lica dze y rad dait: a Jast hogo ni wolie potzebaly Jecodla
 przyfhu swego Jatyfymat lica dze ty przyrodzenia ma Jecod
 as et commodo privato libertiz consulit quia publico bo
 pernie niewolnie to uis do Jatyfymywarania doct na Krolowstwie
 potym

potomli referui si ale do odpowania saego listu ad wsta
 gentem Polonam Casparym supra allegatis fuit allegata ratio.
 by Karol August scilicet Dux Silesie usque hodie possessor hanc
 hinc sumyem Poloniam de qua talis inquit no pascas ale reter
 y Lubie no pascas hinc pascas. Poluedyby to Jey Const.
 hincy ista miata Jey byto w lra Krolowi Augustowi bona do
 nata et in sera tibi et tuis posteritat in hereditatem et Successorem
 converteret y pty hinc deora Slawecius no Koronie y a Willm
 JL wyslu pascas a Jey to non meracopere calliditatem
 et malitiam usque usque hodie directu bonad suod hanc p
 hinc go p deceptione y Jeygo co om dat y Jeygo co on wta sine
 swore miat obratye y wysluca. Dora by Karol August wita
 Episcopus no Dux Silesie Lita sua hereditatem lucidit tam byto p
 hinc aboytu no Koronie bona privata wyslu pascas a Jey by
 hinc byto in segedy lra ralias misepore obtidua co dat Episcopus y
 co om swore wta sine miata to rep p emphores fortelone o demo
 wai. Aliata Polonam Episcopus omnia validissimam et fortiss
 num robur potissimam possessionem Regni Nobilitatem tam in per
 sonis quid in bonis pascas et Privilegiatam
 Kue dyby byto Karol August y d m d by pascas natty pascas y Kn
 Corie natty pascas ista wyslu pascas usque byto dora no ten omnia
 n pascas

Polidlab
cap 8

61 Pol
cap 11

opase mural et hoc roburam prid fuisse enervatid y byto
byto factis Regis Augusti y beneficiis simulatid clamor man
festi illatio

Iteddy psted bym tege nig dy mi byvato Jeby doctra Haude
lue Regibz donata vel misera ipis Regibz vel eor portental
in hereditatem vel succorend maty sig obracat hoc stal p lege
firmissima qua sine offensione notabili violari non potest

Polidlib 5
cap 8

De profuclit sig lateral ad Syraea penone sig me osam Syraer
opre. Lenitiosissimud aut malid est in Epca quid paula
hin regit - Zostanigh ta Doracia pro iure thoro mi lacuicse
go me sig die icatu ty droyz Stan Haudechi xymicse y deyo tal
wiele Kovaryd me p pociot si et armis p pstatid viele wilem
me doluafato to sig somolent patris a Jarad p m yllle. De Ja
med tugo nobilitatem polistrona Regni portiond straci

Polid
cap 11

Disse Aristoteles (Dyonisio (inquit) Syracusano tenere
conhigit Syracusanos in quinq annor tempora curdas faculte
tes suas in solvendis tributis consumpsisse

Toto inq me nomina ac dicitur bona universitatis totali in
breui tempore posse a fisco levare. Quod enim habet certam
constantiam loci id potest habere correspondentem loco valore
et quod est taxabile in situ id potest p solvi in tempore. Costu

Cos in iest mi pod obrego Janas na oaty wykupnisz Je Stan
 Stadbelu w Wroclawiu darsi quod Gyraentanos facultates w
 d'ied'ictwie swym Inuicelony postaruo a polym w d'iey p'ro Re.
 gis hereditatis et absoluti d'ij. w pass musu r'cho' r'ul' to In.
 ta in promptu ier w t'ey Gyraenticy donacicy l'coy sposob
 d'aplaty d'onytary Ja Gyraer d'of'arocie Ja d'ied'ictwo n'ro
 ingulamus ingulo r'asseni d'obraui y r'asseni p'rius d'omi
 nas wykupnisz bonis publicis ex bonis p'riuat'is eximur v.
 trunq' cum summa patimur iniuria d'o d'obra Evolens l'io
 nie d'a frymarli p'orimien d'owae Rod In ale Ja d'astugi p'oc
 cino d'obra Jas p'rywatne nie na frymarli od Wroclon d'olst'ied
 ale Stadbelicem Stanowi radare s'z ale Jeby Inicel d'asu p'o.
 t'ieby p'rystoyana d'ep'ey sl'us'ba byta oddawana. Co w s'p'lyt'io
 ten d'onytary d' Lyncem opala obruat.

D'is' de Julio Casare antequam d'ep'iam Romanam occu.
 p'asset de p'iraxey s'cl'p'aciu d'os'wad'ent r'ab'ionis d'owem d'ey.
 temi wro'hami x l'itoyes g'oly om' eis r'atus w'ess'ly d'ernig' d'e.
 bicoreu t'ras means r'has'ent J'awotat d'ulij Casar d'acto est
 alea d' d'alyon p'uribund' e' r'estigio in p'omicem p'atrias arma
 monit p'arricidialis.

Cos pod obrego in hoc hereditatis Regis d'paramento b'ady s'z

Summum bonum in hac vita est iustitia colere et unicuique
quod suum est tribuere. Hed. T. Rea
p. 399

In Actis Concilii starayensis de Constitutione anno Domini
1565 voluit nam proximorum bona non ligata esse ante
se referunt. Item Karol abo Karlowa Statum regni proae meli
abo Jedy bona donata in astraucida hereditatem in Regno Bo
hemiae in eum spissabrac meli.

Alc magis sic podobna ualese tacy ktorsy
Diassem argumentowac beda.

Obrichio
Prasni

Karlowi Politi emu godfisz w koronni magistraci meli
tempore u bo lucidofy Slawcis Politi raho Piast Karlem
byf obrany lito? ni widzi Jedy mu pofessio et hereditas in
Regno meli byf impedierentem ad Regnum.

Na to sie tak odporwieda

Quod
Promer...

Quandam de Historia nostra pisse. Dat inquit. Crasnicidop
pidary Piastu uote agello modico colendo et mellifera uita
sustentans homo simplex et iustus et beneficus in genus atq; hospi
talis. Tenu Piastu ut patet ex Historia ager modicus
sine inuidia nec suspitione rem duri dominaty Inac Jemi by
nil quia erat homo simplex et iustus ale lito famlii mox
sibi et succedentibus suis non aut. Reperit lupure lito uidielre
y p...
y p...

et per gratiam d[omi]ni d[omi]ni oranda l[ite] exclusio hereditatem
Regis in Regno provari non potest ulla ratione affectati
absoluti d[omi]ni suspensio carere.

Daley o Prasiu (si id non fabulose dicit) p[ro]videt q[uo]d d[omi]ni
privati statu orbi l[ite] d[omi]ni p[ro]videt q[uo]d d[omi]ni p[ro]videt q[uo]d d[omi]ni
d[omi]ni h[oc] m[od]o r[ati]o d[omi]ni d[omi]ni d[omi]ni p[ro]videt q[uo]d d[omi]ni
constat hoc d[omi]ni p[ri]vato statu modico agello vitam susten-
tabat d[omi]ni monarcha p[ro]videt non constat d[omi]ni co p[ro]videt
bo ratio d[omi]ni d[omi]ni r[ati]o d[omi]ni monarcha Regali d[omi]ni
cebat addere q[uo]d ad d[omi]ni d[omi]ni d[omi]ni d[omi]ni d[omi]ni
narcha q[uo]d d[omi]ni d[omi]ni d[omi]ni d[omi]ni d[omi]ni d[omi]ni
tate d[omi]ni d[omi]ni non depauperare. Zachy q[uo]d d[omi]ni d[omi]ni
cum agello m[od]o d[omi]ni d[omi]ni d[omi]ni d[omi]ni d[omi]ni d[omi]ni
p[ro]videt d[omi]ni d[omi]ni d[omi]ni d[omi]ni d[omi]ni d[omi]ni
tati quod conueniebat p[ri]vato.

Itaque si inferius hereditatem in Regno dignitate Regis
antecedentem Regni ademptio non posse impedire post ademptio
Regni acquirito oris fundamenta Regni et fundamenta Re-
gni et libertate p[ro]videt euertere ratio d[omi]ni d[omi]ni d[omi]ni
et legib[us] Regni p[ro]videt.

De rege usq[ue] na t[er] Instancia o Prasiu tali d[omi]ni d[omi]ni d[omi]ni
Desti

Hed T. R. 399

trichis o Prasiu

R. d[omi]ni d[omi]ni

Contingit
Repub. Venet

ad vultu consensere in iudicio patris firmant et amplifica
credidit nulla prope privata commodi et honoris habita ratione
Iudiciali iudicio eius testis teras videret vultu perfidiorum suorum
proximo statuto in Jovis sacrum est. et vultu throno sedentem
natam in aetheris testis per me omni rosumis me pro p[ro]p[ri]o
redno to co tota Historia de casibus a talibus n[on] p[ro]p[ri]a

de lib 3

Quemadmodum (inquit) in corpore summo pubescere hu-
more quopiam virum in ac periculosi summi plerumque motu
accidunt qui sepe etiam in iudicio afferunt ita etiam in Repub. pu-
blicas existere improbos (quos qui negotia Respublicae faciunt
dum potius prave imperare volunt quam legibus parere sine addu-
cti ambitione ac regnandi cupiditate sine ea esse alieno oppres-
si seu etiam scelere conscij parantur ac se exequantur metuentes
quales Romae legimus fuisse Catilinae Syllae Metellae ac demum
Julium Caesarem qui tyrannide potius Republicam periret evertit

Alexis Natchi Dodey talibus Olydy Ina n[on] p[ro]p[ri]a n[on] p[ro]p[ri]a
ta a talibus non est metendum Olydy ac sic in prandio glos in
his vox omnis p[ro]p[ri]a Iam de h[ab]itu Inm Lyonic lupita se
p[ro]p[ri]a de male Ale me o to gra id[em] ale o to resti sis lupi
was god h[ab]itu de h[ab]itu p[ro]p[ri]a Onachy to byter Anaxarchi excusatio

Iuste occidit Alexander Clitum quia potuit.

Reddidi

De fili libe tali Zpovedney Donacuy bronit Je stufone sta. Etos
asta snadno go kedy po Janu pro gladi quod bono sit Curis
et quod amans patris

Rzecze kto

Quibz me bytu racy w statuta y consuetudines Romanas
de cura habenda posteritatis Rofum rednah pr Zpovedney vly
keo quemlibet velle conservare geang suu vltima prosperitate

Obiectio

y primo de k mori. Squis suu et maxime domesticu curu
non habet fidem negavit et est infidelis deterror. Non enim de
suis filij parentibz deservizare sed parentes filijs vultu tedy

1 ad Timotheu

2 ad Corin

dragitey dylitric libery y rorum sam vltimie y primo tunc
habe. Ea dym stufone Xrolona Dm Promisiz te Potomstrou
suum y sposabiar vally sine pindis Rped bo tschym ex bonis

Latino

privator. vltro ea bona ad emendū offerentid A hyn vlycey te
tey y knt August eand pmsionē posteritati suu v Rpley lege
pentioni assecurovat w declaracuy O Vnicy hac verbor tene

Si postuga pmsionē Rpley a vlypet mēie povinnosci na
vltim vlypē dōtē stynge musz Rtey p dylitric Janiclan
Ry vlyellitric dped p dney successhey na Zemie Litt vlytlykō

Cod. f. 2

lat cap

ra tak nam samym rallo Potomstrou rapsionē nalepala dobro
volūe Rpley a ley staryy koronie Polsticy vlyt pmsionē y
vlytlykō

wyjechałszy na wiecnie stary nie wstąpił do niego i to jest
bi narodził się w tym samym czasie i w tym samym miejscu
tego własnego iestby nam latore P. Doy dae racyt mi Zgole.
cih ale jedy pociwie a Stawowi rezo polystoyne od Kety opatze
oni miato iestby na Krolestwu nie bylo wstaje.

Tu rasnie Augustowcom Potomskom iestby na Krolestwu
nie bylo wstaje opatizeme polystoyne bylo obwarowane. Jemny
y Krole Dm Teresnyestego Potomskow tego warunku miat me
ma gidy namniej w bonis Terribg

Na to tak sie odpozwiada.

Pravda je to iest naturalis affecty ludj wstahies velle posten
tali sua puidere o latoyu y Dolto rorie Koscielni concludung.
Amorem erga conunitos non este absolute damnandiu s. debita ra
honi congruoq; modo exhibeat. Nihilominus amor inordinaty
et sui ipsius et suorum non solum turpis est sed principiu est omnis
peccati y dla tego ten nie porzady affect skhodliwy quia nulli
nimis amando nocent. Euangelia pisle O conshuse Paru ve
nemat ad illud mater et fratres eig et non potuerunt adire eu
pro huiusmodi povero o nio Christosori mater hui et fratres
hui stant foris volentes te videre. Ne unio dila mitoru Christi
sa Para maner hys hui ani Paters hui me ha jat sig vstaj pri
Husdy

Etos

Brechio

ad Timothe

ad Corin

Rasio

ad. f. d. v.

ad Cap 8

Stuseby abo vobis homo cuiusdam dicitur gratia cui dicitur matris filio
ad pueritiam mater mea et fratres mei dicitur qui audiret ver-
bum dei et faceret illud.

V. Krola tedy Don Dava naslego qui est Episcopus nra despon-
satus puerisse miysee na miez Rota nisi Jona nisi dicitur b
penny Episcopus ppprius est stowidary y matby karl
Ist moxio vxor mea et filij mei est Episcopus. Isti pueri
tedy lufnydy dypis mihomni a mianovicie Episcopus dicitur Jony
am dicitur dicitur quia nemo ditari debet cum damno alteri a
dicitur si velle lufnyda hyn wyfun paxanem dicitur Ziemshis
Stanovi Klauselienm a to wstlyho de Key rady pcedit o lito
ry Jacyt rapisat. Inconsulti simulatione facti veri copiam
non faciunt sed suspensa et quod ducantur inchnatura respon-
dent uti eod qui dominante vilitas et dignitas fect ita bono
malumne publicad existimant.

Diffe Belaromng do kroleavica M. naslego vradystan a 21
dizsed e Officio Principis Oriani Consilium viquit imitandi
principem debiliorem ut illa occasione exornat bellis et bellando
principatq augete non est consilium vera sapientie sed versu-
hil serpentis antiqui quomodo vera sapientia pacifica est ad
hoc consilium arripendi non ostentat honoris et illos p gas
et nefas defendendi ut eo princeps ascendat ad altiore gradum

et p.

Dellarmung
Cap 13 de Officiis lib
Ornam Principis Fene

ia przysięga obojczyjacy Jozafata Krolewsta nowa byd) ma.

Na owo zasie setes Krol August zostawit byt
potom swou swemu Cantellā Promissionis a Re-
publica procuranda.

fol 25

Przawa Jozafata nowa Krol August sed prz) contulit bene-
ficiu uniois et hereditas absejstet qui enim vult gratitudi-

nem debet beneficiu anticipare quia beneficiu dignalib) compen-
santur offiis y dla tego dasi tejs byt pierwszy pozniej Krol Jan Cod fol 257

Ryby ex pactis conventis a on miasto dani pierwszy w) Liwnis post
quid beneficiu
n)gli dat. Do tego Promisji Augustowemu potomstwu miata

byd) taka Jeby y nam n)ysse podobierstwo w) me) me) byto d)re-
d)ictwa aniducejhey anid)ismembraeicy koronney y dla tego modu
eij consp)ciend) op)iat w)tey de declaracicy Ovney taki ro)de.

Tak)z) sobie waruiz) Jebysmy tym wy)se)se)nie an) samy o)so Cod fol 25

by naszey an) potomstwa naszego nie) z)gotow)li Jeby poci)w) a)sta
nowi re)go prz)stoyne od Ryby op)at)enie miata iesluby na)lowe.

stos) me) byto w)j)st) a) w)st)ah) me) ch) m)z) dis)embraeicy koronney
Jah)by) Jehit) an) naby) w)iz) d)red)ictwa w) koronie) h)re) dis)men-

fol 25

braciz) i)ah) os) d)oye) s)eroko) w)st) o)ym) n)ap)is)ato) d)ym) me) w)st)up)u
w)st) d)ob) St)and)ech) w) St)an) St)and)ech) p)ok)st)im)ad) Regni) post)om)

m)sch) y) p)ew)nym) w)pad)ku)em) Ryby) gro)zi). Al)le) byd) w) koronie
Potom)stwu) Krola) Jan) promissio) honesta) et) non) p)reciosa) non) in)

bonis) p)ri)

bonis priuato sed in usu fructu bono Regali non ex priuato
Regis beneplacito sed ex outle Regis Octym in lege Declara
oyey Krol August mozi.

fol 25

Otakroya opatrzeniu na ten czas dopiero starowicno byd
na ludy na spolnym Sejmie bzd, Stary Polshie y Litt
A tu wshyho contrariu d'fied'ctwo rasne dismeabim goto.
na dobro Starobclui Imierysone opatrzenia bez Consensu y ter
ley Rpey redne mis dane dngie spsrobriac co resti nie p'cedobuen
wshylich Koronych fundamentalnych praw d'p'ri siy nie bay
wshyeli swiat obachy. Krol August na on czas mozt byt po
dobro opatrzenie to potomstwu swemu d'p'ri p'riuchiu postaro
wii to w d'uelim d' resce byt absoluty heres et d'uz' w Koronie
talide mial resce Titulu Regni hereditum y d'ngio to byt duplacit
d'igshou Litt libertate, a Koronie sua hereditate et unione a
p'priei landat'st'ing Princeps ne d'ciat suo priuato commodo cum
Rpeal Gindio consulere y wshyem mozi to.

fol 257
wms part
beremsho

fol 25

fol 25

Otakroya opatrzeniu na ten czas dopiero starowicno byd ma
ludy na spolnym Sejmie bzd, Stary Polshie y Litt Prawo staro
wit ze to nigdy w adney byd nie miato bylho na Sejmie y mi in
d'ep bylho w bonis Rpeal non priuato. Do me mozi to Krol Au
gust Starobclui dla opatrzenia potomstwa swego wylupowawcedo to
pamir

wymyślone sposoby króla podawać y fontożar na królestwo y
 Jadrzyński ten niema ani będzie mógł.

Acz to takie dyedictwa w koronie nabywanie rest wlasne
 contra oia mira Regni przyzwanie królewicow Schellci na kró-
 lestwo lubo tego chyba slegy nie widzi bo pozito eam ludzki by po-
 tomstwo króla Jm. (ialho teß król August eum casu utadit
 o postomstwie swoim) na królestwo nie byto wpiete w iakimby
 tu stanie królewicow Schellci byli w koronie qui non subegit
 sed dominari nati sunt w iakimby iurisdictione possawali qui ca-
 tra omnem iurisdictionem sunt positi. Chyby tu dalym Rptadwo po-
 hoii stata maizge w iurisdictione suis eos a quibus semp ipis metu-
 ere oporteret.

Acz to takie dyedictwa w koronie nabywanie rest wlasne
 byto takie y w tym utrud plg point an officiant królewicow Schellci
 alerom ktorzy bym ni uwalnym postepuicem w iurisdictione faciunt
 ad Regnum capefferendū podług Constitucy Anno 1507 w ktorzy
 tali burawa rest comminatio interposita.

Anni 1607 A ten hasdy ktorzy by da takim postepuicem y iurisdictioni w iurisdictione
 mi holowicki sposoby wymyślone na królestwo następowat w iurisdictione
 iurisdictioni na królestwo w iurisdictione postawac ma.

Acz to takie dyedictwa w koronie nabywanie rest wlasne
 byto takie y w tym utrud plg point an officiant królewicow Schellci
 alerom ktorzy bym ni uwalnym postepuicem w iurisdictione faciunt
 ad Regnum capefferendū podług Constitucy Anno 1507 w ktorzy
 tali burawa rest comminatio interposita.

claus

Das przyjdzie ze abo prawo wcale Jostawie abo gwarant pra-
wu y cyfrynie Dus rady wylpnie tzdnie potrzeba. Ale wroczenie
du pierstz w pactis Conventis Inolexicom Des Mn opisaney

Rzeczę kto

Obecnie madlop

Tondra tam Jtad Promisio gdpie wbystka wydart nie przyja-
ciel Ja chym na Spwed Jtad promissis narasas lexlexicon Des Mn
byloby cos abo szalorego abo nie przyja ciel duzego dla tego tu w
Dolse praxidowas iud potrzeba.

Na to sie tak odpowiedza

Prawda ze wydart y szly wydjit nie przyja ciel krola Jm Pa. Nasie
na naszego ale wlym Rptad mi nie wina zeby to libestate et
viam mutabity suis krolowi Jm ptacis miata y zeby dla tego
Das klauzeli p diminution bonod smat tyd) vca's niary Jui
peccata tenent suos tantummodo autores et quodlibi non vis
atten re feceris Jonysem Jtad kly wydy krola Jm nastoy to
kardz szdy raiho torfeel cis stha lue dy si wlym lio mu kly
wda dpreie Et fieri vixi potest ut non male affecti in eis simy
qui nobis detrimentu attulerit A lito vire vli y wlym mi
sz slrzyte szdy Dole.

offen Jmich
fol 103

fol 14

de Republ fol 15
Contar lib

fol 7

Ja chym niestl pna rpedres zeby kly wyda krolowi Jm
od me

od nie przetraciła wbywione mała Ręty naszey od krola Im
obronie y opielurna naszego w Janimaz huryndy przysposie
boby na to własne studyty one stowa

Inexcusabilis es o homo omnis qui iudicas in quo enim iudi-
cas alterum teipsum condemnas ead enim agis quae iudicas

Za czym sie tu dtyd wifermie Jeby to sta muszata byd sequella
Dwzjto Sprawoz Krolowi Im godzic muszata byd potestowu
iego providia Ergo Stas Sta Seclui u Koronie dlaty pruzicy
wysunpic y wymiselyc potestebn

Zta y nie stussona by to byta sequella bo tego in pactis Conuen-
tis me magis y onstem cos wifego iest huius contrariu

Ze sie dlobi Stasdechis diminues nie godz dla stufy woren
rey quod manifeste patet ex forma Duramenti Regi in quo omni
Regu Equestri Ordini datur libertates comprehendunt.

Do a Jas to nie prawo nie przyswiley nie wolnos Stasdechis
co August Patecstor Krola Im ragnisat Inedogediminnest
bona dhiuud dla stufy Rptey Jomiora Stasdechis confisicoware
byd heny dawac wifym Stasdechisom

A Jas to nie prawo co tenk rapriat Dobra wifclatue na
nas przypadte abo darsing abo Japiraricem byd heny dawac Sta-
dechisom dla nie umnieyftenia stufy woneyrey.

A Jas to

shectio madlap 2

Rasu

ter Kmit
fol 163

fol 14

de Republica fol 15

infar lib

fol 73

A Jaz to me pravo w tenie napisal De meritis y o do
trach do Willelmi R.L. talum se spustoben p[ro]p[ri]etariis

Confolio

A Jaz to me pravo Co Krol Stepan napisal de bonis P[ro]vis
Cauduci y o dracancias rasine in vna y nigdy me narupose

Confolio 161

prawa y postawady od n[ie]s[wi]st[wa] Krolow Polow Stora P[ro]ca
obietnice, Kontrachy Prawa Krolowshie sa y maiz by[le]z[ne] P[ro]
shie stora P[ro]ca Divina effata be[ne]d[ic]t[i]o ad mianu be[ne]d[ic]t[i]o marcaro
in P[ro]ca P[ro]ca.

Cum Veterans militi p[ro]missa exigendi dixisset Imperator Im. Brandy in
moderata fuit o[mn]i amice p[ro]bitio tua respondisset q[uo]d miles poterat Reg: A[pp]os
regare cum peterem an ne aut d[omi]ni impitidino quod p[ro]missu[m] est
resand ex non potes. Subicit ergo Imperator si ex duob[us] alteru[m]
me facere oportet veru[m] quid facies iacturam subibo. Irrita
non faciend[um] quod de labijs meis p[ro]cesserunt. Hoc verbale p[ro]missu[m] fuit
validu[m] Ergo irritu[m] debet esse validu[m]

Za Jaz to staz idzie je d[omi]ni talwego oblige Krola Im nie godz
si wy[st]awowac dobr[ego] Stann Klaidednego sine maximo legu[m] Gindi.
cio et sine maximo famul et honoris Regi lesione P[ro]ca ut J[ur]
p[ro]ca libertas Nobilitatis ipsij p[ro]missio que non debet diminui

Comi d[omi]ni lego siq[ue] novu[m] J[ur]y miata by[le]z[ne] tal g[ra]m[ma] barbaries
y me idzie[st]nosse w Polakach p[ro] J[ur]e ciwlu P[ro]ca swemu J[ur]y J[ur]ey
L[ur]y.

l'ero i ego c'era y stanowae nie mieli ale dla tego zebym auldontas
 R'p'ca integritas legu Conseruas libertatid Libera Regis Ele.
 ctio Unionid firamentid bonid Terminid in integro conferuao
 Statuid in iuridone ead quao cala me narupena bed usperblun by
 ty Jacobowae p'ncipal' u'koroni Poloniam h'wla Jan m'k
 byd' p'ncipio decens et honeste et non p'ncipio a Squestri Ord.
 in et R'ep'ca

Alteras p'p'riid'ie p'ncipal' ratio ta Donaci' Lywiecha
 y w'p'ellu' u'koroni d'p'ictwa nabywaciu' S'wary' fundam'ent
 swobod' y wolanci' koronary' lib'ry u'it' u' p'ow'nanim' stanow
 iuridich'ey confund'it' m'iestay' Ignat' u'yw'ra'ca

Quartū fundamentū libertatē Regni
 Polonē est Statuū & Ordinū in aequalita
 te iuris & iurdonis Conseruatio.

R'oxose prawa u'ha'p'ey R'p'ty u'it' ratio in corpore humano
 uitalid' humonid' temperamentid' lib'ry polni' u'catosi' u'y' b'ona
 z'el'w'ri' lud'f'lic' cala' J'ab'ly' m'awa' putrescente' u'it' quop'ia' sumo
 re periculost'isim' corp' u' u'aduat' morti

J'ad' ob'rym' sposobem' ta' r'oxose' prawa' p'op'ol'tey' u' koron
 i' u'ie' J'acob'w'ari' R'p'ty' u' p'oloni' J'acob'w'arie' p'p'edym'it' u' u'y' r'ea
 le' ab' u' r'axone' str'one' turbac'iz' u' d'ic'it' u' op'p'ess'iz' R'p'ty' p'p'oz'it'
 nulla

Nulla enim preciosior in Reipublica obrepat res quae si quidam
 am eius pars ceteris qualiter uti eum equidius non servatur
 per non potest ut societas illa concordans inter Aules consistat
 Or sed vultis nesci Polshi Historiis y Oratoris vultis dicit de
 dy libro Divisioy Polak utasne in Historiis vspaniaty
 Mithem mady napped miffeni lud jmi natusie rest 18
 ronnos mady nemi lhadre

Contar de
 Stat et Repu
 nel 163

Roznosis Gvornada Polak vffylis vine Kontestra jse
 dyg me nesci v Polse Knial in Gvornam dicit Jany 18 by
 rednym stavem Sladta vffylis nard y goni Polshiego Jyer
 dva dy Janyha y Jas na drugim maysen tak mori

In Quam
 In Th
 163 250

Grans nase Polshie narnosci vffylis Jany sta mi nase
 go jred soby niera Rpta nase Polsha redno vaby vffylis
 v bogi bogaty krol Pod dany jod pncem rednostaynym Jyzi
 jraven sobe vffylis mady soby vorni byli

In dialo
 163 250

Jny pny nys (daley mori) Ja to P Bogu Jyes my sig n
 talney Rptey pordzli v ltoxy pravo roshajis tak Koloni
 vcho pddansum Kontestriem.

163 261

Dla teye on wielki y wielkoy pamija godny Senator Jan
 Zamoyshi (Archer) y Hetman Korony Kontesturje sig Sladte
 chnem Polshim ltoce roznosis prava v Korone Polshiey v
 vffylis

In J Len
 163 261

wstylich korony et Stanae obryte And Jofreonskie Dyputy po
ronny wa oblatos duad honores regudiamit

Tę tedy ronnaw ten fundament swobod Slawsechies raly y
wiste pierwsze to wylunpizawanie do br Slawsechies od Krola wey
Joll widomie Jnosy y Jgnurka wypraca co si iarnie wifcy po
hate potohyfty w przyd prawo korwne oley ronnosi y edms
si prawa y proasow eo in pafu od Rpkley Jformowany et

Pierwsze tedy otym prawo iest Kazimiersa Diei.
kiego Anni 1368 Sub Titulo Jus.

Id Plus
250

Cum sub uno Principe et Capite ead gens uira diuersa habe
re non debeat ne sit tanquam monstrum diuersa habens capita
expedit Rpkos ut uno et equali iure tam Cracowien quod etia
Pracionis Poloni inhabitatores et cetera Regni in Terris stan
tur et indicentur.

Ja drugie Prawa swiatobliwe tegos Kazimie
rsa moze omich rsec Subditis tutela bonis fra
sidiu inprobis obstaculum Sub Titulo Lex

Id Lex
261

Propter hoc conditur Statutu seu Constitutio ut Sumana coere
atur audacia et uiter inprobos uincencia securitate laletu.
Requirit audacia plernog pwersorid ut non simy sola delictu
Jhibitore content sed etia paxu delinquentib imponamus sic
equita.

libra Equitatis servabitur & auxilium largimur imparibus et meo
legum pro parvulis violentibus imponemus.

Fest. trzecie prawo Wladystawa Jagiotta

Anni 1422 Sub data troje Monasterium

Czerwinisko.

Ceterum cum vrbis Terris quas Regni nri ambitus comprehenderit
velut vnica Princeps et Dominus aequaliter dominemur non est
aliquid et varijs modis iudicandi populi nobis subiecti et sub nro
existens regimine in varijs ritibus iudicium dicitur. Propter
statum et des et singuli homines Regni nri cuiuscuq; conditionis
statu dignitates aut gradus fuerint causas in iudicis nris Tribus
opponentes vel opponere volentes singulariter singuli et quatuor
versum eod. iure modis consuetudinibus et ritibus q. Regni nri p.
artur nec audeant iudices sedibus et Tribunalibus iudicium rorum
p.identes alios modos ritibus et consuetudines circa terminos et sen-
tentias observare nisi illos quos d. Casimiri liber et consuetudines
doceant et informant. ad quos semper recurrant. Quod quid aut p.
ppis aliter fuerit iudicatum et sententatum irritum remaneat et
nullius roboris vel momenti.

Sen Statut nri filio ror nose prawo Stanon y Juris dichey q.
sue ale swiad chy o tym de Krolowie rask puzey prawni arte ces.

Somni

led 7. 8.

58 342

Heredit. Pr.

58 348

58 349

coram suis et Statuta Jurisdictione a teral y curia Jagominans

Fest szwane Prawo tegoż Władystawa An.

ni 1433 Sub data Cracovie

Temporibus quod oes Terras mas Legumini Polon et
Terra Rusia includendo ad unum ins et una legem communem
oibz Terris reducing reducingq; ad unamq; et unamq; tenore
patim mediante.

Na ostatnie prawo Wprzywilein przy
wrocenia Ziemi Wotynskiej do Korony

Anni 1569.

Na teni też obciwemy y powini obciwemy ysted pisenie
w owym Rzecz Ziemie Wotynskiej Obypartelow y Polomhor
iob taki Rzeczni ego iaku y Eredniego Zalmu bzdacyob w iob
standawney tej y dostoyności iaku y przydhor owych y do te
go sam bys iakobur y one wedle cnoty y godności hojdy
a y podobania naszego bez zawady Artykulow w Statucie
Korowym o kuzetad opisany na Wskazy Zalmhor Dier
Zam y Dworow napisy pisenitadur y do Lanice Rad na
styd iaku y wae Starostwiego naroda Ziem Wotynskies
widie przy pus Das Jostawin syto Jeraku PP Rady nasze
Dusko.

Inedowne y dnie echi tak ze y ci przerzedzeni dnie 152
wzrostu szkodow y prawowes Jarowno z klastu sney wotyn
sney Ziemi w Poswiecie bryes na miejscach Juyfityz bro
wzrostu y podry od brzydow w ka to wysadfony w przywa
raz y sami popowani bryes przed szkodowymy Grodzkimi y zem
sloni sprawnosc y szkodowis maiz y bryes powiazani.

Za sz co do zawrotu z Wroclawia matki powrada Affecto
wshi Wroclawny Polaki w spawiatymy ofloweluciu miedzy na
przedmieszemi ludzmi na dnieci wese ubory Statuten srogim
de turpiloguis obwarowal pilnie szkodowc nie pokalawego
Wroclawia swego szkod y Constituciu Karola Stephana de illegi
kina parte wrota w potrzebie woleary rowny w woyem wy
siorad szkod sz powiazan gzyby go obroniaro ze mi dostal pla
cu swego a Statut dawniejszy Obwarowan bali mowu Civitibz
et Plebeis Oppida villae Gdria et bona alia Sui Terri suppe
sita comere tenere possident perpetuo vel obligonem modo licent
minime ea eo quod in pfectionibz bellis et aciebz ordinatis
locum inter hostiles competentem non haberent quodqz libe
ris talibz habitis occores quosere consueverunt se in bellis
expeditionibz liberandi. Pas na drugim maysen
Juscipa

270

Suicipunt in se negotia quae ad statum militarem non pertinent
In praeiudicium iustitiae de iure inferiori genere turbat ordi-
nem aequalitatis statum ita et superior qui ex stripe ducem vel
Regem sanguine pedit y dicit ego sane aequalitatem ita contra
sibi habere voluit

Wtedy tedy prawowlasnosci iurisdiccyjne Starostow Koron-
nych wnosze sprawiedliwosci wnosze krasu jest pomiaru
wazna a iurisdiccja ius extrinsecum bonorum discriminare w pofielo.
an postata

Naprotiw respects bonorum Regalium litoyis de Karle w Ko-
ronie Polonij dyedzicem nie jest. Nalego sam in sua pso-
na ppter sua diltend wone in iuriam et fundi nie sprawuiz sy
in foro communi bylho y bonorum eordz pstatos inae Comprom
Anni 1562 O Starostas na dierzawow krolewskiech a
Commissariis wne limitu pbatia na poddane krolewskie y
Sladeckie sy wtofore zebz sacz participacoe abstringz me
bytu y gmatu wome pbenis y Starowi Sladeckiemu Inuen-
wawoz zebz mi bylo obelzenis Sladeci mi przysiga doci de
dxi bo pafestur przysigae me moze ze mi dyedzi y datego
hoc modu pbatioru in psonis genere panibz et ad heredita-
tem phientibz dla pomiaruowanis sy wnoszi Starosto
Simili

Sto 24

Simili rone respectu bonor spiritualiu de tel sed Alie P
 Duchoni quo ad personas a doctis Koscielnych nie dredi.
 Sed ani im p libitu suo disponnis dla tego tegna poronna.
 one ied in iurdone niedziata dptu oby de S Alie Kista D.
 slupni rone uiuniar et frador samu in suis personis pbyas
 gali ale to stn stnie iaho in bonis Regalibz p postores tali ori
 p Capitulares a od prawnis Respectu rone bonor Territoriu
 dypor quid est ratio sed iurdonis est d P Star Sla dch
 tam Senatong Ordo quod vniuersa Nobilitas ora a doctis
 sroyd Franchis plenu et absolutu diuindius meru et mixtu
 dla tego samu misdy eoby a pseciurho d P Duchonny in p
 nis suis pbatones et iuramenta od prawnis y tali hyni sposo
 bami ronnose ta iurisdictey tali Senatu a iaho y pryuatego
 Sladecita tali bogatego iaho y vboziogo vrego catoru y prawni
 iachonnis Polyna Sladecica Senator p d pyna Sladecit Senator
 obadwa do iednego lzdrego dowodki lzdynady bogaty a vbozi.
 go dowodki vbozi na Panu obadwa iednym prawnem iednym pro
 cessen pbyryga vbozi pseciurho Panu pbyryga Pan pseciurho
 vboziemu obadwa nie pseciurho Substity obadwa a osobad siges
 in psonalibz de obadwa Sladecicy in realibz se obadwa dredi
 cy wysty p Sladecic pseciurho Senatowu wysty p Senator
 pseciurho

pazeu who Slawickowi prawem sie rownym dochozda, Sedyde
 rabor Slawicka Sedy Slawick Senatru ieden nad drugiego nie
 niema ten u prawidie godnosaz wyszy ow condicaz nisty ob
 dwa iedaaki w Slawickie w Univerim y u prawi sobie rowni
 hartz Senatru gdy Sedy Sedy Slawicka gdy Janini obu
 dwoi iednako na czi na gurdle na maiz trosi inda qualitate
 excessy. Coie lli tedy kleynot jest w Koronie Polshney
 y Fundament wolnosci y swobod Slawickich Rownosci pra
 wa y Jurisdickej muszdy u slysheni Staraani Koronreani lli
 re nabywani talis d pedyctwa u Koronie Krolowey Im I gran
 tu prawi wyzawa. Do Jele tyllio tyll stary baron possode
 podielone prawi possolite ad illa quatuor principatissima
 fundamenta ad liberam Regis Electionem ad Uniozem ad baron
 Territorij possorem et ad equalitatem Juris et Jurisdictionis p slysh
 ssa lli kleynot me oszdy Je lli w Koronie in bonis Terribus
 eduat postarowic Staro talis lli w slysh in paritate grady Ord
 nis iuris Jurisdictionis executionis et pcedat Janslythe Slawick
 Koronaz me eduat tyll comparificowany Je ten u slysh one
 fundamenta principatissima na lli tyll turguad in condicaz
 wyslysh swobody Slawickich Janslythe pognat ac Janslythe
 ten aut Janslythe Staro Ducatem in iudone nobiliu libendu aut
 abstru

absolutio dicitur de corona et proinde de ea hanc necessario
sequitur de vestri coronam Rey dicitur esse byd' dicitur de consuetudine
et coronam absolutam cum onere et annuo sine heredes iure Stan
Slawecchi toby oner samoy in rebus visua p'pria p'ona p'p'ia
Iuramenta ad procoras quia hoc res est to posteriori teo me ad
p'p'iam nisi ubi hereditas est dicitur

La dym ralia by to byto dignitas coronam dicitur ralia eae
curiosus possibilitas a cui in p'p'ialibz dicitur ralia eae ralia
cum dicitur Slawecchi coronam p'p'iam eae Rey dicitur p'p'iam p'p'iam
temu. Crep' dicitur by to barzo ralia eae byto temu hto absolute
panovar dicitur Arniad dicitur by to me mogto to n coronam dicitur
Zemslie cum onere transeunt ad heredes dicitur talis moris
p'p'iam eae. Qui vult in Regno p'p'iam eae gaudere debet in dicitur
et p'p'iam quoniam dicitur communia non vult sed communem po
pulum afficiunt. me dicitur n Polse dicitur Zemslie ralia eae

A dicitur by dicitur coronam dicitur dicitur Slawecchi p'p'iam
medaanti et vellet bono p'p'iam eae toby to dicitur ralia eae by dicitur
dicitur dicitur by dicitur absolute dicitur dicitur ab iato dicitur by dicitur dicitur
dicitur dicitur dicitur libera libera Electioni naturaliter rest p'p'iam
na de coronam p'p'iam dicitur by dicitur dicitur dicitur dicitur dicitur
dicitur dicitur by dicitur dicitur Slawecchi et eig p'p'iam dicitur dicitur dicitur
dicitur dicitur dicitur dicitur dicitur dicitur dicitur dicitur dicitur
ad memo

dialoz

fed 7 Statu
fob 470

odmienny to by o tym w actey kradno w sumie Cui enim plg
licet quod par est plg uolet quod ei licet.

A resti se to Krolowey Sm. niezodfi litowey od Kpky ma
conditio ratiu commistod Regni regimie daleko maiey si go.
Dzi musi Krolowey Sm litora w regimie Regni inbil parti:
cipare uisita dura Regni potest nec debet.

Se w koronie Polsney dancie y swieks canones et Regula
Regios factod et fauendod quibz tanqua w Lydio lapide
facta et gesta Regni pbant vel reprobrata. Tale e opus

duleg orfediowski y comparandem w Polthens ponnada uas orfedi
Polshu siedi aby nam nie bniat po Polsee raiholz ediat ub.
or Pollice one se w Polsee duse Krolu nie hal mi mi psecin
bro prawu nie wime rem ei mi msiey redra podymae wayne
a Tynt na pojwie y nie hant mie ani szi o psecari o gar
lto more redno J Kadami konareni Orfedi nie nie uste way
ra nie nowe go nix ani Pobom ani Statutu tefi pseceni me.
go coholweli pseciwho tenui moku pproio uelz niss id uinid
est et uare.

A cof huedy by byt doofehat orfediowski tak srogis kn.
lensthis iuramenton y prawu casu contrauentiois de non
pstanda obedientia Ia wie se Jedy by o wolnosc Polshicy
napi

27 Strah
28 470

napisał Je iij na swiecei swawey pod storcem nie raxde
 A tu krasz stusnie wolrosi tej raxey a wunli piy pom:
 wiec sz seydre litremi Krolowi Polscy nie byllio xcenty
 seria y swe mysh jany Jah.

*Fura in Conservandis legibus personā
 Regiā obligantia*

Jest naprod prawo Krola Olbrahta litonym wyprawdza
 Je Troon Krolewski to sama racnose cest god podda
 nyx wolnaci radare Jabsymywa y wistyd na o dobe ies
 przychona. *Troon splendor et potentia Regalis et cu* *Her J Pbron*
instibet principatis Altis tunc dignoscitur inter fideles *Her 497*
 suos non solum tutissime liberari verum etiam velut radijs natu
 ralissimis pmissisq; eis splendore dum pura fidei et bene
 volentis subditorum meminit dumq; acumen cunctarum lucubrati
 onum et meditationum suarum p eorumq; fidelium suorum quiete tran
 quillitate equitate et iustitia defigit. Quod fit p p
 dum pro fide et benevolentia in Regia excellentia effereuda
 sublimandamq; collata digna remunerandi crania suis ipsis
 tribuet fidelibus non solum in libertatibus iuribus et concessibus
 largiendis in p huerdisq; nominis verum etiam alijs p alijs Reges
 et Principes p consideratione iustitias conferendis et
 confir

confirmandis. Neq[ue] in hoc erat sublimis Regis et Princi-
pum meditatio. Deam observantia fidei sui tradens origi-
nem ex augmento gradus Juris et libertatis totius et natu-
ris ipsiq[ue] legib[us] stabilior preverat. Cum favor et benigni-
tas Principis in suos cetera subiectos sui commodis exhibe-
riq[ue] conspicite. Ut eod[em] necessitas locustas et eneatus com-
muni[us] ius credit[ur] p[ro] tempore et in futurum exposceret. Ipsa
tand[em] statas quidquid vagis p[ro]pterea decreverint aut usq[ue]
tulerit id ne laborib[us] seculis oblivionis computataz erro-
bus consuevit literarum apicib[us] commendare amittere (pe-
rinde ac vivaciter) memorand[um] ac duratur[um]

Test frawo Alexandra Krola Anni 1508 mytku
ktorym sie obowiesguie y Krole p[ro] sobie na bu jurz
stęgniaće se nic frseciwko frawu esynie umart
nie maria

Quonia Jura communia et Consentes pubes non va um
sed communem populu[m] efficiunt. Itaq[ue] in hac Radomien[si]
Convocatione cum vniuersis Regni n[ost]ri Proclatis Consiliar
Baronib[us] et Quoc[un]q[ue] Terrar[um] equis et rationabile censu-
ring ac etia[m] Statuim[us] ut deinceps futuris temporib[us] p[ro]p[ri]e
is nihil aoni consilii debeat p[ro] nos et duccores n[ost]ros sine
comuni

communi Consiliariorum et huiusmodi Terrenorum consensu quod si
esset in quindumq; gravamenq; Reipublice et damnum atq; com-
modum cuiuslibet principis ad renovationemq; iuris commu-
nis et publicae libertatis

Fest prawo Zygmunta Augusta ktorzym
na sie taki Dekret dawna ze iesliby co pise
cizo prawon weszynit zeby w tym y Summe
nie swoje wragyt.

Ordinamenta quae in Consuetudinibus nostris nominantur quibus
iuris communia et Privilegia ac libertates Regni restitue-
rentur in debitam executionem restituimus et huiusmodi confir-
mationem volentes et mandantes ut ab omnibus firmiter et
inviolabiliter teneantur sicut et nos ea tenere et iuxta ea sub-
ditos nostros tenere et servare volumus. Ac ultra hoc etiam quod
cuicunque nobis offenderet esse iuxta iura communia Statuta li-
teras et Privilegia ad hoc tenere ex iure hoc subditos nostros
conservare volumus et tenebimur sicut et tenemur, et his omnibus
finalem executionem facere verbo a nobis dicto pollicemur ac
nos huiusmodi huiusmodi obligamus. Quod si etiam nos contra hoc quic-
quid fecerimus huiusmodi non aliter intelligi debet nisi quia in
hoc ipso condimus iurandum nostrum exceptionem.

Herb. J. Statu
fol. 473

Laas sig

Sum sis szed Krol August y powrada Jeby byl itameq jedy
szj. szey hedyby co pscizho prazu pspolitemu uchy nit

Ale daley idac do tych obowiazkow Kro
lewskich Stefan Krol tak sie obowiesuje
Rzeczypostolitey

Infimo Saalis
ind omn

156 Nos Stephanus manifestum ac testatum fuerim orbi ut ppe.
tua gratia in animi erga Regem Svc. Polon et Magnam Ducam
Lithua testificatio extaret et simul habeamus ta edam quod
non libenter ipsi ornandi et amplificandi causa faciendum no.
bis ee putem tamen singulari Rpe studio quocum quod nos
in Regem suu nicola Regni huius elegerint namqz personam
inter alios Excellentissimos Principes orbi Christiani gubernanda
cui Diadema capiti nro imponi cura uerint oridqz iura et
Privilegia libertates Insignias et quaecumqz in patria po
tuerint habere edamissima et nobilissima nobis concediderint
ut ea in manibz nris tanquam in aliquo Sacratio reposito con
seruareng et tuerent Adid tanta benivolentia et fidei ut pa
rem animu et gram referang testemurqz in pphetud ora no
bis pro uicolumitate et splendore Regni diu esse et fore ten
per inferora a quid ex patria nra ora qua nobis aliquando de
ra exhiberunt Svc uiribz commodaqz Regni diu nobilissimi
comnu

Statu
473

commodis nris arbitratibus quod a vobis et gratia rationi
 memoria et officio nro Regni et utilitas Regni consue-
 tudisq; antecessorum nrorum Divor Polon Regni exposcere
 videbatur sponte libere maturaq; deliberatione sup his Sabita
 oia Privilegia iura libertates Congratias et approbationes
 confirmationes roborationes et recipimusq; spondemus et Regiover-
 bato pollicemur illas in eorum punctis articulis clausulis
 conditionib; firmiter inconvulsa iniolabiliterq; tenere obser-
 vare implere et exequi cum effectu et Quod si aliquid con-
 tra libertates immunitates iura Privilegia dicta Regni
 et Magni Ducatus Lithuie ad fuerint non servantes (quod
 absit) aliquid illor in toto vel in parte id totum irritum et
 inane nulliq; momenti fore decernimus et pronunciamus.

Fest totum Declaratio Articuli
 de Obedientia.

Significamus discere vobis nris quod interest universis et singulis. Con fol 16
 us. Quod cum Sereno Principi Dno Stephano dei gratia
 Electo Regni Polon et Articulos seu leges spectantes ad
 stabilitatem et augmentum Rēcie obtulisset et ea eod vltimo
 de non offensa obedientia si quod absit articuli et Condi-
 ones Electionis Serenitatis eius aut etiam libertatis Ordinum
 contra

contrario aliquo actu p Serenitatem eij soluti et laxati nec
 re ipsa explet fuerint inae Instructionem nobis datam de
 raming. et interpretati suam nimirum condones illas et li.
 bertates non statim ppter ea Serenitatem eij solui aut laxari
 existimari debent si quid eiusmodi p aliquem humanum
 errorem ut fit Serenitati eij excident aut obre pserit in quos
 ius aut libertas communis laedi videtur Sed hoc demum
 (si quod absit) quod ne nunquam omnino futurum esse con
 fidimus a volente et sciente Serenitate eij iura aut liberta
 tes nisi ita ut p potentiam opprimerentur aut p contemptum
 et temeritatem in dubium vocarentur et ne admonitione quid
 Senatij aut reliquod Regni Ordinis quicquam profectum esse
 videatur

De hinc Inreuerde obactio ho Joly mo se si non pmerit con
 temptu inuid et temeritatem la Donacia Expi culu obijma
 na rest pmerit in euerriond omniu libertatid fundamerta
 linn stangta raho sig to inq doctate Inie polu Jato

Ile id Jny do obligor Intra In samego in libryes sig
 to manifeste polu Jure quid quid contra Inra Re
 gni factum fuerit id inritum et inane esse
 debere.

Jest tedij

fol 16

Est tedy taka beneficij à Regno acc
pti od Króla S.M. agnitio cum Confir
matrone Furium obligatoria

Confirmo
Dum

Nos Sigismundus Tertius de Significamus quod quemadmodum Cod. fol. 25
modum Inlybis Regni Polon et Magni Ducatus Lithuan
ac ceterarum illis adiunctarum Provinciarum Ordinibus nihil nos
non debere fatemur et agnoscing cum ob acceptas abijs ma
terni sanguinis originem tum quod pro singulari suo erga
nos et familiam Jagiellonicam à qua materiam gery duci
mus studio nos pro ceteris dibus magis rominis compellit
ntibus Regem esse suum voluerint curaruntq; sententis ac
suffragijs liberis et deniq; Saero Diademate imposito con
secrarunt et constituerint ita quod ad commodum et instru
mentum Ordinum eorumq; quod ad conservationem libertatis
ipsorum uniuersaq; adeo Regis statu phrent maxime nobis
curae esse debere intelligim; et cum ead illi de nobis opinione
conceperint ut se vitam fortunamq; et quod dibus opibus quod
diores sunt libertates suas Pragmatiasq; et immunitates atq;
Sanctissima quocq; fidei ac patriam in omni rebus se com
missuros esse existimant danda nobis est opera ut su
a conceptis de nobis opinioni respondeam; quod ubi re

pti

fol. 25

per duos predecessores meos Reges Casimirum antiquum Lu-
 dovicum Loys Vladislavum Jagiellonem Casimirum Tertium Jo-
 annem Albertum Alexandrum Sigismundum Primum Sigis-
 mundum Augustum Henricum Septimum Reges maiores meos in-
 te et hinc datas concessas emanatas donatas seu pacta atq[ue]
 condones cum Oratoribus meis iustas manutenebo observabo
 custodiam et tenebo q[uo]d satisfaciunt in o[mn]ib[us] condonibus arti-
 culis et punctis in eisd[em] expressis in hac confirmacione mea o[mn]i-
 um illicite a Regno Magnoz Ducatu Lithua et Dnijs eor[um] quo-
 cumq[ue] modo alienata vel distracta ad proprietatem eiusd[em] Re-
 gni aggregabo terminos non minuat sed defendat et dilatata
 bo Insti[ti]a o[mn]ib[us] Sacolis Regni in hac sua publica administra-
 to nullo quomodis respectu habito Et si quod absit in aliqui-
 bus Juramentis meis violavero nullis mihi Sacolis Regni
 omniq[ue] Diaconis vniuscuiq[ue] gestis obedientia[m] p[ro]stat de-
 bebunt uno ipso facto eos ab omni p[ro] et obedientia Regi
 debita libens facio absoluta omniq[ue] nullis ab hoc meo iuramen-
 to a quopiam p[ro] p[ro]p[ri]etate ablatam suscipiam si me deq[ue] adinuet.

Actum Curiam
 fol 245

Hic est rescriptum talem rogatum obsequium Jehu na Luce Polshie ra-
 ho sig to bacy ex forma Juramentum Alexandri Regis a p[ro]se-
 cie ten Juramentum starby Polay mocrnem Pethicami Orta
 Polshie

Polskiego nabywał. Duchyż Kazimierz Trzeci rahu mu
 własne y cięstnie pęstwie te y dla tego pęstwie laci barfo sz
 ied Jbraniat al prawię pęstwie dopuszet se w pęstwie
 aa sz Do pęstwie Henryk quomodo laci donid dei non
 impuat violata y cięstnie byty te pęstwie Krolowi Stepana
 ani luedy dla nied swo wolnyet laci ni mozt nisi Ordina
 rio uris pęstwie y mandiat uris cum amaritudine Solui temi
 hi maang quas mihi legiby laci assis ale pęstwie Je ruzęd hoc
 non seruire sed Regiu et tuane erat Affymaty go te pęstwie in
 officio Je vltra terminos suos ni nyschaliwat ten Pol stui
 orset al usch na sz dalsze pęstwie obowięzhu w Corsthu
 cey y Krola Im. Anni 1509 w Declaraciy Archybiu de
 aa a pęstwie obediencia tali verbod leni

Archybiu de non pęstwie obediencia tali obrasniamy na Cod Anni 1609
 pęstwie rahu rest w pęstwie regand pęstwie nabyty y nabyty aoso
 blwie w Declaraciy Krola Stepana Roku 1576 opisane
 a w laci go ni w pęstwie talis y pęstwie Lenabron
 w pęstwie ied oho to pęstwie tego coby pęstwie
 catosa Ręstey y wolnosiom byd) widzieli wyrafora wcale
 Jostawac na ni deroguzę w laci y wolnem cloma wianiu
 sz wolnosci y catosi prawi swy et ho pęstwie Sladci co wi na
 Dymku

Seymiku Polni atonym wiedzacy dawnego Inyektum prawem
 opisanege waznieszlyby libochowicki Staru Kladeckiego lub
 Senatorstwiego wymysly gwaltu abo co przedtym istego Cui nam
 senni catosi Rptey q wolnowa byd) wiedzacy byd) to mozt
 Jan Joly byd) Kiedzu Arcybiskupowi Gnieznieckiemu iakto
 Primasowi byd) Panom Senatorom przy nas wedle Constitucji
 xi miejskiaznym byd) ktorym wistym Senatorom lubo z swego
 lubo wistego Dorewodzown domien y namie wlozyc libochy abo
 spolnie wstyscy abo libochowicki Inyektum przesteped) y napomnie
 nas byd) powinen. A gd) by si przestrodze abo napomnieniu
 id me dozyc od nas stali wolno to byd) by hadremu Inyektum Senato
 rum wolno y samemu Kladeckowi libochy te przesteped) do mie
 odnios) (gd) by oni w tym pier wstysy napomnieniu byli med:
 Cal) na Seymiku w przywileiu wamy przed wolien immediate
 rego czasu Seymem na Star Kladecki wlozyc y Postom Kladecki
 aby nas y Successory nasze w tym upomnieci. Co gdy by oni sto
 aniby my my y Successory nasi przych) w tym napomnie
 oim popravit tego niedzieli wch) aby si wy ma wolnosci y
 swobod polowata manq to wlozyc na wstyscie stary na oym
 ze Seymie byd) ce. A gd) by my my y Successory nasi przych)

Kladecki

1669

Nacim wspomnienie a sprawie tej literaty domirowa była q
 postęplu tej stuskiej przychony nie dani q Ja hyn q Instruccion
 one wshynie meidich a bylo by to dowodnie y dostatecznie pda
 Jano if sig od nas catosci Rptey y wolrosi wshyeni oficie
 Do piero stany manq sig q tym Jachowac wedle Artylmtn de non
 Gfanda obediencia

Takie tedy są obowiązki Króla M. Sana naszego na Jachy
 manie catosci praw y swobod Koronnych dla tego są iś stuskiej
 Rptad v Króla M. wspomina bo y słowem naszym Królewskimi
 bona fide et sub Juramento obicant kopii miter incorrupte et in
 inolabiliter tenere observare exequi nec ijs unquam directe vel
 indirecte contravenire

Wydział to radzył Król M. Je go Rptad byedy pranaosta in re
 miniscentiu eludy erga familias Jagiellonicas dobrodziejstwen
 przypędzita tuc sig tedy stuskiej dobrodziejstwo dobrodziejstwen
 oddawac y płacic ma. Wydział to radzył Je go między magni
 nominis competitorami Królem sobie przetożyla In tedy
 stuskiej Jeby Królewskimi sercem iey panowat Regalyz aut
 est ditare quid ditescere Wydział to radzył Je nie pnuwu
 a alieyo sed libens sententijs et suffragijs Electi Sacro Duce
 onate vhoronowata y ofdobita Wydział to radzył Je Rptad
 tak v faktu Jdrowia y wshyho sehsie tuc libertates omnibz
 opibz

opiszę Próżności Próżności et immunitates et qđ dānissima quę
fidei et patrię eię concedēdit. Ppřsnae hę vabyl Jęte vřy
tho in manibę eię tanęnā in aliquo sacraio pđkřtřmō deposit

Toc tely střpna Jęby vřy ten deposit cale mē narušenie beř
namieř seęo vsęperblu byt Jęchvany.

A iř tenę Ręptę Krolę Jęll přsi nę o cūdř vřabę vřęř mē
o vřabę k Jęll Ale přsi o svōię volnōř y svōię svōbōdy nę
vřy thę střarby dōřře sūa dānissima quęř pđstulat svōię dę
deposita vřpōmīna o svōię dřęđřctvōř hę přřa o svōię vřabōř
o svōię řđobę o svōię obrōř, o stęř stęř řđhę potřřmā Ręgnę
sūę potřmō armatā sūę Ręptę militāř et dęarem Ręgnę
Jęby go krol Jęm mē přvat vřpřpōvanēm mōř přosi iř
mē mēřř Jęby prava přspōřtęř nę Jęm mēřř dōř y př
vřęř iř indřectę vřpřctatāř nō vřabōř mē dōřpřsūt Jęby
dřęđřctvōř potřmōř nę svōię nę vřolnęř dōřřctvōř přřctvōř
vřabōř prava sřpōřctvōř mē přpřctvōř dōřřctvōř řđctvōř
kř prava vřpřřpřctvōř Jęby in Jęchvany dęř mēbrovřęř
Krolęř Jęby in ostřřęřat. vřabōř nę Jęm dęř nę řđctvōř
dōř y dřęđřctvōř řđctvōř y vřřřctvōř condiciję stān
řđctvōř Jęby in mē mēřřat y nę cōřpřctvōř Jęby stān
Ręgnę.

Respectu presentem illa primum respectu seby me odmenat
 Constitutio in Krol. Im. storem soym Krolensium bona fide
 et sub Juramentum firmiter iurante et inuolabiliter iuratosci
 stituti aduare itymat neqis unquam directe vel indirecte con
 trauerit obiectat y poposissit. Stupone sis Regni iure soym
 nobroci soego praua soego deditwa v pomina.

Alia inq. przymie Rowalium sis moigami poposissit
 inq. przymie do onyis iure soym praua Rowale opisnie occonesco.
 lous artes ingenio causas quacunq. subtilitate excogitatas.

Kzeeze ty kto.

Nestupone sis w Jadanu Krolowi Im. bo on nie lupit ale Obredno
 Krolowa Im. litora mi rest pachis conuentis nec vllis iuribus
 Regni obnoxia. Idlla tego by radety nonym iurim prauen
 obwaruac seby iura Regni antiqua wcale iostant y a donacii
 se seby na tyis nonym declaraciiis stangt abo wige dacty
 inq. teras pro sui vice polioy tej donaciiy a postanowie seby
 wigeey dobi klauzeliis in posteru mi wylupowuro.

Na to sie tak odpowieda.

Ross

Quandae se Krolowa Im non est in persona sua explicitate legi
 bus Regni obnoxia idonali eo respectu in quanto est conseruatis
 plg iuris.

plus iuris in Regno habere non potest nisi quoad a iure man-
 si legitime aliquid iuris in eam potest derivari quia uxor se-
 quitur statum et conditionem mariti hoc aperte bysto uellit absur-
 dum se by Jura emata arcey uier in marito bonis quod ipse ma-
 ritus non est absolutus Dñs quod ego in proprijs mariti bonis non
 licent multo magis in alienis licere debent et possunt.

Is tedi Krol In. ex pactis cum Rege uitis et iuramento con-
 firmatis directe vel indirecte ipsis contravenire debet. Hoc pe-
 cunie et hys stonacis et fellia subtelroso rest excluderant bo lito?
 tego me uidi se tego dñe dñe et wa. hroli successy et Krole uic son
 Des dñe dostawny A se Potomstoo Krole uic In rest po-
 tomstoo Krole In se nego uide sequite se libolholmie u
 Kowme dostawa dñe dñe et wa na Krole uic In Des dñe quo auq
 modo excogitato conuente Rege hoc fit ac si ipse Rex id fac-
 ret. In resti Krol In. ex reuere iuramenti pominen uia illicita
 in Regno et Magno Ducatu Lithuie alienata ad proprietate eijd
 Regni aggregare. Ergo non debet congregata pmittere dissipare
 et distrabere qui enim illud non pñbet dum potest illud in
 bex et pmittere psumit.

Illa tego rapisat Politya Tales subtile et legu interpreta-
 honis quomodo ad securitatem Principu pñeant tamen in turbidum
 legum

legno excogitatos esse et cum litione legno coniunctas ad eorum potius
ad flagitia Dominorum referendas.

At tu si Jaraſ y na oru od powieda Rzeceby to wafey inſym
ralia promem obaw wae. Te wamali aore nie byly by te.
leorstrom na tuh ſto Alliy wſto Rptey to by tu pſeue ps
postarem dſedſictio na Synu dſedſictioem postawato et
Ince eund intentio Rptey mogly by luedy holweli pſymese y
ore fundamenta libertatis mogly by Ja niedkrye fundy obalie
y byly by to non mieden casui Rptey ſed nouo iure antiqua iura
euertere et mutare patem Statu Rzece

Compuz de aua
ms unplan 361
Cap 13

Don willii Helman y Jacoy Senator Jan Zamoyſki ſto
y po wilechore today y me wſtawim ralie ſua ponderia sal.
nanit patria Jurem plemienniluxi swem y Testament
ae ſthima ſua voluabatis to wſtawim ſas partes wignit
ſemp ſequere que ſentem ſtatu ſalud eſſe voluat ſali dm.
gi Anſtokeles lity Senatorowi takoy clare nauis.

Qui magistratu suscepit est primu ſabent ſt anet patem
Cuntatis Statu non aduatiore em ſed in integru reſtatuſe le.
ges laſa et iura conſeruat.

Rzece tu ie seze kto

Obrecho

Wielka to oſelba harodoxi Polſkiemu Je Krolowa M. Pani
ſali wy

Pani tak wysolnego stam ede byj respektu pposzoms bonorum
Terminu Klaustru ruz Polshz Aucti o Jurisdiczijs idie sz euf
Eposoby es konnie raho in tali casu psonis pemiertes contro-
uersias pprictatibz Inylibi odprawowae in bonis Regalibus
pposzoms in bonis Spiritualliu Capitulares in solvendis uectigalibz

Hec T Factorum sam Klaustru ale Stuga Factor Ja Klaustru pphysyga ptemus

t 157 Krolowa JM. tey Gorgahowy nie ma mier.

Na to sie tak odpowieda

Ratio

Tenu Je ad conseruandem legu et libertatibz Regni Reipis
multu interest ut nec Rex nec Regina nec Regis filij in Regno
sint heredes inq sz to pperuo declarawato Je ty y o Jobota
Abom Stanowi Klaustruicem Inqubz podynosz shtudz in stu.
pniey amfeli o Jobota nadywar talie hypocrises sune melle
lita uenera...

Wyslica Aristoteles pcedi s melioris d. Aristoteles y Pano
uaria ies rednyid lutysego dragies dnysego deara rones

Arashid lib 5 Duracionis uiguit causa fuit quod medicentate quid erga

Polar Cap 12

Subditos utebantz multaqz pro legibz seruientes agebant plu-
rimu conuersione et usu familiaru fauorem et gratia som-
num acquirebant. Wyslica y pphylitady iaho luty Inyis
auram

aurum popularem captabat. Pisistratus (inguit) fertur ab
quando apud conitibus Arceopagi Citate inducitur subijse.

A p[ro]f[er]e Pisistratus fuit Pisistratus absolutus D[omi]n[us] & me b[er]ta
tam in illa subiectione in illa mediocritate et conuersione ip[s]o
tra seferose sed fuit sophista et hypocritis. Non possunt enim
ip[s]e inter eos iura pacis inter quos est met[us] oppressionis & illa
tego m[er]ito & ostro p[ro]p[ri]e D[omi]ni Inbun[us] Plebis p[ro]uident D[omi]n[us]
esse terminu[m] aduers[us] potentiores securitatem cautionem ut poten
tes si nocere uellent non possint.

Ana om[n]i Jem[us] ep[iscop]o b[er]t[ur] & op[er]are ratio p[ro]p[ri]a Gemina.
tes controuersias p[ro]p[ri]etatis maris od p[ro]uocant Tale est in po
uicida. Iura in fauorem Nobilitatis conscripta in odium et
p[ro]uicem Nobilitatis eius b[er]t[ur] non possunt nec debent Statut
de factore est eo fine uelignior[um] Teby n[on] contra P[ro]p[ri]a dignitas
Equestri Ordinis b[er]t[ur] odioria. Ergo in destructione Aequilibra
tis contra Nobilitatem p[ro]uocant b[er]t[ur] me mo[do] Teby n[on] mori
de p[ro]p[ri]a bono[rum] Regaliu[m] quod in omni Statuta de bonis
P[ro]p[ri]a vel vniuersitatis ad bonu[m] heredit[ur] vni[us] p[ro]p[ri]a male
ad aptate. Alia enim est ratio usus fructuar[um] alia heredit[ur]
Ochym[us] est in p[ro]p[ri]a n[on] p[ro]p[ri]a Nobilitatis d[omi]n[us] in Kom
me in bonis Terris ten sam in p[ro]p[ri]a tua p[ro]uocant respectu
e[or]um

comand bonum vim parere vellem dantem in Regem Jadrin ni
byla excepta ani differentia a pbystulibz luedy dwlozey Jan
na iure nro responder? Obo by sis nap jod spravit potstaba
Jemni contra tam manifesta iura Regni bona Terrid wysun

Her Dignitat
fol 141

quo Jemni Ordinem militarem qui primas habet in Regno
hoc partes tyra nymista.

Na ostasek rzece podobno i rzece taki nowak

Ale to jest mata Jemni rzece bronie dwlozey Jan pomewal
by to bylo cum magna indignitate ipsij luedyby se donacia nro.

Her Dignitat
fol 145

ut miata bytoby et contra statuta litorij rzece tabies odbrania
quia talis deturbatio et degradatio psonarum ruzignit nomini
eor nota incurreret esetqz intersum odij et disfidij non leue vicendi

Her Dignitat
fol 460

um. Has dungi statut mowi. Indign excessy non est memorandqz.

Na to sie tak odpowieda.

Granda se unas n Balsa est a rielu rzece ad to prspu
lita y barzo glupia excusata. Ale to mata rzece ba nieday
bytoby by raymondy sta luedy prawni ppropobiterni pseciwas
rzedz homiesni byd Jone ma bo talie rzece occasiones pariunt
scandalor Juri enim contraria consuetudo corruptella potij
dri.

dici debet y dlatego statit mori
 Labiegaymy kuhig scandalis et vici curamini et displicentis per
 dudam. Sic byto mych Jadrey Rptey mie s'pudhvssego iaho to
 glupie Paradoxu matu to see quia nullu Rptes periculorig matu
 quid for ad quod cogitatio non penetrat. Ho r'pely matu mais ts
 vltasose Jerecludie propohed dlla id matosei ynie videt, yone vno
 Javis vni iaho ovo o stabosei r'pohu talu to Jmed estatu r'ossidhu
 p'ochidit y dlatego male r'elch me po Jiane a Ja medbare vrellu sa
 s'bz s'hoody q' vpadhu p'p'arodit. Quia nullu Rptes periculosig na
 cum quid ad quod cogitatio non penetrat. Horahj op'isnie iahu
 na gtupie ego s'kape Jmale r'elch vrellu r'el p'p'arodit l'ory d'la
 pasten r'el d'at na p'p'od na s's'kanecan v'p'ac p'ohm d'at s'p'p'ly
 s'voldac d'at s'p' na ostach y osien quia illi non erit intellecty iaho sho
 no go Cavalcator osiodat y osiadit v'p'mu s'p' v'p'cey J'p'p'ly r'ed'p'ec nie
 mo y' qui in isano et feno construngit maxillas eod R'p'p'ly talu o'p'm

Her T cond
 fol 114
 Her T Dym
 fol 142

Cernit equum pugna melior communibus serbis
 Bellebat donec minor in certamine longo
 Imploravit opes dominis feminisq; recepit
 Sed postquam victor violenter decessit ab hoste
 Non equum dorso non frenis depulit ore
 Sui qui pauperiem veritq; potior et metallis
 Libertate caret dominum vesit in probis atq;
 Serviet aternis qui potius noluit vti.

Horat lib 1
 Eps X

Itak

Itali dicit lego pasternica an usque hinc stupens stupens
hoc est enim me passu y dolego dicitur regis hoc byta nata sed
dicitur na si vnde vnde bo ja vnde vnde vnde vnde vnde vnde
no popreyon moeno pty pty y osed vno

Non postquam victor violentus discessit ab hoste
Non equum dorso non frenis depulit ore
Libertate caret dominum vobis improbus

A barba stupens Poeta nalywa improbus eum qui privato com
modo bono vendit publicam Obavari si tely potestaba de tely
ordo militaris qui primas habet in hoc Regno partes volno
suis y vobis dicitur vno me pty pty lego pasternica vltu

Herb J Dignit
fol 141

non si vnde hinc hinc abolit hanc a se parte. S. Bernat rapinat
Eiusque exting oia considerat. Quod verna despiciat. Oritur non
despiciat pnia non inspicit futura non pty pty vno hinc hinc
vnde dicitur pty pty si pty hinc hinc vno hinc hinc pty
patronae hinc hinc dicitur hinc hinc hinc hinc hinc hinc

Aristoteles vnde dicitur causas vntitas rerum pubearum hanc
pntia vntitas pty hinc hinc hinc hinc hinc hinc hinc hinc hinc
vntitas pntia hinc hinc hinc hinc hinc hinc hinc hinc hinc
pntia hinc hinc hinc hinc hinc hinc hinc hinc hinc hinc
vntitas pntia hinc hinc hinc hinc hinc hinc hinc hinc hinc

non in singulari statim ut quid quod est neglectum sed in diuina re
 apparet. Deyi Jac filius u Robory do libry a Jas p fody nyste
 aby nas smy s wielkimi diuonami Japrawiano w fali k sto
 lenom hie lenom :

Japrawio ie p fody horri nari gorsami od prawoweli polym wam
 dualiami a p fody d pto do brebra Koscielrego a ad decimas et
 censy soli deo debitas ateras in ius lid by nie stawa

Przedowni wystawiajz tuedy wolnosci y swobody Polstney Obedowni
 per Antiterim Chesly p fody wodzit niewoln. Dyzay p ried a che. w p rone r
 cho resti dani aby potory w felle y usta widne Ja swoleniem to
 wny Chesley d fery sie a Chesac s chy filio Ja wstia Janem y Ja
 Jan woleniem Kmlenstom. Od p ried z: P rone Je na Chesus
 wलयs Ly ma d taler Propontia Ferdinardowa bywa Pani mi
 ty Jeho Kratensha mitost p rivey p rone a p fody to tali che
 mier a w rias ius nie p rone to tali mier che y r y dte. Dyzay ma mi
 nie t d hie w fody Robor nie miat byd

Chesay se hady w raly resti k mi ta mata fedy aby pro wa
 vice Sny corrupelle et scandali p fody hna rest. Impossibile enim
 est ex primo errore in principio commissu non euenire ad extremu
 aliquod. Allata byta fedy Jagielloni a p rone Koronie d rone
 Kiro wstie y p rone resti k mi ta mata fedy K rone
 Dyzay w fody resti k mi ta mata fedy K rone y w raly Alce in ni euen
 raly

iahoty to maty rfech nalyrom hoto dzeo pfochocim rasi lullia
 set lat praw wali to nie Jaral y nie Jaridnego krola Polshiego
 Jarost wolnosci rfechey w tabicy dachy natosci wiatay iest lbrn
 ta mata rfech Jassi. Ine Jaral y nie Jaridnego krola pbysta do
 orowey pfechey Vira lbrn ta mata rfech rofrywa. Ine Jaral y
 nie Jaridnego krola ora lchro Rejni pfech potvinstwo Botesta
 na krfyroustego vchmora Inmista sig in vndecoyg Rejni lbr
 xom ta mata rfech Inowu orol dsmembracig gotus Ine Jaral
 y nie Jaridnego krola stam sladchiego Inmisione argane na
 lbrn Inowu ta mata rfech nie woly Jauigga. Owo Jzota vltu
 wolnosci Koronna seroin suis gradibz ad sublimie postis povale
 vial nie wola nagta Ja ty mata rfech rest sig iey nie Jabely na
 Korone pbypadnie. Ne restedy lrimdecifatio Donaciy Zy
 wicelney Je to mata rfech quamuis enim ista parua sunt tamen
 parua hac non contemnenda maiores nri dixerunt

Long lib 7

Alatabyta rfech dno Rejni venerabiliemu lullia stoz tyllho Just
 wyppuscir O by idnego tyllho byl berociy nie nie vlynd nie nie
 vlynd tyllho w wymorit a pofeue continuo decem vitor auste
 et pmd extra reg ambitij in dicaty pofeto resti same stowa wyone
 wione contra libertatem ledunt libertatem. A huc Jaral na
 ovo odporieda Je restitutio Episcopa pmsiond Equestis ordinis
 ne pty

Cond lib 3

nie przywieść żadnej niezgodności Karlowy Jm. gwarantować
wobec tego, co mu jest zawsze laudabile fuit et dignum
Dziękuję Jacek Augusta i podprodyen Jem. w Koronie wzięt
wzrostu podprodyen rego. Je byli Koronie rego podbrali. Drelhac
przed Regis. aduaco Senat Korony w Piotrkowie w Annu
Wod. postanowiel

Regis dithas tangens contra Sumnerki Goshid seey fauers Her. Dym
sei et Privilegio comanni vinnid fauers censeatz 7 142

Dziękuję Karlowy Jm. w Koronie libe by waly pssentio prawn
populitemu sine vinytate Regis scassowan. Tu es kszkolowre
Polsy Lud Jm. Gid. sadzili. Karl Skopsan Starowi. Non statim ad
arkentid de non Gspada obedientia recurrendu & quid eymodi per
aliquem Sumarid errorem ut fli. Serenitat. eij excedent aut obrepe
ut vigno mis et libertas coris ledi videretz. Testamentu Casimiri
dlayni quod in duo Senat. conditid erat id viritid factid est

Cod. f. 152

Dziękuję prawn i Przywileju w Confiteia Augustorska Anni 1562
Sub Sigillo o. Statuei Alexandrozym scassowan

Cromer lib. 13

Statuta Karla Alexandra Dnyia na sego tal go vphitadar y vspu.
miec nayduemy iaku stowa tego Statutu sami w sobie b. pnia y ob
nassaria, w mocy swey go jstf. arumy. Alah vsp. lli. pofym tu
Jacek Dany Dany w pny wiecne Jenda abo Lenno, teg y pofe.
darii rafe. pofidhu w raphid. Jaldete funduste y nadarni.
vsp. lli.

Wojciech Duda zwanego walek szlowski Jagiellonowi królowi był i z
 tym Statuta Caspary i w innych obrotach walek te litery z pro
 wu przopolitemu pseciune nalepiore y osadzone w wojewodztwie San
 sward y Lisztward do korony nalezajad id

Azko nie wchymto jadney sromoty Jagiellonowi ze Prawmili
 xrociat koronie coiej byl Stadfiad wpiat ani Kasiomerzowi
 ze wank oddat coiej byl Stadfiad oddat ani Zygmuntowi ze Syn pro
 hassoerat tego psecidly dawaerzay Feuda Lema nadania libress
 psecio prawu byd) nalassy tedy y drolowey Dm. to sromoty nie
 wchymto ludy scassine y psecioni pristinc Staty Equestris rest.
 huc Donacis te litora ex malis exemplis et male legu interpretone
 errore sumano contra Jura Regni excedit et obrepsit Ergo huc
 pcedit indignitas uti iniuria fit iniuria ut sit recompensa iniuris

Act. D. D. D. D.
 145

Acta Statu litory degradorez psonu intestini disfidly wurdm
 esse allegant Tali us odporeda Je non ad casu restituciois bonod
 sed ad priuonem dignitatum wchymtoy iest Jaczym indebite al.
 legata bo by ta id interpretao dypnita radesy fauoreu et patroa
 nio iniuria qua intestini disfidly wapedimentid ludlyby per
 causas occuponis et restituciois bonod ius suud repeter non liceret
 Oco us quotidie Statu Ha Seclm huc miedy usbz ius intestinis du
 lidys quia ius suud wicunqz reddere pncipali sumu est funda
 mentum iustitid

Teras

Texas Reby Jamylewicz Lotid Apologia Dny regisid pomeraia Do
 nacia Synclia rystitue Inoi fundamenta principatissima libertate
 Lpca et Inuid Regni Inoi libere libera Regis Electione prorsadi
 Regni dismembroneid sposabia ordinis militaris euerioneid lurbus
 Statud in unclone aequalitatem hereditatem Regni astruit Success
 sion in Regno exclusad pparat absolutu spirit Inuid serm
 te mirate. Nalego dehere in causa simili a prave pspolubm
 opiarego Jalye in mey potiteba.

Fest prawo Koronne Scultetus non uendat potentio
 ri Scultetia absq Consensu Dni

Cum officiu Scultetoru semp existit simile et ad nutu Inorum suod Her T scult
 stare et facere teneantz videans est ut maiores et potentiores p sine
 in Scultetia aliquas pter Inorum voluntatem asseruat. Idcirco
 fuit visid nris Danubij ut nulli miles aut alig quicunqz. Illis emat
 aut acquirat sibi in aliqua villa Scultetia. pter illig uille p spon
 sine Dni sine patroni voluntatem factu aut emptio ad condac Statud
 decernony in nris et in are.

Ten deheret Karimierpore In persona Dni vha Jue Rpta Staru Slack
 chuego y rego dobr byd) Danis y d)ied) d)stus litora muroscha Jue nri
 r)z) d)z) dobrami rego statue Star)as Slackebli vha Jue tey R)tey
 byd) p)ddanyen litora uij sluz) ony bromi Jue sig) Pasturia nri seun
 dum quatitatem et p)ssorem bonod suod et red) hnd) certis armatis
 sominitz seruire et p)est) tenez. Krolow) Jas) In) p)pter eig) p)emine)ta
 vha)u.

suaque byd) illud et potentiam qua militem qua notabilem abora se
 Pter voluntatem Dpca contra sic Statutu irieat se in eig hereditatem
 Deo factu hanc eig emptionem irrita et inane declaravit et declarat
 Anie byllo ten Statute p applicatm irrita hanc emptionem declaravit ale
 in se rbythi Statuta p expressa explicatm solva Jus to. Quid quid
 contra nisi id irrita et inane Do me to rest Pansha rlec) p se veni y do
 vrese sivego co scier ale to rest Kodensha offm to co reding p rora rest.

Magis imperis est submittere legibus Principatib) senn q
 Doy sam sciat byd) p d legly moritah v Jere=

Jeremie Cap 45

miasa Cogite des populos totiq orbiter.
 vand ut inter me ac populu meu
 iudicent si quid a me fieri
 debuit quod non fe-
 cerim.

Votum pro Patria

Psalm 71 Deus iudicium tuum Regi da: Et iustitiam tuam filio Regis: Iudica
 re populum tuum in iustitia Et pauperes tuos in iudicio.

F i n i s

Der Spalkhirschen
Foz. Duxer Lamykige
N° 16
~~_____~~

